

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТЕ
СОЦИАЛДЫК ИЛИМДЕР ИНСТИТУТУ
ТҮРКОЛОГИЯ БАГЫТЫ БАШЧЫЛЫГЫ

Магзунинин "Фергана хандарынын тарыхы" кол
жазмасынын
транскрипциясы жана кыргыз тилине тиешелүү
сөздөр
(01ден - 200гө чейинки беттер)

МАГИСТРИДИК ДИССЕРТАЦИЯ

Магистрант

Ильяз МЫРЗАКУЛОВ

0650Y020Ю

Диссертациянын жетекчиси Проф.

Док. Кадыраалы КОНКОБАЕВ

БИШКЕК-2009

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKOLOJİ ANABİLİM DALI

**MAGZUNİ "FERGANA HANLAR TARİHİ" Elyazısının
Transkripsiyonu ve Kırgızca'ya Ait Bazı Kelimeler.**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İlyaz MIRZAKULOV

Danışman
Prof. Dok. Kadıraah KONKOBAYEV

Bişkek 2009

КЫРГЫЗ-ТҮРК «МАНАС» УНИВЕРСИТЕТИ
СОЦИАЛДЫК ИЛИМДЕР ИНСТИТУТУ
ТҮРКОЛОГИЯ БАГЫТЫ БАШЧЫЛЫГЫ

**Магзунинин "Фергана хандарынын тарыхы" кол
жазмасынын
транскрипциясы жана кыргыз тилине тиешелүү
сөздөр
(01ден - 200гө чейинки беттер)**

МАГИСТРИДИК ДИССЕРТАЦИЯ

Магистрант
Ильяз МЫРЗАКУЛОВ
0650Y020Ю

Диссертациянын жетекчиси Проф.
Док. Кадыраалы КОНКОБАЕВ

БИШКЕК-2009

ЧЕЧИМ

Кыргыз Түрк Манас Университетинин Коомдук Илимдер Институтунун экзамендик инструкцисынын 31 -жобосуна ылайык,.....№ жыйында уюшулган комиссия, түркология бөлүмүнүн магистранты Ильяз Мырзакуловдун "Магзунинин "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын транскрипциясы жана кыргыз тилине тиешелүү сөздөр" темасында жазган дипломдук проекттин анализдеп, -ж. Саат..... де жактоого кабып алды.

Магистрант минута убакыт ичинде дипломдук проекттин жактап, комиссия көпчүлүк добуш менен/бир добуштан *Кабыл алынбайт/Кабыл алынсын/Кайра оўдолсун* деген чечим чыгарды.

Жюри төрагасы:.....

Жюри мүчөсү:

Жюри мүчөс:

Жюри мүчөсү:

Жюри мүчөсү:

TUTANAK

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün/...../..... tarihi ve ,..... sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin (yüksek lisans için 31; doktora için 49) maddesine göre Anabilim Dalı yüksek lisans / Doktora öğrencisi İlyaz MIRZAKULOV'un "Magzumi'nin "Fergana Hanlan Tarihi" Elyazısının Transkripsiyonu ve Kırgızca'ya ait bazı kelimeler" konulu tezini incelemiş ve *aday*/...../..... tarihinde, saat: da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Aday kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra dakikalık süre içinde gerek tez konusu ve tezi gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından jüri üyelerinin sorularına verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin Reddine/ Kabulüne/ Düzeltilmesine oy birliği/çokluğu ile karar verdi.

(İmza)

Başkan.....

(İmza)

Üye.....

Akademik Unvan, Adı Soyadı (Danışman)

Üye

Akademik Unvan, Adı Soyadı

(İmza)

Üye

Akademik Unvan, Adı Soyadı

(İmza)

Üye.....

Akademik Unvanın, Adı Soyadı

Плагиат жасалбагандыгы тууралуу билдирүү

Мен бул эмгекте алынган бардык маалыматтарды академиялык жана этикалык эрежелерге ылайык колдондум. Тагыраак айтканда бул эмгекте колдонулган бирок мага тиешелүү болбогон маалыматтардын бардыгын тиркемеде так көсөттүм жана эч кайсы жерден плагиат жасалбагандыгына ынандырып кетким келет.

Аты, жөнү.....

Колу.....

Датасы

İntihal Yapılmadığını Belirten İfade

Ben bu tezdeki bütün bilgilerin akademik ve etik kurallara göre aldığımı ve sunduğumu belirtiyorum. Bu çalışmaya özgün olmadan kullandığım bütün materyal ve bilgilere akademik ve etik kurallar gereğince atıfta bulunduğumu ve hiç bir şekilde intihal yapmadığımı açıkça bildiriyorum.

İsim, soyad:

İmza:

Tarih:

Кыскача мазмун

Даярдаган	: Ильяз Мырзакулов
Университет	: Кыргыз Турк "Манас" Университет
Багыты	: Туркология / Тил
Иштин сыпаты	: Магистратура
Беттердин саны	: 172 бет
Бутуруу датасы	:/...../ 2009
Илимий жетекчиси	: Проф. Др. Кадыраалы Конкобаев

Диссертациянын темасы

Магзуни "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын транскрипциясы жана кыргыз тилине тиешелүү сөздөр

Кокон хандыгынын тарыхы боюнча маалыматты камтыган "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасы 1865-1888-ж.ж. арасында Зиябидин Магзуни тарабынан Кудаяр ханга арналып жазылган.

Бул кол жазма арап арибинде, чагатай тилинде жазылып 1662 беттен турат. Жана ошол мезгилге тийиштүү абдан көлөмдүү эмгектердин бири болуп саналат.

Бул кол жазманын кыргыз тарыхындагы мааниси болсо, бүгүнкү күнгө чейин Кокон хандыгы боюнча негизги булак катары колдонулуп келген "Мажму ат-таварих" жана башка архивдик материалдар менен бирге өзүнчө жаңы тарыхый булак боло алышында. Бүгүнкү күндө бул кол жазманын кыргыз тилине которулушу ишке ашырылып, китеп болуп басып чыгарылган.

Менин бул илимий ишти тандап алуумдун себеби болсо, XIX-кылымда

жазылган бул кол жазманын бир гана котормосун колдонбостон анын кеңири изилденишине өбөлгө түзө турган транскрипциясын, башкача айтканда анын окулушун кагаз бетине түшүрүү болуп саналат. Албетте бул кол жазманы окууда ошол доордогу жазма тил катары таанылган чагатай тилинин фонетикалык жана башка тилдик өзгөчөлүктөрү эске алынды. Бул кол жазманын транскрипциясы ошол доордогу жазма тилдин тилдик өзгөчөлүктөрүн изилдеп аныктоодо даяр материал катары колдонуу мүмкүнчүлүгүн берет.

Бул илимий иштин биринчи бөлүмүндө Кокон хандыгынын тарыхы тууралуу кыскача маалымат берилди. Андан кийин кол жазма жана анын автору Магзуни жөнүндө баяндалды. Бул маалыматтарды берүүдө Кыргызстандын тарыхы китебинен жана кол жазманын кыргызчага которулган китебинен пайдаланылды.

Экинчи бөлүмдө болсо бул диссертациялык иштин маанилүү бөлүгү болгон кол жазманын транскрипциясына орун берилди. Транскрипциясын жазууда кээ бир беттердин жакшы көрүнбөшүнөн улам маанисине жараша окууга туура келди.

Бул иштин үчүнчү бөлүмүндө болсо окулган тексттин ичинен бүгүнкү кыргыз тилине тиешелүү болгон кээ бир сөздөрдүн индекси түзүлдү. Ушул менен бирге эле транскрипция кылууда кездешкен маселелер тууралуу айтылды.

Öz

Yazar	: İlyaz MIRZAKULOV
Üniversite	: Kırgızistan Tütık Manas Üniversitesi
Anabilim Dalı	: Türkoloji
Bilim Dalı	: Dil
Tezin Niteliđi	: Yüksek Lisans Tezi
Sayfa sayısı	: XII+172
Mezuniyet tarihi	:...../...../2009
Tez Danışmanı	: Prof. Dok. Kadıralı Konkobayev

TEZ BAŞLIđI

MAGZUNİ "FERGANA HANLAR TARİHİ" Elyazısımın Transkripsiyonu

ve

Kırgızca'ya Ait Bazı Kelimeler.

Hokand hanlığı ile ilgili bilgileri içeren bu "Fergana Hanlar Tarihi" adlı elyazı 1865-1888 yıllar içerisinde Ziyabidin Magzuni tarafından Kudayar Han'a armağan edilerek yazılmıştır. Bu elyazı arap harfleriyle Çağatayca yazılmış ve toplam 1662

sayfayı oluşturmaktadır. Bu eserin Kırgız tarihi için önemi, bu güne kadar yazılmış olan Hokand hanlığı ile ilgili anakaynaklar olarak bilinen "Maçımı at-tavarih" ve diğer arşiv belgeleri kadar yeni bir kaynak olmasındadır. Günümüzde bu eserin Kırgızca'ya tercümesi yapılmış ve kitap olarak basılmıştır.

Benim bu elyazıyı tez konusu olarak seçmemin sebebi XIX.y.y.'la ait bu eserin sadece tercümesini kullanmayıp onun derin bir şekilde araştırılmasına imkan sağlayan transkripsiyonunu yazmaktır. Ve transkripsiyonu yazmada elbette ki o dönemin yazı dili olarak bilinen Çağatayca'nın dil özellikleri göz önünde bulundurularak yazıldı. Bu elyazının transkripsiyonu o dönemdeki yazı dilinin dil özelliklerini incelemeye hazır malzeme olabilecek.

Tezin birinci bölümünü Hokand hanlığının kısaca tarihi oluşturmaktadır. Bununla birlikte elyazı ve onun yazarı Magzuni hakkında bilgi verildi. Bu bilgileri vermede kaynak olarak Kırgızistan tarihi kitabından ve "Fergana Hanları Tarihi" kitabının tercümesinden faydalandı.

İkinci bölümde ise tezin konusu olarak belirtilmiş olan transkripsiyon metni yer almaktadır. Ve metni okumada bazı sayfaların okunamaz bir halde olduğundan o satırın anlamına göre okunmaya çalışıldı.

Üçüncü bölümde okunmuş metin içerisinde bazı Kırgızca olduğu düşünülen kelimeler derlendi. Ve okumada karşılaştığım problemler açıklandı.

Абстракт

Выполнил	: Ильяз Мырзакулов
Университет	: Кыргызско-Турецкий университет «Манас»
Специальность	: Тюркология
Направление	: Язык
Уровень научной работы	: Магистратура
Количество страниц	: VII + 172
Дата выпуска	:/...../2009
Научный руководитель	: Проф. Др. Кадыраалы Конкобаев

Тема диссертации

Транскрипция рукописи Магзуни «История Ферганских ханов» и

слова

относящиеся к кыргызскому языку.

Это рукопись содержит в себе информацию об истории Кокандского ханства которого написал Зиябидин Магзуни в 1865 - 1888-г.г. и было посвящено Кудаяр хану.

Рукопись был написан арапскими буквами на чагатайском языке и состоит

из 1662 страниц. По этому считается очень крупным произведением времени. Историческое значение этой рукописи в истории кыргызского народа в том что этот рукопись является таким же источником как те первоисточники ранее известные как «Мажму ат-таварих» другие архивные материалы описывающие происшествия в Кокандском ханстве. В нынешнее время этот рукопись переведен на кыргызский язык и был опубликован.

Основной целью выбора этой темы является транскрипция рукописи которая станет доступной для обширного изучения как готовый материал. Конечно во время транскрипции имелась виду те грамматические особенности присущие чагатайскому языку. Транскрипция этой рукописи даст возможность изучить и определить особенности письменной речи того времени.

В первой главе этой научной работы дана краткая информация про историю Кокандского ханства. Так же рассказывает про историю рукописи и об авторе Магзуни.

Во второй главе имеются тексты транскрипции. Во время чтения рукописи из за плохой видимости и изношенности приходилось прочитать некоторые фразы по значению.

В третьей главе были отобраны некоторые слова присущие по значению нынешнему кыргызскому языку. Так же было написано о проблемах при чтении рукописи.

Abstract

Writer : Ilyaz Myrzakulov
University : Kyrgyz-Turkish Manas University
Department : Study of the Turkic
Branches : Linguistic
Level of the Thesis : Master
Numberofthepage : 172
Graduation date :/...../ 2009
Defense Thesis : Prof. Dr. Kadyraaly Konkobaev

**The transcription of the handwriting of Magzumi "The history of Fergana
hans" and
the words related to Kyrgyz language**

The work "the history of Fergana hans" which telis the history of Kokon was written by Ziabiddin Magzuni for Kudayar han between 1865-1888. This 1662-page handwriting is in arab and chagatay languages. At the same time it is accepted to be one of the biggest works in terms of information. The importance of this handwriting is that it includes more information than the books such as "Majmu at-Tavarih" and other

historical archives. Nowadays, this work has been translated into Kyrgyz language and published. The reason why I have chosen this topic is that this work belongs to the 19th century and its transcription is important for the research of that time. Of course, while reading this work, the features of chagatay language was taken into consideration and this transcription could be a ready material for linguists and researchers.

in the first chapter of this research paper, there is a brief history of Kokon era. In addition to this, there is also information about the handwriting and its author. in this research paper, was used the information from the history of Kyrgyzstan and from the translation of it into Kyrgyz language.

in the second chapter, there is the transcription of this handwriting. While writing this work, due to the problems related to the damaged papers, I had to read and understand the words in the context.

in the third chapter, there is the list of words which are similar to the words of modern Kyrgyz language in meaning. Moreover, this chapter includes information about the problems I had while reading the work.

Мазмуну

КЫСКАЧА МАЗМУН	
АБСТРАКТ	
ÖZ	
ABSTRACT.....	
1. Алгы сөз.....	1
Киришүү бөлүмү	
2. I. Бөлүм	3
а) Кокон хандыгынын түзүлүшү жана кулашы	3
б) "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын кыскача тарыхы	10
в) "Фергана хандарынын тарыхы" автору Магзуни ким болгон.....	17
г) "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын кыскача мазмуну.....	18
3.II. Бөлүм	19
Кол жазманын транскрипциясы	
4. III. Бөлүм.....	170
Кол жазмадагы кыргызча сөздөр	
3.Корутунду	171
б.Адабияттар	172

Алгы сөз

Тарых адамдарга ар тараптуу сабак берип, жол көрсөтүп тургандыктан тарыхый булак болуп эсептелген ар бир кол жазма жана тарыхый эстелик тарыхтын изилденишине жана тарых китептеринин жазылынышына өбөлгө түзөт. "Тарыхсыз калк - тамырсыз калк" деп макалда айтылгандай тарыхтын жашоодо алган орду абдан маанилүү.

Магистирдик диссертациянын темасы болгон "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасы XIX - кылымда Кокон хандыгынын доорунда жашаган Магзуни тарабынан жазылган. Тарыхта белгилүү болгондой бул хандыктын түзүлүп, гүлдөп өнүгүүсүндө кыргыздардын салымы жана түздөн түз катышы боюнча шек жок.

Ал эми ошол доорго тиешелүү болгон тарыхый эмгектердин маанисин жана баалуулугун түшүнө билүү үчүн бүгүнкү күндөгү кыргыз тарыхынын абалына көз салсак жетиштүү болсо керек. Себеби, тарыхыбыз Совет доорунун убагында ал мезгилдин идеологиясына ылайык түрдө бурмаланып жазылганы бардыгыбызга маалым болуп калды жана ошол кезде жазылган тарых китебинин программасы бүгүн дагы окутулуп келе жатканы өкүндүрөт.

Бул кол жазманын өзгөчөлүгү өзүндө камтыган тарыхый маалыматтар менен тарых илимине жана ошол эле убакта ал мезгилдин тилдик өзгөчөлүктөрүн алып жүргөн материал катары тил илимдерине, жалпы эле тюркологияга кошкон салымында.

Алгачкы ирет бул кол жазма 1992-жылы тарыхчы Анвар Мокеев

тарабынан Түркиянын Стамбул шаарындагы "Стамбул" китепканасынан табылып, Кыргызстанга көчүрмөсү алынып келинген. 2001-жылдары кол жазма үстүндө кыргызчага которуу иштери жүргүзүлүп, бул ишти Молдо Сабыр ажы жана Омор Сооронов агайлар ишке ашырышат. Жыл өтпөй кыргызчага которуу иши аяктап, бүгүнкү күндө котормосу китеп болуп басылып чыгарылган.

"Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын XIX-кылымдагы Кокон хандыгына тийиштүү башка кол жазмалардан жана тарыхый булактардан айырмасын кол жазманын көлөмдүүлүгүнөн жана окуялардын кеңири баяндалышынан көрүүгө болот. Көлөмү боюнча 1662 беттен туруп, 1865-1888- ж.ж. аралыгында Зиябидин Магзуни тарабынан Кудаяр ханга арналып жазылган. Эмгек чагатай тилинде жазылып 22 жыл убакыт ичинде жазылып бүткөн.

Бул сыяктуу кол жазмалар бир убакта жазма тили болбогон эл болуп таанылып келген кыргыз элинин кайрадан жазма тили болгон эл катары таанытууга далил боло алат.

Кокон хандыгынын түзүлүшү жана кулашы.

Кокон хандыгынын тарыхы боюнча 1709-ж. Фергана өрөөнүнүн борбордук бөлүгүндө (Маргалаң чөлкөмүндө) көчмөн феодалдардын жар дамы менен Шахрух бий башкаруучу болуп жарыяланган. Ал айтылуу Бабурдун урпактарынан болгон.

Бийликке келген Шахрух бий Кокон хандыгынын негиздоочүсү болуп калат. Бул жерде белгилей кетчү нерсе XVIII к. башында Коженттин бийлөөчүсү кыргыздардан чыккан Акбото бий болгондугу тарыхый булактарда маалым. Ал эми Акбото бий Шахрухтун кызына үйлөнүп Докон амирлигинин негиздөөчүсүнүн күйөө бшшасы. Көчмөндөрдүн салтында күчтүү бийлөөчү гана башка бий атаандашынын кызын аялдыкка алуусу шарт экендиги маалым. Мындан биз Шахрухтун бийликке келишине Акбото бийдин чоң жардамы тийгендигин божомолдосок болот.

Кокон хандыгын негиздеген Шахрух бий 1721-ж. Дүйнөдөн кайткан. Анын ата-бабалары XVI -к. башынан бери миң уруусунун расми бийи атаиып келишкендиктен, кийинки адабияттарда, айрыкча, Советтик тарыхта Кокон хандыгын негиздегендер көчмөн өзбектердин миң уруусунун бийлери болгон, ошого байланыштуу "Кокон хандыгы - өзбектердин хандыгы" деген түшүнүк калыптанган.

Чынында 1709-жылдан тартып 1803-жылга чейин өздөрүн бий деп атап келишкен Кокон башкаруучулары ата жагынан тимурий, ал эми эне жагынан миңдер болуп чыгышат. Кокон ханы Алим хандын (1798-1810- ж.ж.) тушунда калыптанган генеалогиялык санжыра

тимурий тукуму Алтын Бешикти асырап алышкан миндердин, кыргыздарды, кыпчактарды жана жүздөрдүн аталышы. Алардын Фергана чөлкөмүндө XVI-К. Баштап эле саясий чөйрөдө тең аталык укукка ээ болгондугунан кабар берет.

1709-1876-ж.ж. өкүм сүргөн Кокон мамлекетинин өнүгүүсүн үч доорго бөлүп кароо ылайыктуу. Алар төмөнкүлөр:

1. 1709-1800-ж.ж. Кокон мамлекетинин түптөлүшү. Бул мезгилде кокон амирлиги өз алдынча мамлекет катары саясий-административдик жактан калыптанып бүткөн, социалдык-экономикалык жактан чыңдалган. Фергана чөлкөмү Кокон мамлекетине биротоло бириккен.

2. 1800-1840-ж.ж. Кокон хандыгын өнүгүү жана гүлдөө мезгили. Кокон мамлекетинин саясий-административдик жактан андан ары өнүүсү менен өз алдынча ички -тышкы саясат чыңалган. Фергана өрөөнүнүн экономикалык абалы бекемделген. Кокон хандыгы Фергана өрөөнүнөн сырткары жактарды караткан.

3. 1842-187-ж.ж. Кокон мамлекетиндеги социалдык-саясий кризистердин күчөшү жана хандыктын кулашы. Бул мезгилде социалдык, феодалдык жамааттар аралык карама- каршылыктардын өсүшү, мамлекеттик түзүлүштүн толук реформацияланбагандыгы, борбордук бийликтин феодалдык эзүүсүнүн күчөшү саясий кризистерге, жарандык кагылыштарга, көтөрүлүштөргө алып келген. 1873-1876-ж.ж. элдик кыймыл Кокон мамлекетин биротоло кулаткан. Фергана өрөөнүн орус колонизаторлорунун каратып алышына ыңгайлуу шарт түзүлгөн.

1741-1750-ж.ж. Фергана өрөөнүнө калмактар бир нече жолу басып киришкен. Ушундай тышкы коркунучтун мезгилинде Кокон-Кыргыз союзу түзүлгөн. Кокон бийи Абдукарим, Оро-Төбөнүн акими Фазыл бий ферганалык кыргыздар жана кыпчактар менен бирдикте калмактарды Ферганадан кууп чыгышкан. Айыгышкан күрөш айрыкча Аксы таранта болгон. Бул жерде кутлук сейит уруусу калмактарга актив дүү каршылык көргөзгөн.

Фергана аймагынын Бухара хаандыгынын карамагынан баротоло бөлүнүп чыгышы Ирдана бийдин (1751-1770-ж.ж.) ишмердиги менен байланыштуу.

Кубах бий ХҮ1П-К. Экинчи жарымындагы кыргыз уруу жол башчыларынын эң атактуусу, мыктылардын мыктысы, көптү билген көрөгөчү, акылманы катары коңшу элдерге аттын кашкасындай таанымал, кадырман мырза болгон. Ал өзүнүн кушчу уруусунан ышкары Анжыян-Аксы тараптагы бөлөк урууларга дагы баш-көз болуп, жалпы кыргыз калкы, анын келечеги үчүн кам көрсө керек. Кубат бий Кокон, Бухара, Кашкар акимдерине эч качан баш ийген эмес, алар менен тең ата катары цөз элине, өз бетинче сурак жүргүзчү, коңшу өлкөлөр менен каалагандай достошуп, каалагандай касташчу. Анын эр жүрөктүүн, тайманбастыгын, албарс кылычтай курчтугун адилет балаган өкүмдарлар кезинде ага Бахадур-бий ысымын ыйгарышкан.

1759-1760-ж.ж кытай географтарынын берген маалыматтары боюнча Фергана чөлкөмү Анжыян, Маргалаң, Наманган, Кокон вилайеттерине бөлүнүп, ал эми Оро-Тебе, Кожент кээде Коконго,

кээде Бухарага баш ийип, ара-чолодо ез алдынча болуп турган. 1755-1758-ж.ж.

Цинь империясы Чыгыш Түркстанды каратып алгандан кийин Кокон- Кытай дипломатиялык байланышы түзүлөт. Ирдана бийдин мезгилинде Фергана өрөөнүндө экономикалык абал жакшырат. Алык-салык системасы тартинке келтирилет. Кокон салыштырмалуу чоң шаарга айланып, 1760-ж. мында 20 миңден ашуун түтүн эл жашаган, терт медресе, кербен сарай курулган.

Кыргыз элинин кокон эзуусүнө каршы күрөшү.

XVIII-К. 1860-жылдары Ирдана бийдин Ферганадагы ийгиликтүү согуштук аракетинин жана басып алуучулук тышкы саясатынын натыйжасында кокондуктардын ээлиги кеңейип, күч-кубаты артат.

Ушундай кырдаалда Кокон улугу кыргыз уруулары менен ынтымагын бузуп, аларды күчтөп багындырууга жана кыргыз жеринин эсебинен өз ээлигин кеңейтүүгө күч үрөп киришкен.

Кокон төрөлөрү менен кыргыз бийлеринин ортосундагы мамилелер жылдын жылгы курчуй берген. Кокондук төрөлөр кээде кыргыздарды тынчтык жолу менен өз тарабына тартуу үчүн аларга ар кандай иш берип, наам даражаларды ыйгарчу, алык-салыктарды жеңилдетчү, жакшы жайыттарды убада кылчу. Натыйжада айрым кыргыз уруулары өз ыктыяры менен хандыктын карамагына өткөн.

Арийне, Түштүк Кыргызстандын көпчүлүк челкөмдөрү күч

менен баш ийдирилгени талашсыз. Ал эми хан бийлигин каалабаган жана ага каршылык көрсөтүүгө дарманы жетпеген кыргыз уруулары Кыргызстандын түндүгүнө журт которуп кетет. Алсак, Жунгар хандыгы талкаланып кыргыз ойрот-калмак баскынчыларынын таасиринен биротоло кутулгандан кийин жана кокондуктардын кол салуу коркунучу күч ала баштаганда Анжиян аймагын жердеп жүргөн сарыбагыш уруусу эзелки атаконушу Чүй өрөөнүнө кайткан эле. Бул окуя болжолу ХҮШ-к. 60-70-ж.ж. туура келет.

Кокондуктардын жылдын жылга көбөйгөн өлчөөсүз салыгы, залиmdiги элет элинин жанына батып кыжырын кайнатты. Кокон хандыгынын үстөмдүгүнө каршы кыргыз элинин боштондук күрөшү XIX- к. 1830-1840-ж.ж. күч алган. Ал жылдарда кокондук баскынчыларга каршы Нарындын төрүн жердеген саяк уруусу катуу каршылык көрсөткөн. Анткени, саяктар буга чейин Чыгыш Түркстандагы цин- манчжур бийлигине каршы кыймылга, Жангер Кожонун Кашкарга жасаган жортуулуна такай катышып, аскердик уюмдашуу жаана курал- жарак топтоо жагынан кыйла ташталып калышкан.

XIX-к. биринчи жарымында кыргыз элинин Кокон хандыгына каршы күрөшүнүн тарыхый мааниси чоң. Элдик кыймылдын күч алышынын натыйжасында баскынчылар жергиликтүү элдин катуу каршылык көрсөтүүсүнө кабылышып, көп аскеринен айрылды, чыгашасы арбып, бийлиги бошоңдоду. Кыргыз элинин боштондук күрөшү Кокон хандыгын кыйла алсыратты. Кыргызстанда кокондук бектер жана сарбаздар туруктуу, бекем бийлигин орното алышкан жок. Кыргыз элинин көз каранды эместикке, өз алдынча болууга

умтулуусу ого бетер күчөдү. Кыргызстандын ар кайсы аймактарын мекендеген айрым кыргыз уруулары саясий жактан биригүүнүн зарылчылыгын түшүнө баштады.

Кокон хандыгындагы ич ара чыр-чатактар. Хандыктын начарлашы.

Кокон хандыгы бирдиктүү мамлекет болгону менен феодалдык бытырандылыктын белгилери сакталган. Бийлик үчүн тынымсыз күрөш жүргүзгөн ири феодалдар тез-тез алмаштырылып, такка өздөрүнө аккан ханзааданы отургузуп турушкан. Хан сарайындагы так талашкан чыр-чатактар 40-ж.ж. айрыкча күч алат да кыргыз, кыпчак феодалдары ордодо чечүүчү роль ойнойт. 1842-ж. Мадалы ханга каршы козголоң чыккан.

Бухара эмири Ноорулла көп аскери менен келип Коконду ээлейт да, Мадалы хан өлүм жазасына тартылат. Арийне үч айга жетпей Кокондо Бухаранын үстөмдүгү кулаган. Феодалдык топтордун ортосунда так үчүн күрөш башталган. Кыргыз, кыпчак феодалдары өз ара келишип, Алым хандын аталаш иниси Шералыны (1792-1845-ж.ж.) хан көтөрүү жөнүндө бүтүм кылышат. Шералыны хан көтөрүүдө кыргыз феодалдары Нүзүп миңбашы менен Ажы датка зор роль ойношту. 1842-ж. жайында таластык жана чаткалдык кыргыздар менен кыпчактардан куралган кошуундун коштоосунда Шералы хан Коконго келип такка олтурат. Адегенде Шералы хан кыргыз, кыпчак феодалдарынын айтканына көнүп, аларга жаккыдай иш кылып турган.

Бирок Талас менен Алайдан ж.б. алыскы айылдардан келген кыргыз кошуундары баш калаадан чыгып кетээри менен кыргыз феодалдарынын ордодогу таасири бошоңдой баштайт.

Ордо үчүн чыр-чатактын учурунда Нүзүп миңбашыны кыпчак төбөлү Мусулманкул айлакердик менен жайлатып салган. Ордодо бироз мезгилге теги тажик Шады бийликти колго алган болчу. Кыпчак ак сөөктөрүнүн жол башчысы Мусулманкул (1794-1852-ж.ж.) ордодогу ото таасирдүү кишилердин бири болгон. Мусулманкул өзүнүн жакшы уюшулган, даярдыгы мыкты кыпчак кошууну менен Шады миңбашы баш болгон Кокон аскерине каршы аттанып, аны талкалайт да, 1844-ж. ордо шаарды басып алат. Жеңишке ээ болгон Мусулманкул өзүн миңбашы кылып жарыялайт. Шералы хан болсо анын "кол жоолугуна" айланган. 1845-ж.

Мусулманкулдун Оштогу кыргыздардын көтөрүлүшүн басуу үчүн кеткенинен пайдаланып, өзбек, кыргыз төбөлдөрү Шералыны тактан кулатышып, Алымхандын уулдарынын бири Мурадды такка отургузушкан. Ал 11 күн гана такка отурган. Жаалданган Мусулманкул Коконго кирип Мурадды өлтүрүп Шералынын 13 жаштагы еспүрүм баласы Кудаярды такка отургузат да, өзүн аталык атап, хандыкты жеке өзү башкара баштаган. Кудаярды кызына үйлөндүрүп, өз таасиринде сактаган. Кудаярдын энеси Жаркын айым таластык кыргыз кызы болгондуктан, ал кыргыз феодалдары менен байланышын үзгөн эмес.

Мусулманкул аталыктын аялы дагы Кетмен-Төбөдөгү чоң манаптын кызы болгон. Убакыт өткөн сайын жаш хандын бийликке ээ кылбаган аталыкка нааразычылыгы арта берген. 1850-ж. Кудаяр

кайнатасына каршы күрөшүү үчүн Ташкент беги Нурмагамбетке жардам сурап кайрылган. Нурмагамбет хандын өтүнүчүн аткарып, Коконго аскер жөнөткөн. Мусулманкулдун колу менен кармашта Ташкент бегинин аскери жеңилип, Кудаяр хан туткунга түшүп калат. Бирок, аталык качкын хандын күнөөсүн кечирип ага тийген эмес. 1852-ж. октябрда Кудаяр хан кайрадан кайнатасы Мусулманкул менен жоолашып чечүүчү кармашка камынат. Кыпчак аскери менен хандын жоокерлери 8-октябрда Былкылдама деген жерде беттешип кырчылдашкан. Бул кыргында хан тарабы жеңип чыкты. Кудаяр хандын буйругу боюнча Кокон кошууну кыпчак элин түтүн кыдыра кырып, кыштак, калаа канга боёлот.

Мусулманкул Наманган аймагындагы Уйчи кыштагында колго түшүп, Кокондо дарга асылат. Ошентип, оор согуштардын натыйжасында ордодогу кыпчак феодалдарынын таасири жоюлду. Кокон хандыгында саясий бийлик убактылуу өзбек төбөлдөрүнүн колуна өтөт. Көп узабай кыргыз, кыпчак феодалдарына таянып Мала бек ханзаада бийлик үчүн күрөшкө чыккан. Кудаяр хан Мала бек менен салгылашууда жеңилип, Бухара эмирине кире качкан. Кыргыз, кыпчактар Мала бекти хан көтөрүшөт. Жаңы хандын тушунда Алайлык Алымбек датка бир аз убакыт вазирлик кылган¹.

Жогоруда берилген Кокон хандыгына байланышкан тарыхый маалыматтар акыркы он жылдан бери мектеп программасында окутулуп келе жаткан тарых китебинен алынган маалымат болуп эсептелет.

¹ Ө.Ж.Осмонов, А.С. Мырзакматов; "Кыргызстан тарыхы", Бишкек, 2000.

Албетте, тарыхтын ар бир барагын баяндап сүрөттөөдө анын так, тура жана негиздүү болушуна жоопкерчиликтүү мамиле кылынуусу керек Себеби, тарых ар бир улуттун күзгүсү катары кечеки күндү бүгүнкү күн менен байланыштырып, эртеңки күн үчүн да жол көрсөтүп, сабагын берет. Ал эми тарыхтын бурмаланып туура эмес иликтенишинин кесепеттерин бүгүнкү күндө биздин элдин өзүнөн эле көрүүгө болот.

Советтик доордун убагында саясий режимдин чегинде жазылган тарых элибиздин өз тарыхына болгон мамилесин өзгөртүп, кайсы бир өлчөмдө анын душманы катары тарбиялады. Албетте, бул көрүнүштү ошол убактагы саясий абалдын гана натыйжасы деп түшүнүүбүз керек экенин айткым келет. Кыргыз элинде "тарыхсыз калк тамырсыз калк" деген макалда айтылгандай биз өз тарыхыбызды баалай билишибиз керек.

Мындай тарыхыбыздын бири Магзуни тарабынан жазылган "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасы өрнөк боло алат.

«Фергана хандарынын тарыхы» кол жазмасынын кыскача тарыхы

Тарых илимдеринин кандидаты, белгилүү окумуштуу Анвар Мокеев 1992-жылы Стамбул университетинин китепканасынан Кокон тарыхына байланыштуу көлөмдүү кол жазманы тапкан. Бул 833 арактан же 1666 беттен турган кол жазма китепканачылардын берген аты боюнча "Фергана хандарынын тарыхы" деп аталган. Ал XIX-кылымдын 2- жарымында эски чагатай тилинде жазылган. Анвар Мокеевдин аныктоосуна Караганда кол жазмада окуялардын жылдары көргөзүлбөй жазылган. Кол жазманын автору Магзуни деген адам экени көргөзүлүп, бирок ал ким болгонун тактоо кыйын болгон. Ошондой эле бул кол жазманын Стамбул шаарына барып калганы табышмактуу. Болгону эмгектин автору: "Кудаяр хан өлгөндөн кийин кол жазма ээсиз калды. Хандын балдары бул китептин баркын түшүнбөдү",- деп китепти Туркиядан келген Абдурахим эфендинин колуна өткөрүп бергени кол жазмада айтылган. Ошентип бул кол жазма 100 жылдан ашуун Стамбул шаарындагы китепканада сакталып, анын баркына жете турган мезгил келип, эгемендүүлүк жылдарында ал кыргыз окумуштуусу тарабынан табылып жатышы да тагдырдын жазганы болсо керек. Анткени, XIX-к. Кокон ордосунда отуруп, бүтүндөй бир мамлекеттин тарыхын жазган кыргыз тарыхчысынын эмгеги бааланар мезгил эгемендүүлүктүн учуруна келип отурат. 1994-жылы кол жазма тууралуу окумуштуу Анвар

Мокеевдин макаласы түрк тилинде Туркиядан жарык көргөн². Биз окумуштуу Анвар Мокеевдин баяндамаларына таянып, изилдөөбүздү уланткан учурда бир топ жаңы табылгалар ортого келип чыкты. Ал түгүл тартынбастан кыргыз тарыхчысы деп атоого да далил маалыматтар табылып, анын урпактары да Ноокатта жашаганын жана Магзунини өз аталарынын бири экенин айтып чыгышты.

Бул кол жазма буга чейин Кокон хандыгынын тарыхына арналган белгилүү жазма булактарга Караганда көлөмү жагынан да, мазмуну жагынан да айырмаланып турат. Анткени илимий чөйрөдө Кокон хандыгынын тарыхы боюнча негизги тарыхый булак катары эсептелип келинген Молдо Нияз Кокандинин фарси тилиндеги "Тарихи Шахрухи" аттуу эмгеги 350 беттен ашпайт. Ошондой эле Молдо Нияздын эмгеги 1876- жылга чейинки гана окуяны камтып, андан кийинки Кудаяр ханга байланыштуу маалыматтар жок.

Жаңы табылган кол жазманын дагы бир өзгөчөлүгү анда "Алтын Бешикке" байланыштуу идеологиялык санжыранын жоктугу. Захреддин Бабур Индияга жер которуп качууга аргасыз болгон учурда ал өз баласын таштап кеткени жана анын урпактары болгон Алтын Бешик кийин Кокон хандыгын негиздеп, башкарып калды деген саясий санжыра тууралуу кол жазмада эскерилбейт. Анын негизги бөлүгүн Кудаяр хандын мезгилиндеги саясий окуялар, Кудаяр хандын жеке керт башына байланыштуу баяндамалар түзөт. Кол жазмада ошондой эле Шералы хандын тактыны ээлеши (1842-ж.), андагы

² Anvar Mokeev; Hokand hanlığı tarihine ait yeni bilgiler, istanbul, 1994

кыргыздардын чечкиндүү аракеттери көркөмдүүлүгү, өтө тактыгы менен өзгөчө айырмаланат. Андан соң Кудаяр хандын эл сурап турган учуру, хандыктагы оош-кыйыш ордо ойундары, элдик толкундоолор, жыйынтыгында Исхак хандын (Полот хан) тактыны ээлегени, Кудаяр хандын 1875-жылдан кийинки тагдыры, тактап айтканда, анын Оренбург шаарына сүргүнгө айдалганы жана ал жерден качып чыгып, Индия аркылуу Меккеге барып ажы болгону, андан келе жатып Афганистанда каза болгону кеңири баяндалган.

Кол жаз манын автору Магзуни эмгекти Кудаяр хандын өтүнүчү менен баштан, аны жазууга 22 жыл убактысын жумшаган. Ал эми эмгек жазылып бүткөн соң, Кудаяр хан каза болуп, анын балдары баалай албагандыгы үчүн кол жазманы Туркиядан келген Абдурахим эфендиге берген. Автор өзү тууралуу маалыматтарды жазбаганы үчүн анын ким экенин тактоо бир топ кыйынчылыкты жаратты.

Адегенде Абдурахим эфенди тууралуу маалыматтарга кайрылалы. Кол жазмадагы маалыматтарга Караганда Абдулазиз уулу Абдурахим эфенди менен Кудаяр хан 1882-жылы Меккеде 1 жылдан ашуун жашап калган учурда таанышат. Андан кийин Кудаяр хан 3 айдан ашуун анын Стамбулдагы үйүндө жашап, ошол мезгилде бардык арыз-муңун ага айтып берген. Абдурахим эфенди Кудаяр ханга алынын жетишинче жардам берээрин билдирет. Аны уккан хан кайрадан Коконго барып хан тактысын ээлегиси келээрин айтат. Атүгүл Түрк султаны Адулхамидден жардам суроо тууралуу Абдурахим эфендинин сунушун жактырат. Ошон менен бирге Кудаяр хан андан эгер Ферганага барып калса, ал жерден бир учурда карыз болуп калган бай адамдардан 12 миң алтын акчасын уулдары жана

аялдары үчүн өндүрүп берүүсүн суранып, ага тиешелүү тил каттарын, документтерин ишенип берген.

Андан соң Абдурахим эфенди Кудаяр хандын өтүнүчүн Түрк султаны Абдулхамит II ге билдирүү кетет. Абдулхамит II Кудаяр хандын өтүнүчү кунт койуу менен угуп, ага жардам берүүгө ынтызар экенини билдирет. Бирок Ал учурда хандын жанындагы айрым адамдар Кудаярды Стамбулдан Афганистандын Керхит деген жерине (Корух, айрым маалыматтар боюнча Корхут-М.К.) алып кетишкен болот.

Корухтан Кудаяр хан түбү Ферганалык Шейх Шаадат Пенах эшендин уулу Вели эшен менен таанышып, анын үйүндө туруп калат. Бат эле Кудаяр хандын кабары аны тааныган адамдар аркылуу Герат, Кундуз жана Кабул шаарынын башчыларына белгилүү болот. Алар ханга элчилерин жибертип, кайрадан тактыны ээлөө сунуштарын айтып, эгер макул болсо, ага жардам берүүгө даяр экенин билдиришкен. Бирок, Кудаяр хан бийликте турган учурда көп жаман иштерди жасаганын, кайра такка отурбасын айтып, алардын сунушунан баш тарткан. Шаар башчылары анын эркине койбой, кайра такка отургузууга аракет жасашкан. Кудаяр хандын ден соолугунун начар экендигине да карашкан эмес.

Жолго чыгаардын алдында (1883-ж.) Кудаяр хан Шейх Шаадет Пенах эшендин мазарына сыйынууга барып, ошол жерден айыкпас ооруга чалдыгып, көп өтпөй каза болот. Ташкеттин дипломатиялык бөлүмү боюнча чиновниги Жданов Кашгардын башкаруучусу Бекули бектин айтуусу боюнча Кудаяр хан Кабулдан Кандагарга бара жаткан жолдо каза болгонун билдирет.

Ал эми Кудаяр хандын уулдары Мухаммед Амин бек менен Сеид Омарбек 1888-жылы 14-июльдагы Түркстан Генерал губернаторуна жазган катында атасынын Гераттын жанындагы Карух деген кыштакта каза болгонун билдиришет. Кудаяр хандын үй-бүлөлүк турмушун изилдеген Михаил Алибеков да анын Герат провинциясына караштуу Куррух деген жерде өлгөнүн жазат.³

Абдурахим эфенди болсо Кудаяр хандын каза болгонун уккундан кийин берген убадасына туруп Ферганага келип балдарына жолугат. Анын уулдары Сейид Мухаммед Амин Бек, Сейид Омар Бек жана Сейид Насруллах менен бирге аласаларын өндүрүүгө көмөктөшөт. Бересеси болгон ал адамдардан акыры ала алышат. Абдурахим эфендинын бул келгени кол жазмада берилбегендиктен Өзбекстандын архивиндеги документтерге таянып, анын 1888-жылдын баштарында келгенин айтса болот.

Дал мына ушул мезгилде кол жазманын автору Магзуминин Абдурахим эфендиге жолукканын айта кетүү абзел. Кол жазманын акыркы беттеринде дагы бул жолугушуусу жана кол жазмана Абдурахим эфендиге бергени тууралуу жазылган. Ал жерде Магзумин анын көп жакшы иштерди кылганын, өзүнүн бир арманы болгонун, Бул китепти Кудаяр хандын буйругу менен жазып баштап 22 жыл жазганын, андагы айрым окуяларды Кудаяр хандын өзү айтып берип жаздырганын, бирок бул эмгекти анын уулдары барктай албагандарын айтат. Кол жазманы хан улам улам окутуп укканын, сүйүктүү аялы

³ Алибеков М. Домашняя жизнь Худаяр хана, Ежегодник Ферганской области, т. 2, Новый - Маргелан, 1903.

Шахраза ханумга да окуп бергенин билдирет. Михаил Алибеков да өз макаласында Кудаяр хан ар күнү кечинде "Шахнаамесин" окутуп угаарын жазган. Соңунда китепти Абдурахим эфендиге тапшырганын жазат. Кол жазманын бул бөлүмүндөгү маалыматтарга көңүл бөлсөк Магзуми бул эмгегин 1865- жылдан 1888-жылга чейинки мезгилде жазганын тактай кетсек болот. Негизинен Кудаяр хан 3 жолу тактыга отургандан кийин өзү тууралуу "Шахнааме" жаздырганга киришип, ордодогу эң билимдүү адамдардын бири Магзуниге тапшырганы белгилүү.

«Фергана хандарынын тарыхы» кол жазманын автору

Магзуми ким болгон?

Магзуми Кокон хандыгынын кадыр барктуу, билимдүү адамболгону тууралуу Исхаккан Жунайдулло кожо уулунун 1916-жыл жазган "Тарих-и Фаргона" деген китебинен учуратабыз. 1863-жылы 9-июльда Алымкул аталык баштаган кыргыз-кыпчактар Кудаяр ханды экинчи жолу тактыдан кууп, анын ордкна Мала хандын 12 жашар уулу Султан Сейитти такка отургузаардын алдында Маргалаңдын Жармазар деген жеринде өргүү алыш, хандыктагы кадыр барктуу инсандарды ыйнап кеңеш өткөрүшөт. Кеңеште Молдо Алым сөз алып: "Мамлекетибизде болуп жаткан тоз-тополон, окуялардын негизги себеби баарыбыз бир кишиге баш ийбегендиктен болуп жатат. Ошондуктан бир кишинин хандык кылуусу керек. Мындай даражаны

аркалоо кимге насип кылынсын деп ойлойсуздар?"- деген суроо койду. Кокон уламаларынын эң абройлуусу Зиябидин Магзуми: "Бул кызматка өзүңүздөн артык адам көрүнбөйт", - деген сөзүн укмаксанга салган Алымкул кайрадан: "Ал адамды тагыраак айтыңыздар", - деп кайра элге кайрылат. Ошондо Алымкул Зиябидинге кайрылып: "Сиз мени көрсөтөөрсүз, бирок менин ниетим хан болуу эмес, мамлекетке кызмат кылуу. Андан көрө ханзаадалардан бирөө болсун", - деди. Кепчүлүк ары кетип, бери кетип, "Атасы көпчүлүктүктүн жолунда жүрүп каза болгон эле. Өзү жетим",- дешип Малабектин уулу Султан Сейитке токтолушту.

Бул эмгектеги окуялар ошол жыйынга катышкан адамдын оозунан алып жазылган жана Зиябилин Магзуминин билимдүү, абройлуу инсан экени айтылган. Бирок, ал кайсы элдин өкүлү болгону тууралуу сөз кылынбайт. Магзуми кыргыздын чыгаан уулу Алымкул аталыктын доорунда ордодогу абройлуу кызмат орундарды ээлеп турган.

1865-жылы Кудаяр хан үчүнчү жолу тактыны ээлегенден кийин Магзуми анын кол алдында катчы, иш башкаруучусу болуп иштеп калганын айрым булактар бышыктайт. 1907-жылы жарык көргөн "Курманжан датка Алайлык кыргыздардын канышасы" деген белгилүү макаланын автору И. П. Ювачев 1898-жылдагы Анжиян көтөрүлүшү, андагы дукчи эшен Мадали тууралуу жазып жатып: "Айрым Търкстандыктардын эшенди динге терең берилген киши деп келишкендигин айтып кетүү керек. Жогорудагылардын бары тең эшен эмес, бир кезде Кокон хан сарайынын иш башкаруучусу молдо Магзум башында турган, анын тегерегиндегилер кылышкан.

Козголоңдун чыгышын да негизинен ошондон көрүшөт", - деп белгилеген.

Демек, И. П. Ювачевдин маалыматына таянсак, Молдо Магзуми 1898-жылы Мадали эшендин кеңешчиси болуп, көтөрүлүштүн демилгечиси болгону ачык көрүнүп турат.

Орусиянын Орто Азияны басып алуусун изилдеген генерал-лейтенант М. А. Терентьев да Анжиян көтөрүлүшү тууралуу изилдөөсүндө Магзуми жөнүндө кызыктуу маалымат келтирген. Анда ал: "...Ишанчак деген айылда бир китепкананын болгонун, анын башында Зиябидин турун, китепкана эшигинин үстүндө "Бул жер китепкана алган китептерди кайтарып бергиле" же "Алып келгендерге ыраазычылык билдиребиз" деп жазылганын, Магзуминин Кокон хандыгынын акыркы хандарынын кеңешчиси жана согушка тукуруучусу болгонун, кийин мадалы менен бирге анын атын чыгарып, түрдүү наамдарды бергенин жана керемет деп эсептешкен түрдүү сыйкырдуу иштерди жасаганьш айткан⁴.

1989-жылдагы Анжиян көтөрүлүшүнүн дагы бир изилдөөчүсү В. П. Сальков⁵ мадали эшендин учурунда Мулла Зияутдин Магзуми өзгөчө таасирге ээ инсан экенин баса кргөзөт. Эң негизгиси ал Зиябидин Магзуминин кыргыз экенин ачык жазат. Аталган эмгектин 10-бетинде: "Эшендин көптөгөн шакирттери болгон, алар бир эле мезгилде анын эң ишенимдүү кызматчылары болгон. Алардын арасынан жөндөмү жана тубаса акылы менен Мулла Зияутдин Магзум

⁴ Терентьев М. А.; История завоевания Средней Азии, 1908

⁵ В.П. Сальков; Андижанское восстание в 1989, Казань, 1901

аттуу кыргыз өзгөчө бөлүнүп турат. Бул өтө маанилүү инсан; Ал тууралуу алдыда сөз болмокчу", - деп жазылган.

Тарыхый булактарда Магзуни 1898-жылы 12-майда Мадали эшендин негизги кошуунуна башчылык кылып, бирок каза болгону белгилүү.

Ал эми белгилүү тарыхчы Кушбек Усенбаев 1898-ж. майда таңкы саат 8де Тажик (Миң-Төбө) кыштагынан Анжиян шаарын көздөй эки топтон турган куралчан адамдар жылып жөнөгөнүн, анын биринчисине атчан Мадали эшен өзү жетекчилик кылса, экинчисин ишенимдүү адамы Мулла Зиябидин Максум жетектегенин жазган⁶.

Анын соңку тагдыры тууралуу М. А. Терентьев: "Мулла Зияутдин дагы эле тирүү жана жашынып жүрөт. Лагерге кол салуучурунда ал эмес мулла Гияз каза болгон." , - деп жазса, И. П. Ювачев: Козголоңду тез эле басышат. Дукчи эшен дарга асылат, Абдул-Жалил изин суутуп кетет, молдо Зиябидин Кашкарга кире качат.", - деп толуктоо киргизет, Зиябидиндин андан аркы тагдыры белгисиз бойдон калып келүүдө.

Болгону анын кол жазмасы табылып, аты белгисиз болуп кедген кыргыз тарыхчысын, Кокон хандыгында таасирдүү бийлик орундарын ээлеп келген Зиябиддин Магзуминин ишмердүүлүгүн тактоого, элге ачык жарыялоого убакыт келип жеткенин эскерте кетмекчибиз.

⁶ Усенбаев К. У.; Народные движения Средней Азии в XIX веке. Бишкек-Ош. 1998

**"Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын
кыскача мазмуну жана "Сынган кылыч" романы менен
салыштыруулар.**

Бүгүнкү күндө Кокон хандыгынын тарыхы боюнча кеңири маалымат берген булактардын бири катары саналып келе жаткан "Сынган кылыч" романына теңтайлаш боло алган башка эмгектин болгонунан кабардар болуп отурабыз. Албетте романда чагылдырылган окуялар хронологиялык тартипте, тарыхый чындыктын нугунда жазылган. Бирок ошондой болсо да, эки эмгектин ортосунда бири-бирине дал келбеген маалыматтардын болгону туурасында "Фергана хандарынын тарыхы" китебин которгон Омор Сооронов сөз кылууда. Алгач бул айырмачылыктар жөнүндө айтаардан мурун "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасы тууралуу кыскача маалымат бере кетейин.

Бул кол жазма араб арибинде жазылып, 1662 беттен турат. Көлөмү боюнча, бийиктиги 19 см, туурасы 12 см, тили Орто Азияны мекендеген түрк элдеринин бир убакта колдонгон чагатай тилинде жазылган. 1865-1888-ж.ж. арасында Зиябидин Магзуни тарабынан Кудаяр ханга арналып жазылган.

Кол жазманы Окумуштуу Анвар Мокеев Стамбул Университетинин китепканасынан таап келген . андан Кыяс Молдокасымов алып микрожазмадан чоңойттурп, кагазга түшүртүп, анан которуу үчүн Молдо Сабыр ажыга жана Омор Соороновго бериптир. Ал убакта Муктар Бостонбаев тарабынан "Зиябидин

Максым" фонду уюшулуп, которуу ишин ушул фонд каржылаган. Которуу ишине 2002- жылдын октябр айынан баштан киришилип бир жылдай убакыт ичииде которулуп бүткөн.

Бул кол жазманын башкы беттеринде диний маалыматтар (Адам ата, Нух пайгамбар ж.б.), падышалар жөнүндө маалымат берилет. Негизинен тарыхыбыз үчүн жаңылык боло турган кээ бир маалыматтарды атап өтөйүн: Кокон хандыгынын мураскорлорун жок кылып тукумкурут кылуунун 3 жолку аркети, Шералынын образынын башкача берилиши, Шералыны хан көтөрүүдө кишини курмандыкка чалуунун жазылбаганы, буга чейин белгисиз болгон кээ бир тарыхый инсандардын эскерилиши (Абдырахманбек, Малика и Шахубан, Мукамат Назарбек, Көрүүлү баатыр ж.б.).

Bismillâhir rahmânir rahîm

- 2.1. Elhamdu lillâhi rabbilc alemin vel âkibati lil muttakîn veş
- 2.2. şalâtu vesselamu calâ Muhammedin va âlâ âlihi va aşhâbihi
- 2.3. ecmac in Be adazc u mekan guzaştaganlardin bir hikâyât başlamak
- 2.4. Gerekdur ki ol vaktida Hak Tec âla hazreti âdem c aleyhisselâmni
- 2.5. öz fazlı birle yarattı andın kiyin alarga cuft
- 2.6. kılmak için hazret-i mama havvânı yarattı ikevlerini
- 2.7. cuft kılıb cannatdın cay berdiler nice vakt ikevleri
- 2.8. cannatda karar tabdılar âhiril emir bularga şeytan lac ining
- 2.9. düşmanı kıldı. Ol lâc ining bir ağız sözü alarning
- 2.10. yoldın çığardı. Hak tec ala kahrı birle ikevleri birlerini
- 2.11. dünyânı ol burçığa birlerini dünyânı bir burçığa çıkardı
- 2.12. Alar ikevleri birbirleri ferak otuğa küydiler üç
- 2.13. yüz yıl zarzar çun avra navbahar yığladılar
- 2.14. Közleri nabinâb boldı ahirilamir üç yüz yıl duc alan Hak tec ala
- 3.1. kabul boldı andın kiyin ikevlerini dünya yüzide cay
- 3.2. berdiler andın kiyin dünyâ yüzide karar tabdılar alğaraz
- 3.3. alardın kiyin Hak tec alaning Nuh peygamber adluğ
- 3.4. peygamber irdiler. Ol vakt Hak tecala alarning ümmetleri
- 3.5. ning günahını sevabidin başlarığa tufan belâsını
- 3.6. yiberdi. Cinançi oşol vaktida hazret-i Nuh peygamber keme
- 3.7. Buyurdular ol vaktida bir kiştibanı bir temürçi üçelenge

- 3.8. amir kıldılar ki bir keme tüzatinglar ağar oşol belâdm keme birle
- 3.9. kutalsam sizlerge kızımını berürmin didiler bu sözni
- 3.10. eşib alar üçleri kanca mihnat maşakkat birle keme
- 3.11. tüzdiler andın kiyin her candardın cüda ekib kemege salıp
- 3.12. lar. Ol sac at tufan suyıc alamğa toldı. Kemedegi
- 3.13. candardın bölegi tufan belâsığa uçradı nece
- 3.14. vakt nece zaman subelend çıktı bular su yüzide
- 3.15. yukarığa çıkıp ketiberdi güyaki asmanğa yete başladı
- 3.16. lar ahirilamri melâiklarning teşbihi kulaklarığa keldi
- 3.17. Sol vaktde bularga şeytan birle sıçkan bir boldı
- 3.18. Er sıçkan bul kemuni teşkil dedi bular kalmasın didi
- 3.19. Sol yerde sıçkan kemeni teşdi. Andın su çıka başladı.
- 3.20. Sol vaktde hazret-i Nuh c alehisselâm hayran boldılar
- 3.21. ayddılar ki endi neçük kılurmız dip turur irdiler
- 3.22. Yılan ayddı mening bir talebim bardur ağar şunga una
- 3.23. larsa şunu özüm saramcan kılurman didi alğaraz
- 3.24. Nuh c aleyhisselâm ayddılar bul suni yok kıl kiyin
- 3.25. har na muradning bolsa bitküreyin didiler ol
- 3.26. yılan sol zaman ol kemening teşükina barıb gunça
- 3.27. bolub yatdı andın su çıkmadı köngülleri karar
- 3.28. tabdı. Alğaraz tufan belâsı kurudu yer yüzige
- 3.29. tüşti yarak cihan munavvar boldı andın kiyin ol
- 3.30. kemeçi ve temürçi ve duradgar taleb kıldılar ki bizge kızları

- 4.01. kızlarını berürmen dib ve ade kılıb irdiler endi
- 4.02. bizlerge cevab aytsalar dib irdiler ki Nuh
- 4.03. c aleyhisselâm hayran boldılar çinançi bir kızları
- 4.04. bar irdi. Üç küyöv arasında kaldı Hak tec âlâ
- 4.05. hıcalatliğidin münacât kıldılar Hak tec ala ol
- 4.06. duc alarning icabet kıldı bir itleri bar
- 4.07. irdi, boz bir eşekleri bar irdi derhâl kızlarının
- 4.08. şuratıda kız boldı özlen ham öz kızlarning
- 4.09. ayırıp alalmadılar andın ol üç kızlarını
- 4.10. birini kemeçiğe berdiler birlerini temürçiğe berdiler bir
- 4.11. lerining duratgarga berdiler üç kız üçüleride
- 4.12. karar tabdılar. Alğaraz bir kün Nuh c aleyhisselâm bir
- 4.13. küni olturub öz kızlarını ayırmağ üçün
- 4.14. kemeçi küyövlridin sordular ki ey farzandim kandak
- 4.15. uy işleri naçukdur vaktları hoşmu didiler
- 4.16. Ol vaktı küyövlri aytdılar ki ey taksir kızları hub
- 4.17. yahşi ve zirekdur ama oşol kızlarning bir c adetleri
- 4.18. bardur ki adam zatning yüzidin misali itdedek
- 4.19. aladur didiler bildilar ki ol kızları itleri ikan
- 4.20. hala âdâm bardur ki âdâm zâtning yüzidin
- 4.21. İtdek üzüb alarga oşol itdin bolğan adam
- 4.22. lardur andın keyin bir küyövlridin sordular ey far
- 4.23. zandim kandak uy işlaridin vaktları hoşmu

- 4.24. Alar ayddılar ey taksir hub kızları yahşıdur ama bir
- 4.25. 'adetleri bardur ki misali eşekdik şavk birle sö
- 4.26. zlaydur didiler andın kiyin bildiler ki eşeklari
- 4.27. oşol ikan ayddılar bul eşek ikan hala âdâm zât
- 4.28. içide köngül ağırtıb katığ sözlar tekebürlik kılıb bir
- 4.29.c ömür ötkarür oşol eşekdin bolğanlar turur andın
- 4.30. kiyin bir küyövlaridin sordular ki ey farzandim
- 5.01. uy işlarifigiz neçükdur vaktingız hoşmu taki nahoşmu
- 5.02. Dib erdiler ol küyevlari aytadurlar ki ey taksir sizdek
- 5.03. zat şarefîdin yaman perzend vücuda kelürmü
- 5.04. dib bisyor tariflarlar kıldılar ayddılar ki bul öz
- 5.05. öz parzandim ikan dib hoşhâl boldular . Andın
- 5.06. kiyin munça tufan belasıga şabr kılıb âhirilemir
- 5.07. yaruğ cahanda karar tabdılar bul işlari hamması
- 5.8. Şeva-i Parvardigar erdi munca cefalarni o şundağ
- 5.9. Nuh c aleyhisselam tartımak. Alğaraz kelime söz
- 5.10. İbrahim Halilullahdin eşitmek kerekdur
- 5.11. oşol vakt ki cam' i kafırlar İbrahim Halilullahnı küydür
- 5.12. mek üçün kanca otun cam kıldılar İbrahim Halilni
- 5.13. otun üzra çıkarıb kanca atrofîdin ot
- 5.14. koydular ol vaktde ol ot içide turub Hak
- 5.15. tac alaga münacat kıldılar ol vaktde du' alar Hak
- 5.16. tac alaning dergahında kabul bolub ol ottı gülzâr

- 5.17. kıldı bul işlar hamması şeva-i Parvardigar
- 5.18. öz dostıga cefa salmak öz karami birla Alğaraz
- 5.19. Endi bir kalima söz ol Muhammad şallallahu c aleyhi vesse
- 5.20. dm eşitmek kerekdur Bilgil agah bolğıl ki andağ
- 5.21. zât babarakatning ol kafir bedbahtlar na
- 5.22. Islar tuttı ki tamamı malâmatlar birle andağ cafâ
- 5.23. lan yetküzdilar nice yıl 'ömürleri düşmanlar arasında
- 5.24. ğamginlik birle öttiler bular hammaöz 'aşıklarga
- 5.25. şıva körsetmek üçün erdi subhu sam
- 5.26. belkic alat davam ümmet ğamiga giriftar irdiler tainki
- 5.27. maşargahning künide şunca ümmet âsi câfilarni
- 5.28. günalarini ol zat bâbarakatning şerafatlari
- 5.29. birle c afv bolğay inşallahu tec ala andın kiyin ol kanzay
- 5.30. derkâning bâşlariga ne cefalar tüşti hammasi Allah
- 5.31. tec alaning ger girişmasi irdi ama bu falak-i ğüzar bimakdar
- 6.01. Andağ cafalar körgüzdilar ki bu falakni dastidin
- 6.02. Bir nice abyâb beyân bolduki beyt
- 6.03. Afsus ki cadam havva ketti
- 6.04. Cennet kılan manzil mâvo ketti
- 6.05. cîsa nabsi karam mesîha i
- 6.06. Ol razı Huda bimayda muşa kitti
- 6.07. Şavk atoşida Halil Mevlâ kitti
- 6.08. Ol şah ı nâbi Ahmadi Barna kitti

- 6.09. Ol şallic alli şeyyidina şah ı kıyâmat
- 6.10. Ümmat eli kılğay sizga köb âhı nadomat
- 6.11. Hurşîd i yüzüfig kandadur subh cahonat
- 6.12. Ol tört vali kördü neça türlü c alamat
- 6.13. İnsan aracul seyyidi l alo kitti
- 6.14. Anlar kıluban Hak birle sevda ketti
- 6.15. Söz başlar kanizi Hak oşol ahır zamandin
- 6.16. Nuş endi hasan şarbat ol cam'u cefadın
- 6.17. Parzandi Muhammed ki ol kani safadin
- 6.18. Köz nala birle ayğıl oşol kürbalâdin
- 6.19. Bir nur sır berdi oşol beşer i hudâdin
- 6.20. Kim kaldı oşol sahi mu' alla kitti
- 6.21 .Çün karbala daştida ğami yâ hüsayin
- 6.22. Şirbet ara kimdir bu söz yâ hüsayin
- 6.23. kalğanda 'adular ar icra tanha-i cin
- 6.24. Bir munis anda bulmadı valla-i hüsayin
- 6.25. hunbar uluban zilki paymana kitti
- 6.26. Ol sarvî kadri zahmi sarapo kitti
- 6.27. Azvac aningdek şehri Bernani ne kıldı
- 6.28. gam daştida ol lâle hamrani ne kıldı
- 6.29. ağladı şahri sireti bahtânı ne kıldı
- 6.30. Hak dergahida mensub 'alini ne kıldı
- 6.31. Gardaş ara paymana şubhâ kitti

- 6.32. kılmay nala razını afşâ kitti
- 6.33. ğurbatta anga hiç ğurbat ohşarmu
- 6.34. Ahvalini hiç yanım ohşarmu
- 6.35. kalsa gam içir sir ğarib ohşarmu
- 6.36. Hicrasida örtanib ohşarmu
- 6.37. Cennet gülü bülbül şaydâ kitti
- 6.38. Can taslim kılıb şavk ile şaydâ kitti
- 6.39. sadzad seningdek fak cam giyür
- 6.40. kılding hamma bağrımı sitemdin pirdüt
- 6.41. Rahat eşiği boldı alarga masdut
- 6.42. Bir munis yok kılssa alar güft şunut
- 6.43. kılmadı badavar ahli badmadar ketti
- 6.44. Hasret dil ila lâlu sakar ha ketti
- 7.01. Her narıma mening zaman bolsa edi kaş
- 7.02. Dil çasmasidin ravân yeterki kân yaş
- 7.03. İmamlara bolmadı hiç kim ol yede yoldaş
- 7.04.c azmi safar itmekde balar tebmadı mungdâş
- 7.05. Afsus netay ol şâh-ı Barna kitti
- 7.06. Anlarğa meda mağzun rüsvâ kitti
- 7.07. Algaraz bir söz bir söz salmama padişâhlardin
- 7.08. işitmek kerekdur bul padişahiik arasında nice
- 7.09. vake a bardur ki evval ibtida sultân tahtıga hoca c alim
- 7.10. şallallahu c aleyhi vesellem mindilar nice vakt nice sac at öttü

- 7.11. âhırilemir bul dünyayı bivafadin ol dünyayı bavafaga rihlet
- 7.12. kılıb Hak tec alani uluğ rahmetiga vâsıl bolmak üçün
- 7.13. olardın kiyin Hazret Ebabekir i Sıddık tahtga mindi
- 7.14. lar alğaraz nice kün öttü alar ham bul bul dünyayı bivafadin
- 7.15. ol dünyayı bavafaga rihlat kıldılar yâ Rab ol zat babarahat
- 7.16. katning yanlaridin cay berdilar andın
- 7.17. kiyin alarm oranlarığa Hazretic Ömer tahtga mindilar
- 7.18. kün padişahlık kıldılar âhırilemir şundak Hazreti
- 7.19.c Ömer radiyallahu c anhunging bir asagar bir savab birla şehit
- 7.20. kıldı. Andın tahtlariga Hazretic Osmani Zimure ayn
- 7.21. mindilar bir nice kün karar tabdılar alğaraz nice
- 7.22. kün öttü ol yazid nâlatining sözi birle bir nice şukurlar
- 7.23. tilâvat kılıb olturğan caylarıda şehid kıldılar
- 7.24. kalu inna lillahi va inna ileyhi racic un bul arada kanca öttü andın
- 7.25. kiyin Hazretic Ali şir-i dergahı alarnirig orunlariga
- 7.26. tahtga bar karar boldılar andın kiyin nice yurt va il
- 7.27. larni ahtarıb kanca ceng-ü cidal birle kâfirlerni öldürüb
- 7.28. nicesini müsiülman kılıb bir yüzini paka kıldılar
- 7.29. bir nice kafırlar haydar birla Hazret şir-i dergahning riazret
- 7.30. dergahın damadı Muştafaning öz kullari şehid kıldı
- 7.31. kalu inna lillahi va inna ileyhi racicun bulardın kiyin iki şahzada
- 7.32. alarning tahtlarığa mindilar ol vakt da düşmanların avval
- 8.1. ibtida Hazret-i İmam Hasan tahtğa mindilar yezidlar

- 8.2. Zahar olida şehid kıldılar, kalu inna lillahi va inna ileyhi raci'un
- 8.03. Andın kiyin Hazret-i İmam ı Hüseyin tahtda karar tabdılar bu- nice kün
- 7.4. din kiyin yezid lain alar koymay karbala daştida
- 8.4. şehid kıldılar kalu inna lillahi va inna ileyhi raci'un ama bul arada bul dünyayı
- 8.5. ğüzar napaydar aĝar vafo kılsa şularga kılar irdi bularga
- 8.6. kılmaĝan kimge vafa kıdur alĝaraz bu söz munda tursun bir nice
- 8.7. söz bu cihan bivafani andaĝ padişahu' alim va sulatanı
- 8.8. Bukaramlarni bir nice mollayı hocazadelarni nice calim culemalarni
- 8.9. bir nice bahadurlarni bir nice avliyayı enbiyâlarni bir nice zirek dano
- 8.10. lamı bir nice hüseyin halmida sultanlarni bir nice hülaka-i nida
- 8.11. uşlarni bir nice dilraba-i nazıqlarni bir nice şud-i ziyâni suht
- 8.12. larini har c aşık-ı şâdıqlarini dana-i yana on
- 8.13. sekiz ming c alemni Hak tec ala öz fazlı birla bul dünya
- 8.14. Bivafaga mihman kılmak üçün yibardi bul dünyayı napaydar
- 8.15. larki nice sucuk cabru sitem birla bularni uzattı ey dünyayı
- 8.16. bivafa kim bul sözlär munda tursun endi bir söz çuşak elini
- 8.17. içide öthay ki ol zamanda bir dastan söz hakançin
- 8.18. şahrıda bir padşahı bar irdi alarning nâmlarıc Abdurrahman
- 8.19. bekdir irdiler alarning üç oĝulları bar irdi birlerini
- 8.20. nâmları Narbotobeg andın kiçiklarning nâmları Şoruĝbek
- 8.21. Alardın kiçiklarning nâmları Hacıbeg dir irdiler ama
- 8.23.c Abdurahmanbegni İrdanabeg degan birtuganları bar
- 8.24. harbirlari bir anadin irdilarama c Abdurahmanbeg bu dünyayı

8.25. bivafadin ol dünyayı bekağa rihlet kıldılar bu kalu inna lillahi va inna ileyhi
racicun

8.26. alardın kiyin İrdanabeg tahtda karar tabdılar

8.27. Nice vakt nice zaman davr sûrdular alar dünyadin öttü

8.28. Alardın kiyin Narbotobeg tahtga mindiler nice vakt devrânlar

8.29. öttü ahirilemir bul Narbotobegni'Alimbeg öz cigarlari

8.30. Şehid kıldıla kalu inna lillahi va inna ileyhi raci'un okub özlari tahtga karar

9.1. karar tabdılar bir nice zaman padişahlik davrini sürdü

9.2. Ahirilemir bul 'Alimbeg andağ zulm sitem kılabaşla

9.3. diki hamma ahlic alem aning kkolidin dadga keldi alar

9.4. ki nâm c Alimbeg zalimbeg dir irdilar derhal sol yerde

9.5. hacibegning şehid kıldı kalu inna lillahi va inna ileyhi raci'un okub

9.6. defn kıldılar andın yurt zilzelege keldi

9.7. Bir nece uluğ kiçik huşu başıdın uçtı oşol bir

9.8. Bir nece kadirin can sipâr hızmatkar kulları Ha

9.9. Cıbegning üç farzandlarini alıb bir keçe kaçıb

9.10. ketti bir nece kün nice sac at yol yürüb Talaş vilâ

9.11. yetiga yettilar ol vakıtta Talaş iletida andağ

9.12. meşhur boldularki padişah zadelar bizlarning

9.13. Aramızga keldilar deb biseyyar hoşhâl hammalari

9.14. Uluğ kiçik hamma hizmatta boldılar hak tac ala özi c Aziz

9.15. yaratgan bendesini hiçkim har kılalmasdur bayt

9.16. Sen c aziz etgan hiçkim haz eylemas

- 9.17. Sen ağar har eylesen heryerde bolsa hârdur
- 9.18. Alğaraz ol şehzadalar Talaş şehride ilet içide
- 9.19. karar tabdılar bu söz munda tursun endi bir kalima
- 9.20. söz c Alimbegdin eşilmek gerekdur ki andağ zulm
- 9.21. lari hiçbir yerge cay bulmadı ahırilemir bul emirnic Ömerbeg öz
- 9.22. Cigarlari şehid kıldılar kalu inna lillahi va inna ileyhi raci'un okub
- 9.23. Defn kıldılar ki çinançı yurtc alemni küydür
- 9.24. urğanlaridin andin kiyin c Ömer han tahtda karar tab
- 9.25. dılar andağ c adaletlik padişh boldular ki azbara-i
- 9.26. yurt surağka özlari merhamet birla surğamlariga
- 9.28. Bir nice c alam halkat atadılar ki cannat mekandin ir
- 9.29. Dilar hamma tirikley cannatga kirdik dir irdiler
- 9.30. Alarning c adilliga andağ merhamet birla ğarz surar
- 10.1. Va yana fakir beçaralarmı carz-ı halini öz mübarek ağızları
- 10.2. Surar irdilar amma hamnişinlar tamamı mâyı mollayı zabardast
- 10.3. lar irdilar amma har yerda bir şuc ara bolsa alıb kelib öz yân
- 10.4. landa uşlab iltifatlar kılur irdilar özlari
- 10.5. Ham bisyar-ı şuc ara irdilar alardın bir kitab dib kitab kal
- 10.6. di andağ asta asta dağdağaga birla nica vakt damı davran
- 10.7. Sûrdular amma bir oğlanları bar irdilar anı koydular
- 10.8. Camc i ahli 'ulemalar Seyyidi Muhammed c Ali hanBahadur
- 10.9. Bir oğul kördilar namklarining Sultani Mahmud hân
- 10.10. koydular bir çora oğullariga andağ toy tamaşa

- 10.11. kılıb şubh sam belki calad devam şükrü bisyar aytur irdilar
- 10.12. Alğaraz irade-i hak birla Seyyidi Muhammed c Ali hanlar
- 10.13. riga dara berdilar şehid kıldılar kalu inna lillahi va inna ileyhi racicun
- 10.14. Okub defn kıldılar özlari atalarına tahtıga karar tabdılar
- 10.15. Ama Seyyidi Muhammed c Ali han andağ şakıyya han boldılar
- 10.16. Hamma dünyaning c işü c işratining kıla başladılar ama
- 10.17. Ol zamanı andağ cengü cidallari bolmağan irdi çinançı
- 10.18. Ata babalarındınkalgan hazine-i definelere hamma kollarıda
- 10.19. İrdilar amma yutlari ham andağ toldı k,
- 10.20. Yetmiş ar kampirlar kollarığa marcon tasbi usla
- 10.21. Dılar tinmay uluğ kiçig zarin pus boldılar ama
- 10.22. Camc i aşfâz nabinaları tayçaklara mindilar
- 10.23. Hamma bimast ihtiyar bolub c işi/işretga maşğul boldular ol
- 10.24. zamanda yetim kız ögay kelini başlari berkek
- 10.25. lik boldı ama bul Muhammed c Ali han Bahadur andağ
- 10.26. oyun başlar ki bir yerde yahşi oğlan bolsa ol hân
- 10.27. hizmetleriga alıb barıb şabana libaslar kiydi
- 10.28. rib yârlarıda öz hizmetlaride koydular anda
- 11.1. Hammasmı mahram zarin ger kılıb yârlarıda koydular
- 11.2. Andın kiyin bir neça zayıfalarını buyutrdularki bul şahar-ı ahtaring
- 11.3. Hüsnü rasâ muydâraz kızlar bolsa tafib keling
- 11.4. lar dib emir kıldı ol zaifalar nice yerlarni ahtarıb tamamı
- 11.5. şahib camâl kızlarını tafib keldilar ol kızlarını hanıma

- 11.6. sığa bir yangi libasları kiydürüb ve boynularma tillâyı
- 11.7. âlalarını takıb başlarına başlarına tılla bir keklarni takıb
- 11.8. hammasığa hazinada cay berdilar ama bu kızlar şubh-u şâm
- 11.9. zarin libaslar kiyib kollarını tılla tanburlar kiyib
- 11.10. muşk kılıb ara berib olturar irdilar neçan uy
- 11.11. larga palaslar salıb aine bendlik üyü
- 11.12. ning içide yüzlerini gaza sürtüb birbirleriğa
- 11.13. nazım aytıb oynab olturar irdilar ama ol Muhammed c Ali han
- 11.14. sac at besac at alar halidin habaralur irdilar
- 11.15. ama bularnı hiç kimğa körsetmez irdilar özlari har keça
- 11.16. bazm kılur irdilar ol vaktde kızlarm alıb çıkar irdi
- 11.17. lar ama bir nica mahrem bir nica ğulam biveremlar şarablar tayar
- 11.18. kılıb turur irdilar andın kiyin bir nice hafız hüšnühan
- 11.19. lar *bir* nice nağmakarmalar nağma kılabaşladılar hamma ol vaktde
- 11.20. ol han pür c ışk özlari şarab içib mas bî ihtiyar
- 11.21. bolub kollarığa hazinada alıb andağ nağıma kılur irdilar
- 11.22. andın kiyin bir nice mahrami nice andağ oyun
- 11.23. ga rucu kılar irdilar sol oyun başlaganlari
- 11.24. ça tang atar irdi aftâb derece zalmatdın baş
- 11.25. çıkarur irdi andın andağ ol bezm olturgan
- 11.26. larga tillâ-i tengening laganga tüzab inc am
- 11.27. kılur irdilar libaslarnı bohça birla in' am kılur
- 11.28. irdilar ol vakıtde tangga tillâning safaldek közi

- 11.29. bolmadı biseyyar hatunlar birla hemnişin boldular çinan ol
- 12.1. hatunlardın vafa körmedilar ama şu nice zer zeyyurni
- 12.2. carÇ ol bibaklarga haracât in'am ihsan kıldılar
- 12.3. andın ol haning hazinelar tamamı ahl-i muhabbet
- 12.4. kızlar kollarına tillâ tanbur alıb ol Seyyid Muhammed c Ali
- 12.5. haning tabiatlariga bakıb bir nice sözlari ol
- 12.6. kızlar aytıb köngüllarni huş kılğanı turur
- 12.7. bimadım ol iki callâd ilkida şamşiric ısk
- 12.8. bir timi yeldâ icında hud erür şükr-ic ışk
- 12.9. katil-ic uşşak seyri katil olğan yir c ışk
- 12.10. k,m irir bey ad sir bağığa yetkan tiric şk
- 12.11. bilse maşuk işvesin divane bolğay sağlar
- 12.12. bul firak andugunı bir bağıru bir yân bilgüsi
- 12.13. dard elining hali zârin dide ger yân bilgüsi
- 12.14. ataşi şarku şarabın cismi şuran bilgüsi
- 12.15. lazzati zavk-ı vaşâlin mahri canan bigüsi
- 12.16. korse hayran kalğusi müştak elini bedağlar
- 12.17. ol mecazi ehl-i ilida dinic ayin ham gerak
- 12.18. zahiri sözü güdaz dağı hem batıngerak
- 12.19. sâliki rahim hakikat-i mürşid-i devrin gerak
- 12.20. asbu immatni minarga ham licâm-u zin gerek
- 12.21. ir mağzun inamaz bolub kitti bedağlar
- 12.22. mağzuna yanmas bolub ketti dib ol zem puşsimni

- 12.23. aytib ol Seyyid Muhammed c Ali handur alarning
- 12.24. bul sözlariga vakitlari huş bolub nice
- 12.25. sözlar aytib alarning könglini huş kilib
- 12.26. bir nice c sıkana sözlar aytur irdilar
- 12.27. başimam utan nice işlar c ayyarlar
- 12.28. falak carihidin nice azarlar
- 12.29. fusun ayladı şuh c ayyarlar
- 12.30. alam ehliga kıldı serdarlar
- 13.1. Sitemkarlardur sitemkarlar
- 13.2. alğaraz bul han işanlarga işandek iş tuuti
- 13.3. lar culemalarga culemadek iş tuttular muy-ı sefedlarga
- 13.4. muy-ı sefed iş tuttular yaşlarga yaşış tut
- 13.5. tılar alğaraz Seyyid Muhammed c Ali handın ehli halk
- 13.6. rıza bolub duc a kıldılar ravilar andağ aytib
- 13.7. durlar Seyyid Muhammed c Ali han ol padişahlik
- 13.8. kilib yurtning arasida saklağanı va c adalet
- 13.9. de bolğanı tamam calemge meşhur boldı hamma hüsnü
- 13.10. aferin kaldılar ahırilemir bir ögay anaları bar irdi
- 13.11. yana atını hanpadişâhdır irdilar ol analariga
- 13.12. andağ c âşık bikerer boldılar came ic ulemalarını yığib
- 13.13. ayddılar ki muni almakka yol tabınglar bolmasa hammanızlar
- 13.14. nı öldüraman dib ol yerde came ic ulemalar can suçug
- 13.15. ligidin yol tabdılar ol ögay analarını aldılar

- 13.16. andın kiyin o zaifa her nemege Seyyid Muhammed c Ali hanga idi
- 13.17. ayddı an muyessu kıldılar ama bu zaifeni algandı kiyin rısubazm
- 13.18. boldılar na yerde yahşi kız va yahşi kelin va cavan
- 13.19. yahşi oğlan bolsa koymadılar bir nice hafız huşhân
- 13.20. zaifaler bolsa yığıb hammaşmı tabdurub
- 13.21. murassa pus kılıb murassa kamal bellariga bağlab
- 13.22. hamma hüsnü rasalar mahı lafalar âzadolerni yığıb ' işi
- 13.23. işratga maşgul boldılar. bar dastur ziyafat kılmak tilla
- 13.24. tabuk tilla kaşık kümüş aftabi kümüş şilab çını
- 13.25. tillacayloş kümüş çaynek kimhab dostorhan
- 13.26. kümüş Ğ ale hama bu ' ;lar va bul zib-u zînatlar hamma
- 13.27. bular olturuş caynı palaslar hamma mahuzâr
- 13.28. zarin çadırlar tanburlar tilla-i nağmaha rangareng
- 13.29. hamması Muhammed 'Ali handın yâd nama kaldı çinançı
- 13.30. mundak aş'arlara yok irdi ol tamamı
- 14.1. 'ulamalar birla ham niçin irdilar ama bul 'ulemalar nice danış
- 14.2. manlar ol Muhammad c Ali hannı yanılarıda irdibirla maslahat kılur
- 14.3. irdilar harkandek iş bulsa bu mardı mezdanlar birla bolur
- 14.4. irdi ahıril emir bul za' ifalar birla ham nişin bolğandin kiyin
- 14.5. ol eşanlar ol 'ulemalar baz tamamı ekabirlar hiç kaysı
- 14.6. köngüllariga sığmadı avval şubh-u sam birla irdilar bara bara
- 14.7. haftada bir kördilar bara bara ayda bir kördilar fil
- 14.8. hal bular yadlaridin kötarildi keça kunduz ol

- 14.9. za' ifalar birla ' işu ' işretka maşgul boldilar
- 14.10. bir neça vakt bu tarikada 'ömür ötkardilar andın kiyin ol akabirlar ayddı
- 14.11. ey eşan mulla-ü hocalar ey ' alim-i' ulemalar nadir sizlar
- 14.12. ki bu Muhammad ' Ali han za' iflarni hanidur sizlarga
- 14.13. vafasiz yokdur namaşlahat kör satir sizlar ki bizlar
- 14.14. Buhara-i şarifga elçi yubarıb alıb kelsak bu
- 14.15. hakançinga alıb keşib bul Muhammad c Ali hannı
- 14.16. tahtiga mindirsek deb ayddılar bir neça ahli 'ulemalar
- 14.17. ayddılar ki ey bahadurlar bardar kılınglar hala
- 14.18. yaşdur öziga kelür sizlarni kadringizni bilür hüşyar bolmadı batar c işratka
- 14.19. maşgul boldular ahiril emir hamma c ulamalar ham bizar boldi
- 14.20. andın hamma molla hoca c alim 'ulama tamam akabirlar
- 14.21. hammasi came i boldı hat yazdılar ki ey padişahic alam ey
- 14.22. sultani bakaram bahadur hanım şah-ı sultanımızga
- 14.23. c ariza ol ki bizlar tamami ğulam pederim dur mütke ağar bizlarni
- 14.24. ğulamlikka layık körsalar biz dek layık ğulamlar
- 14.25. sözlarimiz hızmatlariga makul bolsa carz
- 14.26. kılısak bor c arzımız oldurki bizlar neça vaktıdurki neça
- 14.27. sac atdur ki bizlarga padişah yok tur bizni şahımız
- 14.28. c Ali handurki haltadin başlari bardur
- 14.29. hatimdin dastan hançilari bardur hatımlardin
- 14.30. vazir irur mahrami hamma padişahlik hatunlardur
- 15.1. dib bir hat kılıb tamam uluğ kiçig sarkardalar bakabirlar

- 15.2. ve cazizi 'ulamalar mulla-i hocalar hammalari mühr basıb
- 15.3. mahvi bir adamning kolina berdilar yahşi at aslığa
- 15.4. yarağ çabdıg berib bir keçada Buhara-i şarifga revana
- 15.5. kıldılar özlari camc i bolub oturdular ahirilemir
- 15.06.niçe ay nice kim ötti ol yiğit elçi Buhara-i şarifga yetib
- 15.07.bardı darhal bu hatni amir bahadur hanga kollariga
- 15.08.berdi ol paadişah-i Buhara ol hatni hub
- 15.09. mutabc i kılıb kordular ki tamamı uluğ kiçigning
- 15.10.muhr basıbdur bu vakıc ga hayran boldılar
- 15.11. andın camc i uluğ kiçig özloriga
- 15.12. yahşüar bir la maslahat kılıb bir hat yazdılar ki ey
- 15.13. buradar karam Muhammad c Ali han bahadur sizdin
- 15.14. bir neça sözlar eşitibmizki ol işlar sizga munasib emas
- 15.15. dur çinançi padişahlikke bu izlar layık irmasdur
- 15.16. özüngüzdin otken padişahlarga
- 15.17. karab iş kılсарıgız işyar hubdur ama sizdin murun
- 15.18.padişahlık kılğan ata babangiz ol işlarni kılmbdur
- 15.19. yurt degan mir leşker birla nizam tapar bul sebadin
- 15.20. ötkan padişahlar yiğit rastlabdur camc i kılıb laşkar
- 15.21. barpa kılıb tamamı iac am ihsan kılıbdur
- 15.22. ve bahadurlarning kadirli bolubdur zer-u ziyurmi alarga nisar
- 15.23. kılıbdur vakrti yetse alarning manfac at körar ama
- 15.24. bir tarafdın düşman fayda bolsa bul bahadurlar canlarını

- 15.25. okka berar padişahlar yolidac aziz canını
- 15.26. feda kılur çinançi tikansiz gül maşakatsiz
- 15.27. onar bolmas düşmansız adam bolmas
- 15.28. çinançi padişahlikka calimlarning nasihati danalarning
- 15.29. maşlahatining ğayratı tapmağı buzgunlar rahat tapmağı
- 15.30. hamişa padişahın iltifatidin dur
- 16.1. bul neçükdür ki Muhammad Ali han bahadur zis bu işlarning
- 16.2. terk kılınğ bul nağmaçi zac ifeler sizge heç
- 16.3. fayda vermes vakti bilse kolini şemşer sizga
- 16.4. hizmet kılıb belingizga boş bermas her kaysı siz
- 16.5. din kiyin na işlarni tutub ketar vallaki sizni
- 16.06 . yâdige ham almaş çinançi zac ifalar bivafa bolur aĝar
- 16.07. şundaĝ makamda tursang yurtıngdin
- 16.09. aludadur ey Muhammad Ali han keling çalı han bolsa
- 16.10. bul asudalarning kılınğ bu zac ifalarni kaytıb tamamı c alimlarni
1611. c ulamalarning vazir va danalarning ve yigiti baĝremi ayratning
- 16.12. yamngız ga alıng yana sizga bu lazimdurki tamamı va şamşar
- 16.13. almaski va hancarbar alar ve mılıtğ patrangilar tapanca benailar
- 16.14. huş hatlar ve mollayı hutluglar hizmet ve murzai saklang
- 16.15. çinançi bularga ar kanca zar in am kılğangiz özingiz hub
- 16.16. bolur na içün kadırıngüzni bilür neçük hizmatıngızda bolur
- 16.17. işifigiz baca kılur har hardin tamam dülman kelsa davlatga bir
- 16.18. zarra nohsan bolmagay zac ifadin

- 16.19. sizga hiç vefa yoktur yana sizdi dastana nasihat
- 16.20. şuldur boz ihtiyarga sizga bolsun dib ol
- 16.21. amiri Buhara namıdin alğaraz bul bu name
- 16.22. seyyid Muhammad Ali hanga yetkürdi
- 16.23. bargan elçi beglarga kirib ol hatnı okub andağ
- 16.24. dargazab bolduki har tamam muy-i misali sençidik boldı
- 16.26. ol vaktıda ol elçi buharalaridin hüşi başıdm
- 16.27. uçtı alğaraz şul Muhammad Ali han bakıb ayddılar ki bu mening
- 16.28. yurtum birovniki emasdur bu tacı tahtım babamdın kalğan murasdarın
- 16.29. kim huda bolğay maning şahrimga dava bilib kelgay maning tara
- 16.30. moyumni ham kılğay bul beş künlik ötar dünyada
- 17.1. beş künlik hayat havasdur neça kün c işic işret
- 17.2. kılğanım kahrır çinançı hiçkimga vefa kılğan
- 17.3. emas bul dünyada beş kün yahşilik ham ötar
- 17.04. yamanlık ham ötarvalamaning yurtumda hiçkimning dallili yokdur
- 17.5. dib yüz yügürdü ol kelgan adam ham uluğ buzuruğ
- 17.6. kişi irdi ayddı ki ey hanım ihtiyar sizgadur bul
- 17.7. iş haturlarning işidur sizingdek marda
- 17.8. mardanlarding şah-ı sultanlarning işi emasdur
- 17.9. dib darhal cevab alıb öz şaharlariga
- 17.10. ravana boldılar alğaraz nice kün yol yürüb öz
- 17.11. şahrlariga bardılar hamma ötkan vakıc alarnı padişah buharaga
- 17.12. c ara kıldılar andın kiyin ol amir buhara

- 17.13. bul hakan çinning tamam uluğ kiçig c alım c ulamalariga
- 17.14. vayana eşan mulla-i hocasına veyana akobirlar
- 17.15. ahli fukaralariga bir neça nasihat kılıb hat yazdılar ki
- 17.16. ey hakançin cazizlari akobirlari bizdin sizga
- 17.17. bir neça nasihat kılmak c azmdur ki çinançi özünüznifig
- 17.18. hanıngızdur vasıl töreningdur ama
- 17.19. bir bigana adam yurrunguzga barsa padişahlik kılrsa
- 17.20. bul künlaringiz ham kop bolmasun balalaringiz ayağ
- 17.21. astida har zar bolmasunlar bu vaktida
- 17.22. puşaymanıngız vefa kılmas dib nama yazdilar
- 17.23. bu hatnı körüb barca uluğ kiçig hayran boldılar
- 17.24. dam oturdular ahırilemir ol zac ifalar olarga karağan adamlar
- 17.25. bar irdi har kimi ki ol molla hoca eşan c alim
- 17.26. akobirlar ki hamma alarga huşamat kılrsa
- 17.27. bolmasa darhal ğazab kılıb günahkar kılabaşladılar
- 17.28. andı kiyin ham madin figan çıktı ayddılar ki
- 17.29. bul naçub adamki dib ayna amiri Buharaga
- 17.30. bir hat yuazdılarki ey padişah'alem
18. 01. ey sultanı bakaram elbette yetib kelsünlar
- 18.02. bu ikilarki ham iltifa kılmadılar alğaraz bul söz
- 18.3. munda tursun endi bir kalima söz Sultan Mahmud
- 18.4. handin eşitmak kerekdur ama ravilar angağ aytıb turlar ki
- 18.5. Muhammad c Ali hannı Sultan Mahmud

- 18.06.har bir ikalari bar irdi bar atadin yana
- 18.7. bir anadin dolğan cigar küşalari irdi ol veca c acayib
- 18.8. dana ve zirek irdi ama bul oyun hangama c işretlarini
- 18.9. bul ekölariga körsatmas irdi alğaraz bir
- 18.10.bir kimi bir bata sevap birla bu neça c işu c işratlar.
- 18.11. içina kirib kaldı tamaşa kılıb oturdu andın
- 18.12.tang atkança tamamı karnay surnay dufcang
- 18.13.gicak nay dutar sutar tamomi hafız huşhan
- 18.14.kandi navat iskanca bil nişola meribay
- 18.14.nahliköbab pista badam tamaı meyvalardin
- 18.15.hirman kara çay ak çay huşbuçay tamomi nimerseler
- 18.16.ol zac ife aldığa bir neça kaniş şuhranolalar alar ki
- 18.18.tamaki mozi küçakü salıb şişeçilim nağra çilim
- 18.19.tilla şahonalar birla tamoki orniga kök salıb
- 18.20.tutar irdi anın üstiga bu oyunlar rahat boldi hannasi
- 18.21.şarabı mast bolub yıkıldılar andin huşlar
- 18.22.keldilar orunlardın turub bir neça oyuncu hafızlar
- 18.23.icazat dilar ki laganlarga nukura
- 18.24.tilla taratıb keling lavasadaflarga bombi alıb kelinglar
- 18.25.libas zaringlar alıb kelinglar
- 18.26.dib amir kıldılar şolzaman hazinaçı bul atykanlarni hammasini hazır kıldılar
- 18.27.ol vaktıda zac ifalar turur irdilar şul zaman şul culilar ki
- 18.28. hammasi aygay kıldı şunca zarin liboslarım inc am kıldı

- 19.1. kıldılar ol zac ifalar hammasi lagandagi tıllalarning misali
- 19.2. meyverdik bellariga salıb çıkıb kettılar andın bu işlar
- 19.3. sultani mahmud hanga sır kıldı ayddı ki ey akay mihriban
- 19.4. bu işlar sedin lazım emasdur yana munasib
- 19.5. emasdur bu işlar çiraki duletning kaytkan turur ağar
- 19.6. bayakbor bir taraf dm bir düşman çıksa bul hatınlarning
- 19.07. ahvali anda malum bolgay aynası birla tarağını upa
- 19.08. elikni alıb nairhivvat bolsa anga karab kaçğay
- 19.09. ama hak tac ala har nemarsa bir nemanı sevab kılubdur ama sizning bu
- 19.10. işlaringiz hak tac alaga hargiz çiroki hak tac alaning kahra
- 19.11. kelür kokamızki moboda hak tac alaning kahri gazabida giriftar
- 19.12. bolmağaysiz dib bul hatmlarki bakıb irdilarki
- 19.13. ey hatun nigarlar va ayyorlar mundağ işlarni akamga
- 19.14. ru kelştirib mundağ c iş u c işret birla nc ömür ötkarüb
- 19.15. ahri bir kün basığa müşkül iş tüşüb hayrat
- 19.16. ve sargardm bolıb turgan vaktıda sizlarni
- 19.17. ahvalinizni körsa bolur şul vaktıda Muhammad c Ali
- 19.18. han ayddılar ki üka har kaçan mani düşmanlar
- 19.19. kelib harab kılğanda sizdi medet tilasam yari
- 19.20. berman öz ihtiyarimga koyub koldan kelganini
- 19.21. kılısın irdi sultani mahmud han derhl
- 19.22. kahri kelib eşikke çıkıb kettılar andın kiyin
- 19.23. ol hatunu battolar hammasi ming naz kirişimi birla ol

- 19.24. Muhammad c Ali handa kol baqlab ayddilar ki ey taksir
- 19.25. bul ukalariga kalsak bizlarning hamin zaman
- 19.26. kara terga cay kilib yara otti sizni ham
- 19.27. olturub padişah bolmok çaęı bardur
1928. dib c arıza kıldı andın ul Muhammad c Ali han dargazab
- 19.29. bolub calladlarga amir kıldı Sultani Mahmud hanning başını
- 19.30. tanidin cida kılımlar
20. 01. şul hamma bul sözlardin va hammaga kaldılar
- 20.02. ol bekbaçam yaşurdular bul caladlar vayana neça bic akl
- 20.03. nadanlar ahtardi şul vaktıda Muhammad c Ali han daędaęa bolub analari mahlar
- 20.04. ayımning aldıęa kirib olturdular analari karasalar
- 20.05. Muhammad c Ali hanni har tara muylaridin bir zahari tamar irdi
- 20.06. har tarabga gazab birla karar irdi sol vaktıda mahlar ayım
- 20.7. oęullan Muhammad c Ali hanga naşihatlar kilib ğazablarini
- 20.8. daf kılmak üçün bir neça sözlari aytıb berdilar
- 20.9. Muhammad c Ali hanga analari nice söz aytkanları
- 20.10. turur na mahsud birladur siz uşbulalat farzandim
- 20.11. közümnü ravşani dardimga derman ey cidabandim
- 20.12. acap hal perişansiz bolam bnuhal na halattur
- 20.13. manga ayęıl sözimni rişta canımga peyvandim
- 20.14. hava birla huş köngül kuşu hardam itar gümra
- 20.15. ey aya ey gülşan canımda tüşkan bülbülü çandim

- 20.16. köngülde hut halingni ki pinhan etma izlar et
- 20.17. ağızdın sakar icazını çıkkan lablari kandim
- 20.18. anan gitman dac a birla kılay köngüldagin hasıl
- 20.19. aya ey mihribanım gamli köngül icra hürsandim
- 20.20. alğaraz bul sözlarni Muhammad c Ali Bahadur hanga
- 20.21. ayddılar kulak salmay çıkıb ketdilar andın
- 20.22. kiyin c aziz eşanlar yana akabir asarkardalarga kişi cibardilar hammalari
- 20.23. can kılıb iş bitirüb Muhammad c Ali handın tilab Buhara-i şarifge
- 20.24. boldilar hammalari can bolub hanlarining
- 20.25. hızzatlariga keldilar ayddılar ki ey hanım bu ükalari
- 20.26. yaşlik kılıb dürlar nadanlık kılıb durlar
- 20.27. bizlar öz kadırdan hizmetkar kullaridur
- 20.28. muz şul ükalarını gūnalarmı ötsalar
- 20.29. bir şaharga çıkarıb barsa yubarsa çinançı sizning ciğer
- 20.30. küşanggiz dürlar ağar bul ükalari öldürsalar bizlarni
- 21.1. hammamızı öldürsaler sizadur dib hama sarkarda akobırlar
- 21.2. kol bağlab tilab turdılar şul vaktıda hak tec ala bul
- 21.3. Muhammad c Ali hannı köngüllariga rahim salar icazat
- 21.4. berdiler dolmasa mening közümga körsatmanglar deb şul yerde
- 21.5. yusuf ming baş hakkul ming başı digan eki vazir
- 21.6. danaları bar irdi bul ekölari bir bolub ol
- 21.7. sulatan mahmud hanga pisar pakidur yanlariga kılıç
- 21.8. hamayil kılıb bellerige zarın puta bağlab musafirlik

- 21.9. sir batini içirib attuyar kılıb bir neca ğılam
- 21.10. kadırlanlar alıb ketar vaktıda analarını aldığa alıb
- 21.11. kelib körsaddılar ol vaktıda
- 21.12. Sultan Mahmud hannı körüb beyhud bolub kaldılar
- 21.13. baz özlerige keldiler dađdu felekni gardıřıdın deb
- 21.14. parzantlarını kuçađlab hak tec alaga nala kılıb
- 21.15. bir yalgız persandim öz yurtuga sıđmadi dib zar zar yıđlab
- 21.16. ey farzandın hak tec alın bir hařıdur
- 21.17. siz birla meni cida bolmagım dip nala fiđan
- 21.18. kötarib sözler cidalıđdın aytıb yıđlab bu
- 21.19. farzantlar ar cumantları sultan mahmud hanning musapırçılık
- 21.20. řahariga çıkarsa turur
- 21.21. Sultan Mahmud han on iki yařlarıda
- 21.22. tutub analaridın cida bolub atasızlıkları
- 21.23. ma' hım bolđan turur řul yerde mahlar ayını
- 21.24. Sultan Mahmud hannı telmürüb bir nece söz ayta
- 21.25. herdiler gazalı mahlar ayım durkı bayt
- 21.26. közimni ravřanı kettin balam sendin cida boldum
- 21.21. cahon sensiz közima körinmazdur ne taysandın benane boldum
- 21.28. cidahk derdidin ney ley netay yüzparadu körüđlüm
- 21.29. büküb kadım duta boldı gamingdin nazod boldı
- 21.30. san irding řahidi bazmim sarsari sairi canım
- 21.31. üzüldü riçta cânımki cismi natavam boldım

- 24.01 .ol vaktida ba ishlarinizga puşayman yirsiz amma faida
- 24.02.bermasdu dedi bul sözlar ol nomatning ötadi
- 24.03.aytdılarki ağar bul sözler kılğanım hatımızm kinokar
- 24.04.bul hanga bersa iş kabahat bolur irterak
- 24.05.muning saramcan kılmasak deb derhal ui
- 24.06.keça Muhammed c Ali hanga andağ şarab berib
- 24.07.mast kıldılar sol zaman bir adam eşike çıkıb
- 24.08.keldi aytdı ki ey taksir padişahım Akkulu ming başı
- 24.09.atanngız sizga yügururmmman dib turar irmiş
- 24.10.sizni harab kılur irmiş dib aytdı ol damda
- 24.11. Muhammed c Ali han aytdılar ki ey calladlar baringlar ol
- 24.12.Akkuli Ming Başını tanıdan cidâ kılğıl
- 24.13.şul zaman birnesa düşmanlar baris yatkan caylarıdin
- 24.14.çakırdılar aytehler ki ol çakırgan kimelur
- 24.15.mahramler aytehler ki Muhammed c Ali han baharlar çakırurlar
- 24.16.dedi caylaridin saçırab tevdular aytdılar
- 24.17.ki ey vay bizmi omurumuz ada boldı naz han hazrat
- 24.18.ning davlatı kayıttı bu düşmanlarining işidur ki
- 24.19.sizlarni hak tağlaga tapşırdım endi körma
- 24.20.gıngız yokdur çinançi endi ahıratda didar körgay
- 24.21.deb taşkarı çıkıb erdilar derhal callad
- 24.22.1ar şul yerde Hakkuli Ming Başını şehid kıldılar
- 24.23.kalu ileyhi nacirunokub defn kıldılar

- 24.24.hanga aytdilar andin kiyin hamma mast
- 24.25.be ihtiyar bolub yıkıldilar hüşlariga
- 24.26.keldiler karasalar aftab daraca zülmat
- 24.27.din baş çıkarıb dur andin kiyin aytalar ki
- 25.01.said Muhammed c Ali han bul nesabab bulur ki hakkuk
- 25.02.bul küni selam kılmadı dediler ol zaman bir neça ayyar
- 25.03.derhal hana hazratning hizmatlariga kol bağlap
- 25.04.aytdilar ki vay taksir naçükdur ki özlari bul
- 25.05.keca amir kıldılar ki akamni öldürüş dib
- 25.06.amma hiçkim amringizdin çıkalmadı bul keca Hakkul
- 25.07.datka şahid boldılar dedi şul zaman andağdar
- 25.08.kahri boldular ki kollarga kılıç alıb bir neça c alim
- 25.09.ming başmi tanidan cida kılga kerab irdi boz bir
- 25.10.neça sözler birla bir neça makkaralar râd kıldılar ki
- 25.11.maming davletimning kaytkanı şuldur deb
- 25.12.derhal karat libas kiydilar neça vakit matemdor
- 25.13.boldılar alğaraz munça almatlar birta said Muhammed c Ali han
- 25.14.ming baş dostlari şul irdi düşmanlar
- 25.15.muni ham barbad birdilar Allahu Akbar valla âlâm bissavab
- 25.16.alğaraz bir dastani söz hakkulning başı
- 25.17.ning öldürüb neça badkarlarina padişah
- 25.18.Buharaga hat yazğani taraddut çinançi avalgi
- 25.19.yazgan hatlarida hakkul Dadhanın mehri

- 25.20.padişa Bunaraga barmas irdi çinançi bul dad
- 25.21.ming dağdağa bahadır bilgini hamma c alamga maşhur idi
- 25.22.tarumğaça taki boşungaça yetgan erdi har kandağ
- 25.23.Bahadır muning kılıçiga zarbiga tab sezırsın bemas
- 25.24.irdi hamma muning Muhammed c Ali hanga hızmat kılğanı
- 25.25.irdi ki bari kafir birlan uruş kılıb kaşkar
- 25.26.şahrini algan irdi yana yarkand va ahsu bir neça ve yir
- 25.27.1erini ahb hamma kafirlarini necasini öldürüb canını
- 25.28.malik dazahka yubargan irdi yana necasini müsülman
- 25.29.kılıb Muhammed c Ali han hızmatlariga alıb kelgen
- 25.30.irdi bu cihatdin kafirler ki karkar irdiler ki muni
- 26.01.muni kafirler süratini tartib bir biraga yibar irdi
- 26.02.muni süratini körüb karkar irdiler sundağ
- 26.03.bahdurni düşmanlar nabud kıldı Alğaraz muni
- 26.04.nabud kılıb bul camara c ayyarlarma padişahi
- 26.05.Buharaga hat bardı ki kelsünlar bir düşmanni alal al
- 26.06.dıda bar irdi neça hila birla öldürdük deb
- 26.07.tamamı mulla hocalar hoca eşanlar sarkarda akbirlar
- 26.08.mahram zerin puslar yiğit zerin kamarlar
- 26.09.navkar ve nafaslar hammalar hat kılıb niça güz mühr basıb
- 26.10.baz bitti cönattılar zayıflarning udin ol hani padişah
- 26.11 .ayım had yazdı aytdı ki man anası irdim
- 26.12.hiç mashabda barmı anasını almak deb hadni

- 26.13. ihtiyatkılıb bulham yibardi bul hatlar barib
- 26.14. yetti Ahırıl emin andin kiyin padişah Buhari cami' arkani
- 26.15. devlatga amir kıldı ki endi har kayingızlar özlaşkar
- 26.16. ingizni can kılıb turinglar kim hakan şahriga
- 26.17. barurmiz har kimki at başçı altım alsa öziga bu
- 26.18. S. buni deb vc eda kıldı andin kiyin andağlaşkar
- 26.19. yığıldı ki güyo ki muri malah dek hiç yirga sığmadı
- 26.20. Alğaran munça koşuni şu ila bağlab uratiga
- 26.21. ki keldilar ama şul sultan Muhammed haning yanlarida
- 26.22. birla alıb keldilar bir neça laşkar can bolub
- 26.23. uratiga dilasizni alıb hocan şahriga
- 26.24. kelib çar atrafını kuşab hayma-i habargahlarni
- 26.25. cuzi zarinlarini urub şul yerde kondilar
- 26.26. ama ol va7tida hocaning narkozi dadha
- 26.27. digan surar irdi çinançi bul ham haning canı
- 26.28. sipar sarkardasi irdi hocand şahriga hakim irdi
- 26.29. muning ara kim aldılar alğaraz ila darya meve urdı
- 27.01. iki şer ğartğa ki dek hiç muningdek can cadal bolmagan
- 27.02. alğaraz mundin olkub tarafidin padişah
- 27.03. buhara tabal urdular bul tarafidin narkuzi bahadur
- 27.04. tabal urdı kırk ming sardar birla amri buhara şafara
- 27.05. basta kıldılar özi yüz ming tokuz sardar birla narkozi
- 27.06. bahadır şafara basta kıldı ulyirda maydan raslab

- 27.07.tururr irdiler amma amirdin laşkari beni hayati
- 27.08.irdi şul yirda amindin bir bahadur çıktı va yana narkuzi
- 27.09.bahadurdin bir bahadur çıktı ekölani canga
- 27.10.kirdiler birbirleri birla andağ can kıldılar ki ul künic
- 27.11 .ta keç boldı andin kiyin birbirlarini yıka ilmadılar
- 27.12.andin ayrılıb öz caylariga bardılar rahat
- 27.13.uykusiğa baş koydular tang atti aftab darca
- 27.14.zulmanidan baş çıkardı âlem munavvar boldı
- 27.15.andin kiyin bahadurlar kızıkıbbaz safarasta kıldı
- 27.16.iki tarafıdm tabal urdılar baz ol taraftan bir bahadur
- 27.17.atğa minib özini ayyon bayyan kılıb turur
- 27.18.irdi bul tarafıdn bir bahadur barıb anda
- 27.19.urdu ki duçar barabar boldı baz ol tarafıdm
- 27.20.bir bahadur yetib keldi körarlar çinan can yarağni
- 27.21.kiyib dur ki güya ki kara temur ki yatıb dur
- 27.22.üstiğa soc ut âlâma kiyğanı car yana bağlağanı
- 27.23.dafular dubulğa basığa kiygan anda
- 27.24.şamşer bir koliga uşlağan bir koliga nayza yakını
- 27.25.alğan arğumağı cilvadarki mingani bir bahadur kele
- 27.26.dur ki ming haybatdin hamma dur larzaga keldi darhal
- 27.27.ani körüb han hazratning bir yiğit şac irleri
- 27.28.ber irdi anda şac ir irdi ki yer yüzügea munda
- 27.29.fat can kılماغay anda bahadur irdi ki mungga

- 27.30.baraber hargız ülkede yok irdi gül seyyar hıdmat
- 28.01.hızmatkar sipar irdi darhal kayrat kıldı ki güyo
- 28.02.mastiva dek ağzidin parça parça köpük
- 28.03.har tarafıga saldı güya bi dev ifirdek bolub
- 28.04.cang yarağın kiydi bul sanat fıladki arandı
- 28.05.başıga dalbulasğa bulad kiydi şemşer almaş
- 28.6. kalığa aldı bir kalığa neça batman temurdin bolgan
- 28.7. kürzining aldı aytı ki ey bahadur özing kim
- 28.08.sen ata babang nasiling kim dur bayan kılıgıl
- 28.09.mening kolumda benan nişanı ölüb ketma kiyin men
- 28.10.durman sedyar-u vepadar ve be rahm hunhar sandek
- 28.11.dek neca bahadurlarinitahta tabutığa satıga baba-ı
- 28.12.uluğlarm aldığa hizmet gibargan bilgil ve agah
- 28.13.bolgil sendekbir neça bahadırın dadınah
- 28.14.bergayımız deb kolığa şamşer alıb ol bahadurga
- 28.15.havala kılalı al bahadur darhal siper tuttı rad
28. lö.kıldı anda kiyin bahadur pâmşirini havala kıldı
- 28.17.bul ham râd kıldı ahırıl amir eköleri canga makd
- 28.18.boldılar baz ol tarafıdın bir neça bahadırlar masti
- 28.19.beihtiyar bolub kirdilar yana bu tarafıdın neça ••--
- 28.20. bahadur mast tevadek kurkurab kirdilar
- 28.21.andağ can buldu ki güya ki karlar darya darya
- 28.22.bolub atlar karnidin karda batıb yürdilar

- 28.23.misal adamni başı sayiming taşı dek va yana
- 28.24.felek dagi zambuçadak bolub dava kıldılar
- 28.25.algaraz kin keç boldı bahadurlar birbiridin
- 28.26.acıradılar öz uluğlarmıbarıb dava kıldılar
- 28.27.ulardin öz kayma hargahlarığa barıb
- 28.28.aram tabdılar baz erta buldı aftar darca zulmanidin
- 28.29.baş kötardic alam munavvar boldı.
- 29.01.yerda bahadurlar kaytib baz tabal cang urdilar
- 29.02.bir neça bahadırlar ol tarafıdın can yarağın kiydilar
- 29.03.bul tarafıdın bir neça bahadırlar can yarağın kiydilar
- 29.04.kollarığa baz şaşır zahar ol dalarini alıb hammalar cang
- 29.05.mukayyad boldılar alğaraz abdurahman _____ dır irdilar
- 29.06.duşlar andağ bahadur irdiki güya ki rustam,davran
- 29.07.irdi ol andağ han adiliğa can sipar irdi
- 29.08.va dusti beğaraz irdi andağ ğayrati keldi ki
- 29.09.güya har taramuydin bir zahar tandi yuragni
- 29.10.organı misal rc addek gül durar irdi amma ol
- 29.11.bahadur anağ ümidin trıb cabhay-i cuş
- 29.12.kiyib uruş maydanığa kirdi andağ nâra tartıb
- 29.13.urdiki iki kuşni sarasima boldı kaçır câyni
- 29.14.bilmadi ol amiri buhare sordularki ol kimdur ki
- 29.15.mundağ bahadurığmı baraiş tuttı andağ bir neça
- 29.16.huşamad gular aytdılar ki ey padişahım ol hannı

29. 17.biradarıdur deb bir neça özlari aytdilar anın yuragi
- 29.18. andağ taşkın taptı andin kiyin ol abdi
- 29.19. rahman andağ cang başladı ki muning işlariga
- 29.20. hiç bahadur ru kılmadı güya ki acal bazari
- 29.21.rivac tabdi hamma laşkari buhara canlaridin
- 29.22.tuydı aytdılarki para parvardigara hudamin kahri
- 29.23.din sultan-i şaridin ve bul abdurahmaning
- 29.24.cangidin özing aman bergin
- 29.25.deb hammalari hudaning aman tiladilar algaraz
- 29.26.ol küni cangi cadal binihayat boldı ahırıl amir ol
- 29.27.küni cangi tamam boldı keç boldi bahadurlar öz
- 29.28.caylariga yandılar rahat tekiyasiga baş koydılar
- 29.29.andin kiyin olmkeça tafıg atti aftab darca
- 30.01 .zulmatidin baş kötardi baz bahadurlar canı' i
- 30.02.bolub saf arastakıldılar andin kiyin tabal
- 30.03.cang urdılar algaraz sol alfazda bir ay
- 30.04.ötti sol vaktki cang cadal boldı köb bahadur
- 30.05.1ar ra yana mardi mafdanlar hamma şahid boldı
- 30.06.ahırıl amir bul hücand şahri mining aldılar amir
- 30.07. buhara ğalib keldi andağ hücand şahrining vayran
- 30.08.kılıb sultan mahmud hanning hucandga
- 30.09.hakim kıldılar andın kiyin hakançinga
- 30.10.barmay kayttılar aylılar bi ey şahzada-i sultan mahmud

- 30.11 .han parzandimindi sizni hudaga tabşirdum
- 30.12.endi özingiz mundin bugan cangı cadal
- 30.13.kılıb ata mülkiğizni ayırıp alın sizni hudaga tapşirdum
- 30.14.tabşu-dum deb buhara şahriga ravana boldılar andin
- 30.15.kiyin barıp samarkand şahriga tüşti sol yerde karar
30. 1ö.tabdılar nadin kiyin navakira bolurini bayanidur
- 30.17.dostan sözi sultan mahmud han muhammed
- 30.18.ali han bahadur va yana ham
- 30.19.birla barişib onm didarmı kurganlar
- 30.20.kaytib andin kiyin padişah buhariga kelib
- 30.21.yurtlarining vayrari kılğanı turur algaraz
- 30.22.andin kiyin mahmud han bahadur bi anaları ayddılar
- 30.23.kiyin ey parzandim nuri çaşmam nabolgay ki ukangiz
- 30.24.mahmud han birla yaraş bülsangiz ekörlan bir sultan
- 30.25.bolub iş tütingiz dostlar şod düşman
- 30.261ar ğamgin bolarlar nabolur ikin munça kadir
- 30.27.dan namak guzida hizmetkarleringiz ölüb ketti saning
- 30.28.güzida bahtıları ham kalmadı harcan 7ılsa öz cigaringiz
- 31.01 .bolgay das kubtular köb solar kıldılar andin kiyin ayddılar
- 31.02.ey validai mihribân özingiz barıp köringdes
- 31.03.anaları kanca iman va ihsan ve sarupa sahara libas
- 31.04.1ar anaları birlan gibardılar algaraz anaları bir neça
- 31.05.yol yürüb hücand şahriga kirdilar aydilar ol şah

- 31.06.zada kandadurlar debirdilerşol zaman anaları
- 31 .07.ning aldığa getib keldilar sol zaman anaları
- 31 .08.birbirlerini körüb zar zar huni abra navbahar
- 31.09.yıglaştılar ki bularning nala-i zari haddin aştı
31. 10.alğaraz anaları öz urdalariga alıb barıb
- 31.11 .analarinic izzatikrâm beraşub bir neça başdm
- 31.12.ötkan vakıc alarmı birbirinebayan kıldılar
- 31.13.anidin ayddı ki ey farzand har hamma ham bolsa abangiz
- 31.14.birla bir bolub düşmanlaring bedini kam bolgay
- 31.15.sol yerde sultan mahmud han ana-i mihriban
- 31.16. neca vahdin beri munça asasi saltanat birla turanda
- 31.17 .bizlar ağamız yad kılğanlar yok irdi
- 31.18.ol vaktıda bizlardın bir neça biyak nedanlar afzal
- 31.19.bolub turur irdi endi vakit bul yerga yetkanda
- 31.20.man akamga barماسam deb uunamadılar alğaraz
- 31.21.analari bir neça sözlar aytıb ol sultanı mahmud hannı
- 31.22.yoldan çıkarıb akasi muhammedc ali hanga
- 31.23. y araştır gani turur bayi analari Vıamdur
- 31.24.sözm algin nur-i didam şa'n şahbazım budam
- 31.26.nc ara purzur tartıb yığlasam andun manga
- 31.27.közlarımdın kan yaşimni çala kılğanım yetar
- 31.28.kel balam endibaralik akangizni yaniğa
- 31.29.neça yıllardın beri afgar bolgani yetar

- 32.01.hak teâla başıma saldı cidalik derdini
- 32.02.bu cidalik derdini seyyar tartkanim yetar
- 32.30.bu firak endu kıldı bağrimening çak çak
- 32.04. kafrinil keldik yüzdım hasratda solgay yetar
- 32.05. şurılcah maksudimni tağrı haşıl eyledi
- 32.06.ah afganlar çekib tunlarda yürğanım yetar
- 32.07.telmurub yoling bu çasma humaring zar zar
- 32.08.mahzuni afgârdek naçar yürğanım yetar
- 32.09.dib alğanaz baz muhammed ali han kanca zar
- 32.10.zabur birla va gana sarpay padişahnalar birla taşkand
- 32.11.şahrini ükanga berdim deb birliğ kılıb bir neça aziz
- 32.12.eşanlar ve ulemalar birla yibardılar alğaraz takdiri
- 32.13.allaga cuni cuni çara yoktur bulaming büni bitkan
- 32.14.va acal paymanasi tolğan bolub kimni küm bütübdur
- 32.15.bul servişahazalarmı kiyib sultan mahmud han
- 32.16.analarini alıb taşkand şahrına ravana boldular
- 32.17.barıb 3 ay hakimlik kıldılar endi bu söz munda
- 32.18.rursun amiri buharadin söz etmek gerakdır ki dur
- 32.19.amiri buharanı tilçiler bir nama yazdılar ki ey padişah ahsi
- 32.20.c alem vay sultani bakaram ol sultani mahmud hanai on
- 32.21.iki yaşidan beri parvariş kılıb indingiz
- 32.22.hala usul yurtidin kulab çıkarganı akasiga
- 32.23.yar bolub ketti dos irdilar andın kiyin olşâh buhara

- 32.24. andağ darğazas boldular ki har tana muylar
- 32.25. bir naştar ibdardek boldı andağ kahrlan dılarla c agarmani
- 32.26. barıb ol muhammad hani bar ol sultan mahmud hanga
- 32.27. şahrini alıb vayran vayran kılıb özlari
- 32.28. başını üzüb va kanni su dek akuzub va
- 32.29. tanini tahta tabudja salamasam kasam bula c ahdi
- 33.01. kıldılar andağ gazab birle kaşun yığıldılar ki hadd-i
- 33.02. hesabı yok güya ki rustamning surisifig kılmak
- 33.03. boldular hakan çinge karab at saldılar sol
- 33.04. yurğanlar nice bâz hocand şahriga yetdiler derhal
- 33.05. bul laşkarning avaza âlamga teldi ğudğay azim
- 33.06. niğ taşkend saharide turub eşitib bular ham asker
- 33.07. camc i kıldılar derhal laşkarcan kılıb hakançinga
- 33.08. revana boldılar ta ki padişahı bahadur hocantga kaytıb
- 33.09. keldiler sultan muhammed han akalari muhammed ali han
- 33.10. hızmatağa yetib keldilar derhal sultan muhammed ali han ükalarimi
- 33.11. aldığa peşbâz çıkıb bir nice sözlar ayta berdilar
- 33.12. bir neça söz muhammed ali han sultan mahmud
- 33.13. bir neça söz aygani turur
- 33.14. şükrü huda iranlar davlat zaman kekçi
- 33.15. tahtı tacım egasi ol şah-ı cinan keldi
- 33.16. bul cismi harabinga çun ruh-i ravan kekçi
- 33.17. devlat birla yanıma haktinga nişan keldi

- 33.18.akasimi aktariş sultan zaman keldi
- 33.19.karaşlar bolsa at altın saray tüzatkin
- 33.20.zarin palaslar sahs zarrin hayma tüzatkin
- 33.21.memar tanın kuyub tika saray tüzatkin
- 33.22.fargad halo ylab bülbül havi tüzatkin
- 33.23.anasmı körgönü alşah-ı zaman kaldı
- 33.24.sunbul saçın tibratki calam munavvar olsun
- 33.25.gül yaprağını saçkil sebze munavvar olsun
- 33.26.tok şabnamıfği asman gül yaprak tirilsun
- 33.27.çık kamating sanubar kökkö barazar bolsun
- 33.28.arkasını körgönü ol canu cahan keldi
- 33.29.tur nağmani muganni köb yahşi saz kılgin
- 33.30.mutirib sazingi ohşat tarki navaz kiyin
- 34.0 Ley hafız huş elhan okub avan kılğan
- 34.02.şol kün meni dastimni rüstam deran bilgin
- 34.03.akasini körgani ol bemu bakam keldi
- 34.04.derona kalamdar çık yoluda hagu ha kıl
- 34.05.molla oku kalamni süttükü kılbar endi
- 34.06.tahlis et hava tart bizdin özüng namu kıl
- 34.07.ey bek bir salamingalsatta satuat kıl
- 34.08.han hazretke cigardas ol sarvara avav kaldı
- 34.09.sahi tutkin piyala endi şarab içilsin
- 34.10.bulbul bakingni çok et gülürrang tavsı çölsün

- 34.11.endi magzun söylegin deveri gavhar saçılısın
- 34.12.ey nica havhayar yiglagül derdi alam keçilsin y
- 34.13.akasini körgönü satıra sanubar keldi
- 34.14.algaraz üş bu sözlerni muhammed ali hanaytib
- 34.15.ükalarimi yolga çıktılar derhal ülkeleri
- 34.16.körüb ekolar güyo ki laçin tez yerdik
34. IT.birbirlariga özlariğa urdular birbirlari boyunlardin
- 34.18.kuçub hak tealaga şükr aydılar.andm kiyin
- 34.19.birbirlariga başlariga kelgen kuntun aytıb yıgladılar
- 34.20.güyoki bulerning nalo zarları yedi köktingaşar
- 34.21.ol zaman muhammed ali han bahadurni aygan sözleri
- 34.22.musafirlik birla çafalar çıkkan karamlı sultanım aman barmısız
- 34.23.nasip bolsa boling tahtinga sultan cigar-i huşan bu kün aman barmısız
- 34.24.düşman sözi birla ğariplar bolgan kızıl güldük güzi zafardak bolgan
- 34.25.cidâlik sevdesi basığa tüşkanmihribanım asen aman barmısız
- 34.26.gariplikmi kunun beliğe bağlagan hicr otuga yürek bağrın dağlagan
- 34.27.mani üçün zar girgan yiglagan bahadurun esan aman barmısız
- 34.28.sen batting risalin tenabım üzüb men kaldım hicrimda köngül buzub
- 34.29.kan yıgladım tars könümnü süzüp perişan ahvalim aman barmısız
- 34.30.huda dergahida yürüb aman gariplikta çekib ahufigan
- 35.01 .mening üçün bolub bendi çalan yusf-u kinc anım aman barmısız
- 35.02.kurban olayı uki kalan kaşinga rahim etmadim harkâs közüfıgde yaşıngga
- 35.03.ne külfetler tuştı aziz yaşıngga sarvi kirdanım aman barmısız

- 35.04.azaldin hudanı kısmati bolgan buhari şehride musafir bolgan
- 35.05.bir nice külfatlar başidin ötkan hali perişanım aman barmısız
- 35.06.dib algaraz bul sözlerin aytıb eköleri birla
- 35.07.mulakat kılıbuhiğ kiçig sarkaride akabinlar hammaları
- 35.08.tigarat kılıb hokend urdasiga tüştılar
- 35.09.uni on kün aradan öttü andın kiyin aralağ aro
- 35.10.buldu ki amiri buhara 5 arık şahrıga kelib
- 35.11 .durlar deb hamma ahti kişlaklar kaçıb
- 35.12.şahir iciga kirdilar talati sulalı hamma caranda
- 35.13.buldı sol zaman muhammed ali han bahadur karasalar
- 35.14.yanlarida arka davlatdin eç adam kalmaptur
- 35.15.bir ago ayttı kalıp hamma akabirlar sarkarda özlerini har caic
- 35.16.ölib turur yana usulc işu c işretde oltur
- 35.17.gani ha zaif ha er hamma kaçıpdur alarni
- 35.18.ing caylarini boş kalibdur yana tamam mahram
- 35.19.zaringuşlar ne yakşi at mingani va yahşi tuz kiygani
- 35.20.va yahşi inc am algani bizlar ano kadar
- 35.21 .biz degani ve dostlarım düşman kögezgan adam
- 35.22.1ar kaçıbketitdur .amma oştun tiymagani nan tiymaganibir eşakdu
- 35.23.bir eşakdek tiymagani salamını aleyla almagan
- 35.24.ol hannı biçaralar atragini alıb turub durlar va tlla berdik
- 34.28.sen batting risalin tenabım üzüb men kaldım hicrimda köngül buzub
- 34.29.kan yığladım tars könümnü süzüp perişan ahvalim aman barmısız

- 34.30.huda dergahida yürüb aman gariplikta çekib ahufigan
- 35.01.mening üçün bolub bendi çalan yusf-u kincanım aman barmısız
- 35.02.kurban olayı uki kalan kaşinga rahim etmadim harkâs közüfigde yaşıfigga
- 35.03.ne külfetler rüştü aziz yaşıngga sarvi kirdanım aman barmısız
- 35.04.azaldin hudanı kısmati bolgan buhari şehride musafir bolgan
- 35.05.bir nice külfatlar başidin ötkan hali perişanını aman barmısız
- 35.06.dib algaraz bul sözlerin aytıb eköleri birla
- 35.07.mulakat kıhbuhıg kiçig sarkaride akabinlar hammaları
- 35.08.tigarat kılıb hokend urdasiga tüştılar
- 35.09.uni on kün aradan öttü andın kiyin arulağ aro
- 35.10.buldu ki amiri buhara 5 arık şahriga kelib
- 35.11 .durlar deb hamma ahti kişlaklar kaçıb
- 35.12.şahir içiga kirdilar talati sulalı hamma caranda
- 35.13.buldı sol zaman muhammed ali han bahadur karasalar
- 35.14.yanlarida arka davlatdin eç adam kalmaptur
- 35.15.bir ago ayttı kalıp hamma akabirlar sarkarda özlerini har caic
- 35.16.ölib turur yana usulc işu c işretde oltur
- 35.17.gani ha zaif ha er hamma kaçıpdur alarm
- 35.18.ing caylarini boş kalıbdur yana tamam mahram
- 35.19.zaringuşlar ne yakşi at mingani va yahşi tuz kiygani
- 35.20.va yahşi incam algani bizlar ano kadar
- 35.21.biz degani ve dostlarini düşman kögezgan adam
- 35.22.1ar kaçıb ketitdur .amma oştun tiymagani nan tiymagani bir eşakdu

- 35.23.bir eşakdek tiymagani salamını aleyla almagan
- 35.24.ol hanni biçaralar atragini alıb turub durlar va tlla berdik
- 35.25.takkani tilla tumar takkani lali zabartcatni anar dona
- 35.26.uiniga takkani alardan kani asal tapilsa hamma
- 35.27.si kaçıb ketti ol yerda ükasidan bölak
- 36.01 .şul yerida bir mehriban bolsa bu muhammed ali hanni tuzlari
- 36.02.çaklab uruş maydaniga kirib hizmet baca butursa
- 36.03.şul yerida sultan muhammed han har tarafa karçığay dek
- 36.04.nazara salaıb kördiler ki ol akalari ham nişinler
- 36.05.birden bir adam yoktur irdiler ki ey akalarıldın
- 36.06.bul küni buldurmasan on iki kun yaşında sizgena
- 36.07.sözlar aytib berdim hammasi keldi oğuz söz
- 36.08.birla maning şahri avarası ki kılıb çilardiniz uşunça
- 36.09.yıllardin bir misafirlik cefasini çıktım endi
- 36.10.sizgi ohtarib bul cay kelib ahırahıbat halimizni na
- 36.11.bulgay deb anda gazat kıldılar ki güyoki rustam
- 36.12.ning harasi başiga tüşti ayddılar ki hayri akomdur
- 36.13.özing uraşka çıkay her ne kelse hudadan köray olur
- 36.14.bir yaniga abdurahman manan tabak oldu
- 36.15.bir yaniga kadoi boy
- 36.16.yaniga o idi baz bir neça öziga bakkanin cani sipar
- 36.17.kullarining alıb amri buharaga uraşga çıktıdır
- 36.18.ol küni ondağ can kıydılar kanca adam başini

- 36.19.tandin cida kıldılar güyo ki kuyiga buri kirgandek
- 36.20.özini urdi ol kundağı can cadalki imandagi
- 36.21.fariştalar tamaslar kıldılar algaraz bir taraf
- 36.22.bir neça düşmanlar şaherini bir tarafını açib padişah
- 36.23.buhara laşkari birla alıb kirdiler şu zamani bir neça
- 36.24.düşmanlar derhal sultan muhammed hannın cilvalar
- 36.25,yani tuttilar ayddılar ki yanakin yurtingizmi amrini buhara aldılar
- 36.26.endi bir tarafga özingizmi aling
- 36.27.bulmasa iş kabahat bolar çleb erdi şul yerda
- 36.28.şahzoda sultan muhammed hanning huşleri balaridin ketti
- 36.29.hayran kaldılar darlai ekölari aldığa
- 36.30.keldilar körsalar muhammed ali han başlaridadur
- 37.01. yok ayaklarida etik yok hammasini uzamlari
- 37.02.eltib sultan mahmud hanı ayddılar bi ey aka
- 37.03.endi ne kılumız kani sizi bazım arstalarinngiz
- 37.04.ni körgani kkani ol pari cihralar kani ol kabil parişan
- 37.05.kani kırkım hazinadagi kızlar kani hesabı yok
- 37.06.kızlar kani hafizi huşhanlar kani matrab navazas
- 37.07.1ar kani hangama talablar kani tilla piyalada şarab
- 37.08.içkanlar kani tilla çilimda tamaku orniga kök çay
- 37.09.çekenlar kani kümüş silapçmga kal cugan
- 37.10.1ar kani tilla aftasabalar tutkanlar kani zarim
- 37.11 .pus zarim kamarlar bul zamani sizga madat birgay

- 37.12.ded irdilar sözlerini muhammed ali hani eşitib
- 37.13.kılğan işlariga buşsyman bolub birneça söz ayta
- 37.14.berdilar amma sultan mahmud handin bu sözlar
- 37.15.ey felak saki bölüp sunganımdan dağman
- 37.16.dahir ildin başıma salğan ağamdin dağman
- 37.17.maslikda fahmi kılmam yar üca ağıâring
- 37.18.sac ating neça ukurgan yulduzingdan dağman
- 37.19.zaahiring câân aylab hanamanım turfa etib
- 37.20.ey üka fahm aylamay bergan tuzimelin dağman
- 37.21.şomğam içre yana mandın uzurdi cismi yüz
- 37.22.becarar ilğuz keçürğan kündüzimdan dağman
- 37.23 .hasta canım borasidin cavri zulmingdur ziyad
- 37.24.ey sitangar köz kördek katik yürganimdan dağman
- 37.25.va her eli bila fana boğda han şuhbat idim
- 37.26.köpc asli davran eenimelin alğaningdin dağman
- 37.27.bu sağa bim bekazlikdin kuyi irur maydan ara
- 38.01.küça ğürbat ara kalganingdin dağman
- 38.02.hud navik fulad hicriming cismi etdi rahnalar
- 38.03.şuhrat fanani ibdan fananı közingdin dağman
- 38.04.ayr ilingdin kul ötkay uşbu mahruni yanidin
- 38.05.tapiş etkan can ara utluğ yüzingdan dağman
- 38.06.deb alğaraz bu sözlaringakalaridin
- 38.07.bu sözlaring eşitib avsuz kıldılar faida bermadi

- 38.08. muhammed ali han ham bir neça habsüz ahnadamatler kıldılar
- 38.09. hiç faida bermadi Alğaraz ağa ini eki at tapıb
- 38.10. mindilar bir atni rabu kıladılarhic adam yokdurki
- 38.11. birla yurisa sol zaman yetti adam keldi hannı rabarü
- 38.12. larına salam berğay bular aytdi ey taksir bizmi canımız
- 38.13. sizga kurban bolsın har yerge barsalar birla borirmiz
- 38.14. deb turğandin kiyin alarga at berib yanlariga
38. IS. alıb yoliga ravana boldılar şul yürğanlarıça yol yurdular
38. lö. adaşib kettılar karayıku keçada muhammed ali han
- 38.17. bir tavaf kettılar ahini emir tang atkkança yol yürdilar
- 38.18. birleri yarmazar şahriga hordilar yürüdilar birlari şahriyan
- 38.19. şahriga bardılar alğaraz muhammed ali han öz namak hurda
- 38.20. lari bar mazarda irdi muhammed ali hanıtanidila ayddalı
- 38.21. carki öz adamumdur mani itiraz kılurdeb
- 38.22. bir yoluğa başlar deb ümit kıldılar ol batal
- 38.23. derhal bularnı rad berdi şul yerda tutub barı kıldı
- 38.24. bul zamanı padişah buhârani yubargani adamları yetib
- 38.25. bordilar yay dağ arabaga salıs alış ktri
- 38.26. andın kiyin muhammed ali han her çend yol ahtar
- 38.27. dilar yol topulmay şahrihan yutida bir kampir batal
- 38.28. kördilar aytdılar ki ey momo bizlar aç durmız
- 38.29. ec nersa barmu dib erdiler kampir kurar ki acayıp
- 39.01. nazanin lataiflik şahzoda közindi idi ey balam

- 39.02.atala aş bardur sizlar kandağ alış çıkay
- 39.03.deb irdi sultan mahmud han aç irdiler derhal
- 39.04.özlari atdin taşlariler adamlari han tüşti
- 39.05.derhal kampirga bir kısım tilla herdiler aytdilerbi ey momo
- 39.06.bizni kişiga aytmagm deb özlari atalaga mukarrar
- 39.07.boldilar sol zaman kampir biriman derhal mahallga çıkıb
- 39.08.aydi ey kavmim üyünga hanlar kaçıb keldi
- 39.09.kişiga aytmagm dedur deb haber kıldı derhal
- 39.10.ol mahalla can bolub ol şahzodanin başiga yetib
- 39.11.berdilar sol zaman ol şahzodanin başiga yetib
- 39.12.bularni yeltib 5-6 adamlarining ham birla
- 39.13.bağlab yolga ravana boldilar hamma bu söz munda dur
- 39.14.sun endi buharidin söz aytmak kerek dur
- 39.15.ki ol küni yol iki künlük şahridin yol çıkıb
- 39.16.çıktılar şul zaman amri buhari kelib
- 39.17.urdağa dahil boldilar derhal aytdılaar bi endi
- 39.18.bul batallaringyurmi tarac kılınglar deb
- 39.19.amir kıldılar şul zaman andağ talan boldı ki
- 39.20.hamma bihavatur olturab irdi kuça bakaca mahalla
- 39.21.mahalla yürab andağ taladılar ki zaifalarning
- 39.22.lazimasi ham kalmadı ve kampirlarning uçak oldiga
- 39.23.salıb olturgan pustagi ham kalmadı
- 39.24.baylarning üyida bir kaşigi ham kalmadı erkak

- 39.25.larni belida bel bađi ham kalmadı gedalarining anayik
- 39.26.yariga aşkâkabađı ham kalmadı vala üylarida bir parça
- 39.27.nanı ham kalmadı sınmay durgan nersa
- 39.28.larini aldı hattı caning çini tabak mundak süt
- 40.01 .larni hammasini sindurdi andin bir neçalar tamamı rang
- 40.02.larni köçalarga saçış taşladılar âla haza alkiyaz
- 40.03.hammani vayran kıldılar hiçkimda bir parça nan parça
- 40.04.kigiz kalmadı hamma şundağ boldu ki kara yerdin bölak
- 40.05.nemersa körmedilar amma barca ganiler ham gada boldular gadalar
- 40.06.battarak yada boldı şul yerde pişayman hayron sargardon
- 40.07.boldı ha ilaç kılurlar yana bilmadi hamma hayran sarğardan
- 40.08.boldılar andın kiyin baz ol amri buhari tamamı muhammed ali
- 40.09.hanni adamlarini tutub supardilar tamami zarin
40. 10.yüş mahremlerni supardilar amma her kimleri bu hamam
- 40.11 .paini içib amri buhariga hatyubardi hammasini
- 40.12.bir bir öldürdilar ki sizlar şundağ halkingizni
- 40.13. lur musizdek yeb hammasini baş
- 40.14.kestilar alğaraz güya ki ol vaktıda acal bazari ravac
40. 15.tabdı hama kanlar darya darya bolub marcokli bir neça
- 40.16.hanning cani sipar kullari birdan kaçib pinhan boldı
- 40.17.andm kiyin bu yurtka andağ galğala tüştiki öz can
- 40.18.karidin bezar boldular güya ki darya yüzida gark yüzida bolgim dek
- 40.19.vayo birar darya komiğa tüşkendez ve ming bari

- 40.20.ning arasida kalgandek bolub hayran sorasima
- 40.21.bolub turur irdilar bul vaktida amri buhara hamma bu
- 40.22.hanlerdin habarin arkalaridin ketti yubargan
- 40.23.irdiler yubargan adamlar har tarafga tarkab ketti
- 40.24.1ar andin kiyin borib ol iki şahzodaning tabdiler
- 40.25.körürler ki muhammed ali hana bahadurning öz nama hurdalar
- 40.26.yay dağ atka mindurab kelur irdiler amma bir neça adam
- 40.27.laf nara misali afiab dek şala urar irdiler yüzlar
- 40.28.din karangğu keçe munavvar bolur irdi sundağ padişah
- 40.29.vakti adanlarki hammişin bolub sundağ balağa gir
- 41.01.katar boldilar ahırıl emiri yay dağ atni minib durlar birtub
- 41.02.calladlar aldılarıga tüşüb hammasmı şemşeri
- 41.03.gallafidm çıkarıb dur kollarını alıb barur irdi tapam calariga
- 41.04.va yana bir tub sar bazlar hamması tapam calerige ot
- 41.05.tutatib arkalarida kelür irdi bir neça mirşab
- 41.06.baçalar yatingça nayza uşlab ikki yanlarida kelür irdiler
- 41.07.amma bul muhammed ali han bahadurlarmı körüb misal laçindik
- 41.08.kurkkon kabutardek bolub
- 41.09.korkuniçidin köbüraklari para para bolub
- 41.10.kelür irdiler şul vaktida muhammed ali han ol
- 41.11.kim ki alib baradurğan calladlar ve mirşablarga
- 41.12.bakıb bahar sel baskanga bargandek
- 41.13.kabğir albarğan bolub falakni

- 41.14.gardişidin dađ bolub ol yiđitlarga bir neça
- 41.15.sözlarni suradı muhammed ali han bahadur ayta birdilar
- 41.16.ey calladlar tezrak alib yürünger
- 41.17.falak tamaşalar kilsim halimni
- 41.18.her na disam farman birla tutunlar
- 41.19. falak tamaşalar kilsun halimni
- 41.20.mardi mardanlari sözin almadım
- 41.21.kılğan işlaringdin rahat körmadım
- 41.22.vaderiya muradimga yetmadim
- 41.23.felak tamaşalar kılursun halina
- 41.24.hemma danaler ya berdim mzumni
- 41.25.ying sizlarga hamdan kıldım özümni
- 41.26.yagduđ atka hamrah kördüm özünni
- 41.27.falak tamaşalar kilsun halina
- 41.28.dairi davranimnisorgani namatlar
- 41.29.baynima salibdur zencirlar
- 41.30.kanda yetar endi ah ila vahlar
- 41.31 .falak tamaşalar kilsun halima
- 42.01.bino kılğanlarin kalın bađladı
- 42.02.tugamas çamlarni könglina saldı
- 42.03.maning dek şahiga alamlar saldı
- 42.04.falak tamaşalar kilsun halima
- 42.05.bendi zencir kılbu alu bararlar

- 42.06.eltib namadlaraing koliğa berürlar
- 42.07.armani bizni şahid kılırlar
- 42.08. falak tamaşalar kılsun halima
- 42.09.bizni şehid yeter bir neça kalkan
42. 10.açılır düşmanlar köngülü misli bağ
42. 11.kelür ahırlar başıga tayak
- 42.12. falak tamaşalar kılsun halima
- 42.13.hokand şahrıga aldım sugunmang
- 42.14.zar zabur oldum deybanı kuanmang
- 42.15.bu şaharga bisyar binanı kasmang
- 42.16. falak tamaşalar kılsun halima
- 42.17.falak gavgasım bizdin keçürsin
- 42.18.ölüm şarabını birga içürsün
- 42.19.har na güna bizde ötsa keçirsun
- 42.20. falak tamaşalar kılsun halima
- 42.21 .elim icra bordur bir şer yazdan
- 42.22.kelib kılur bir kim bir cangini yaksan
- 42.23.barca közni tutub bir mavoy aman
- 42.24. falak tamaşalar kılsun halima
- 42.25.muhammed ali han der maning atim
- 42.26.bir ah ursam yanar âlâm yanar otuma
- 42.27.yaratkan zulcelal yetar mening dadıma
- 42.28. falak tamaşalar kılsun halima

- 42.29.man mahzun-i dil afgâr bularda şec irlik
- 42.30.kılıb boldum bunlara hudayım yetkurdi uşbu künlarga
- 43.01.algaraz muhammed ali han bul alfazda alıř
- 43.02.kelür irdiler bir kocadan sultan mahmud
- 43.03.hanni bir neça callad langaç buyinlariga zanar
- 43.04.ayađlarıĝa künara salıb yaydađ arabaga utku
- 43.05.zib başlariga yilangaç ayađlari yalang
- 43.06.yüzlaridin padişahlik şaâlaşı bark urar
- 43.07.mirşab baçaler zancirini har uçıdan uşlab
- 43.08.alıb keldilar körarlar ki aka üka birbirige rubanı
- 43.09.kılıb kaldılar şul yerde iki şahzoda birbirlariga
43. 10.bakıb bir neça söz aytaberdilar sultan mahmud
- 43.11.c ali han ükalariga bakıb bir neça söz aydılar
- 43.12.sadaka bolay cigar bendim mardana mardana bol
- 43.13.hakka şükрана sardam mardana sultan mahmud bol
- 43.14.b saati buldum hamüş sizni körgani ketti huş
- 43.15.güya kamleni aylar kuruş mardana bol mardana bol
43. 16.erni başıĝa iş tüşar hicran timi ham tang atar
43. 17.uşbu damatlar ulugdur mardana bol mardana bol
- 43.18.kim erdur kalida utar yüz macara
- 43.19.uşbu cakan aziyat sarayı mardana bol mardana bol
- 43.20.maşruf saridin mahir tab olĝani binaya
- 43.21 .bir câdi bir zarrin tanab mardana bol mardana bol

- 43.22.bizlarni et koilar şahid bir neça anda pelid
- 43.23.ğayidin kelgay bir mazid mardana bol mardana bol
- 43.24.bizdin kiyin er mahir nur bir şir yazdanı kelür
- 43.25.turfa kıyamatlur kılur mardana bol mardana bol
- 43.26.keldi usul sahib kıran kastimizni alğay beguman
- 43.27.kılğay bularni sargardan mardana bol mardana bol
- 43.28.ey ciğarim hakdur ölim canun kıldular zuhim
- 43.29.hazan bulur sizdek külüm mardana bol mardana bol
- 44.01.deb alğarza bul sözlerni sultan mahmud han alardin eşitib
- 44.02.ah bir cigar bolıb aytdılar ki ey mani bul dünyaga
- 44.03. mari bul dünyaga nina körüb irdim hak teâla
- 44.04.boşinga mundağ sardanisaldı va anayikka mani
- 44.05.padişah har buharaning tuzlarini tutti maring on iki
- 44.06.yaşımnda şahringizga sığdurmay kubalay irdingiz
- 44.07.ol amiri buhara sanga köb yakşiliklar kılıb bodilar
- 44.08.sundağ ham bolsa men sizni ahtrıb kelib
- 44.09.mundağ balağa yigitlar boldım dep bir neça söz
- 44.10.1ar aytıb felakni gardışidin bir söz ay gani
- 44.11 .aka canını aytey boldım sizga bir hasrat
- 44.12.bul dünyada man nak kim kördüm
- 44.13.an iki yaşımnda atadan kaldım
- 44.14.hakkançin şahri icra sığmadım
- 44.15.anacanım didariga toymadım

- 44.16.bul fani dünyada kelib ne kün kördüm
- 44.17.rafiklar sözüna bovar kıldingiz
- 44.18.oldurki bizni rava körmadingiz
- 44.19.davlathan kızidin mahrum kıldingiz
- 44.20. bul fani dünyada kelib ne kün kördüm
- 44.21.öldürgin muni deb amir kıldingiz
- 44.22.canımga kıyamat dağı küydingiz
- 44.23. bul fani dünyada kelib ne kün kördüm
- 44.24.namarlar ayağ kolum bağladı
- 44.25.ol urarki bizni endi çağladı
- 44.26.halim körüb lavhi kalan yağladı
- 44.27.bu dunyoya kelib ne künlar kördüm
- 44.28.cafa külfani berdi andın kuruldum
- 45.01.yara cidalik şarabın içtin
- 45.02.meça yıl müsafir şahiri kezdım
- 45.03. bu dunyoya kelib ne künlar kördüm
- 45.04.laçın sıfat alaim zancirda boldum
- 45.05.amiri buhara amrini tuttım
- 45.06.keça kunduz hakka no lalar kıldım
- 45.7. bu dünyoya kelib ne künlar kördüm
- 45.8. bir neça yıllar bandi kafas bulupman
- 45.09.cidalik dardiga bağrim tilipman
45. 10.ahir çoğu kelip bandi bulupman

- 45.11. bu dünyoya kelib ne künlar kördüm
- 45.12.ayoğamda kün da kolunda zancir
- 45.13 .kani aka kabahat basığa nadir
- 45.14.macruh aylar endi bul sözni ahir
- 45.15. bu dünyoya kelib ne künlar kördüm
45. lö.algaraz iki şahrodanı alıb yoliga ravona
- 45.17.kıldılar andin kıldılar bir neça
- 45.18.hokandçingayettiller iki şahzoda calad
- 45.19.1ar kollarini bağlab zancirinin har uçini
- 45.20.bir mirşlab uşlab padişahi baharanin hız
- 45.21.matlariga alıb kirdilar derhal amri buhara aytdı
- 45.22.arki ey said muhammed ali han nasababdin ata baba
- 45.23.giz kılğani işlarini tutmadingiz na üçün
- 45.24.munca bişariat işlar kıldingizlar boşifigga
- 45.25.hak te' alla cfasin kelürini bilmedingiz
- 45.26.munca hak tec allaring uluğluğma işanmadingiz
- 45.27.mundağ işlar kıl b siz endi hala naçük
- 45.28.halingiz bardur kani ol vazirlaringiz kari ol
- 45.29.ham suhbatlingiz kani rayşi rişrat birla rahatingizni
- 45.30.kim yegonlar mundağ künbaşirğizga tüsarini
- 46.01.bilmadingiz deb erdiler şul yerde said muhammed c ali han
- 46.02.padişah buhara hızmatlarida turub bir neça
- 46.03.sözlarini ayta berdilar bayt muhammed c ali han ey biradar

- 46.04.uc şahrimdin başka şahar barganim yok
- 46.05.bul dünyada zalim bolub kişi malın alğanım yok
- 46.06.el başığa ğavğa salıp kişi yurttan vayron etip
- 46.07.hunni nohaklar tutup korin sifad bulğanım yok
- 46.08.el başığa talan salıp yatını ğariplar yığlatıp
- 46.09.zalim padişah nam kütar bul dünyada yürğanım yok
- 46.10.neça şahari şaşırup kılçdın kollar tomurab
- 46.11 .padişahlarni band kılıb el ara salğanım yok
- 46.12.bir neça nazik gınaşahzodalarini hasran inc am
- 46.13.ihsanlar kılıb el funina salanım yok
- 46.14.neça şahardunlig kılıb padişahların band kılıb
- 46.15.boyniga zancirlar salıp yatalabam yürğanım yok
- 46.16.bul sözlarning said muhamrned c ali han aytıb edilar
- 46.17.padişahı buharaning andağ kahri keldi
- 46.18.bu kim güyoki har tora muyi bir sina ibdaridek
- 46.19.güyoki kudrati yetsa har birlan asmaning
- 46.20.andin uşlab birbiriga urub zeri zamin kılğay
- 46.21 .irdiler derhal aydılar ki calladlar kel kel
- 46.22.bu iki şahzodani başini tavidin cida kılğın
- 46.23.ta ki maning kunim aram topğay didiler şul zaman
- 46.24.iki şahzodaning callodları zincir bilan bağlab
- 46.25.öz urdalarining içi da bir kabutar hana bar irda şul
- 46.26.kabutar hana alıb barıb şahid kıldı kalu inna

- 46.27. ilayhi racic un, andin callodlar baris buhara
- 46.28. rubarusiğa barib dua kılıb yandı endi
- 46.29. bir söz ol muhamrned ali haning bir aғalikaridin aytib
- 46.30. kerakdurki muhamrned ali haning bir bir aғlikarilari bar irdi
- 47.01. bar irdi şahzoda muhammed c ali atlıgi hüsn-i
- 47.02. babida aning hüsniga hec babda adam naslidin
- 47.03. bakabar kelmas irdi danaligi babida misli
- 47.04. aflatun siffadlik adab babida misali yusuf
- 47.05. kanandek ğayrat babida misali amir tumur padişah
- 47.06. oylanlari tuk temurhandek inam babida misali
- 47.07. misali hatami tayıdek anıma undağ huş surat andağ
- 47.08. husni raso irdilar har kimki al şahzodani körsa
- 47.09. gül yüziğa band bulur irdi bu şahzoda avval padişah-ı
47. 10. buhara kelganda aldılarığa kanca tartu-ğ
- 47.11. birla birlan haddin hisabdin taşkari mal
- 47.12. amval birla çıkanlar ki ey farzand va arcimansiz barib
- 47.13. ol babangizdin bizdin kanımız tilangandaç
- 47.14. zarın kiyinlar ham hıızmatlarığa baraylık deş
- 47.15. yibardilarandın kiyin said muhammed cali han
- 47.16. bir neça özlariğa karağan hıızmatları birla ve yiğit
- 47.17. lari birla ol yerda sadoğlarining boyunlarifığa
- 47.18. asib piyada bolub ol padişah-ı buharayı hiz
- 47.19. matlarığa bardilar kurar ki andağ laşkari be

- 47.20.had payanidurki admning akli yetmas alarni
- 47.21.kördilar andin ötüb bir adamlar arasiğa kirdi
- 47.22.1ar ki tamamı karamliğining haybatidin yuraglari
- 47.23.titradi andın ötüb baz bir adamlar arasiğa
- 47.24. kirdilar bihzamam şükrmä kılıç Hammasi parang
- 47.25.libaslar kiygani hammasini başlariga ülkan
- 47.26.tablğ kiygan hammasi carar ki güyoki alarni
- 47.27.haybati buranjidin ham ziyaderek ol yerdin
- 47.28.bir adam başlab içkariga kirdi küraralar hammasi
- 48.01.şamşerini ğilaflaridin çıkarib çeziga koyub
- 48.02.oturubdurlar aning körüb huşlari boş
- 48.03.1aridin uçti ol yerdin yana bir adam keldi
- 48.04.ol şahzadoni alıb amir badavlatıng bargahlariga
- 48.05.alıb kirdi güyoki şahzoda amiri badavlat
- 48.06.ning haybatidin andağ kurtular ki güya ki zan
- 48.07.koridagi canları yığılıb iablariga keldi
- 48.08.can şarinlaridin imid uzdular huşlari
- 48.09.başlaridin ketti şul yerda şahzada muhammed aminbeg
- 48.10.andağmustariblig birla dua kıldılar ol
- 48.11 .vaktida hak taâlaning rahmi kelmadi ol padişah
- 48.12.harbadavlat kahridin inamdalar çaraki paymona katsa
- 48.13.taşar ol hak taâla özi kahr kılrsa pendege kim rahim kılgu
- 48.14.seyiddur agarçi acal filsa begni kim kilgu tutkısudur

- 48.15. hak taâla azaldın baldanin ömrünü kütö kılsa
- 48.16. anin ilaci kimkilur tagdir birlan bolarmı
- 48.17. bulur mu tasni had yamgur su birlan bolar mu
- 48.18. alğaraz ming izzuşikastalik birlan salam berip
- 48.19. neça sözlar ayta berdilar gazal muhammed ali hanbeg bulturur
- 48.20. baytc azizim dergahandeki müstari bemuntala keldim
- 48.21. imedni benihayat aylabaz yugurup ravana keldim
- 48.22. şaraflik lütfimizdin padişahim kub imad aylab
- 48.23. atam akam günahini tilab yügürüb ravan keldim
- 48.24. yakam uşlab salıp başım sözi dergahka kema taraç edib
- 48.25. tahtimni ham behanoman keldim
- 48.26. yana hakançining şahrini şahzodası durman
- 48.27. garbi yaban çok etib kanım saçıp ğunca dala keldim
- 48.28. bu hakan şahrıda heç kim bizim dek bolmasın hayran
- 48.29. haybati misli ataş tek samandar misli and keldim
- 49.01. ol sözlarini aytıb naga karasalar ol padişahi buhara
- 49.02. bir zerre kahirdin yanıb durlar yana ol padişahning
- 49.03. gazabidin korkub zar zar çun avru navbahar yığlap
- 49.04. bir neça sözlari şahzade muhammed aminbek bir neça sözlar
- 49.05. aytaberdilar ki jarooki padişaning rahmi
- 49.06. lari kelgandek muhhammed şahzodabek felakni
- 49.07. hasratidin ar şiham kan yığlasam arzir
- 49.08. ki bu ahvalima behd payan yığlasama arzir

- 49.09.harab edti falag çarhi mani bu talic asihatim
- 49.10.işam dur sözaş afganōiki candın yığlasam arzir
- 49.11.kazai tengtada bulmadı garaz pişaymanlik
- 49.12.közüm raşkin ravana aylab karakan yığlasam arzir
- 49.13.namardanalar fena boldı bu dünyada aya şahim
- 49.14.kalıpman bul arada zara hayran yığlasam arzir
- 49.15.vicudum rahdi kim ol margi kuyidin nişan berdi
- 49.16.keter anduç ila bul can mihmani yığlasan arzir
- 49.17.kelib bağı cahan nahli cismim heç şamar bermey
- 49.18.tikib badu hazandek hamparişan yığlasam arzer
- 49.19.maningdek bul magay heç kimki bu diri harab icra
- 49.20.kılıp har sac ati bugamni tufyani yığlasam arzir
- 49.21.dimanki mahzuni şuida ahvali digar gazandur
- 49.22.nadamat birala çok giriban yığlasam arzir
- 49.23.algaraz bul sözlarni amirri bedavlatıng barga
- 49.24.aytib yığlar baz kahrilaridin tüşmadilar
- 49.25.ahiri amir yanlarida birala alıb kelib şaharni algaldin kiyin
- 49.26.özlari tahta olturub calladlarhini
- 49.27.çarladilar derhal bir callad yetib keldi
- 49.28.duca kılıb turdı ayddılarki munda turmagin
- 49.29.bul beg neça nazanining başını tanidin cida kıldı
- 50.1. Cidâ kılınglar dib amir kıldılar andın kiyin
- 50.2. Calladlar ol şahzodabegning zancir birla yetalab barur

- 50.03. irdi ol zamanda şahzodabeg calladlariğa yalkarib
- 50.04. baz hak tac alaga munacat kılıb zar zar çun abra
- 50.05. navbahar yıǵlab ol hokañinga şahzoda bolub
- 50.06. tacidar padişah baca bolub ahirilemir bandi bir bolub
- 50.7. kaltakning kolida bend-i zancir bolub mundağ
- 50.8. halğa tüşüb turğanlariga bir neça söz aytıb
- 50.09. hak tac alaga munacat kılıb yıǵlağani turur bayt
- 50.10. hudadin korksan birahîm callad
- 50.12. rahim aylagil buldam kesme başimni
- 50.13. hancar birla mani kılding nâbin yâd
- 50.14. rahim aylagil buldam kesme başimni
- 50.15. man ham hakañin şahzoda irdim
- 50.16. sendek bacalarnifig sardarı irdim
- 50.17. hudâ amri birla bu halga rüşüm
- 50.18. birahim calladlar kesma başimni
- 50.19. hancar birla nâzik başım kesarsan
- 50.20. kızıl kanım kara yerga tökersen
- 50.21. meningdek şahzodanı nabud kılarsan
- 50.22. birahim calladlar kesma başimni
50. 23. bu halina huda vandin rahim aymasan
- 50.24. köz yaşimni ne kabul aylamas
- 50.25. heç kim bu dünya mundağ cabir etmas
- 50.26. birahim calladlar kesma başimni

- 50.27. heç şahzoda mendek hayran ölmesun
- 50.28. calladlar kolida giryân ölmesun
- 50.29. cilada tilmurub zar kılımın
- 50.30. birahim calladlar kesma başimni
- 50.31. menhem hakançin şahzoda irdimim
- 50.32. ama bir neça yahşilar Begzadi irdim
- 50.33. bir padişah her vakti dilbandi irdim
- 50.34. birahim calladlar kesma başimni
- 50.35. anam bilmas bu künlarni körganim
- 50.36. calladlar kolida hayran bolğan
- 50.37. köz yaşni töküb güryani bolğanim
- 50.38. birahim calladlar kesma başimni
- 50.39. anam aytur farzandim dur urduda
- 50.40. mahramlar birla oynar kocada
- 50.41. mundağ kunda kaldım nabalo baloda
- 50.42. birahim calladlar kesma başimni
- 50.43. o dariğ anamni körmadim
- 50.44. hasrat yetib didariga tuymadım
- 50.45. naylay muradimga yetmadim
- 50.46. birahim calladlar kesma başimni
- 51.01. muhammad handur hayrat bolubman
- 51.02. calladlar kolida sarsan bolubman
- 51.3. tangri bergan 'aziz candin keçibman

- 51.4. birahim calladlar kesma başimni
- 51.05. men mahzunam şahlar üçün yığlarman
- 51.06. alardin ham madat yığlab tilaram
- 51.07. keça kunduzlara du'a kılaram
- 51.08. birahim calladlar kesma başimni
- 51.09. dib alğaraz bu şahzadani ham calladi birahimlar
- 51.10. şahid kıldılar kalu inna ileyhi raci'ün okub
- 51.11. defn kıldılar falak tamami yahşilara
- 51.12. mundağ cafa körgüz ama bul şahzodaning anası
- 51.13. ölganni ta henüz bilmabdur ama bul şahzodaning
- 51.14. firakıda zar zar üçün yığlab közlari
- 51.15. 'aciz boldı çaroki bul farzandini ta henüz balam kelür
- 51.16. dib ümid tutar valla 'alam bisavab endi
- 51.17. bir savrumanlar âhimning şehid bolganlarning bayanı
- 51.18. turur ol küni hanlar kaçıb çıkıb kettilar erning
- 51.19. arkasidin ming nala figan birla hak ta'ala munacat
- 51.20. kılıb bir neça söz aytıb mahlar ayım yığlağanları turur
- 51.21. gazal mahlar ayım farzandi kacib kelganidin
- 51.22. bir söz ay gani turur
- 51.23. rahim ayla bu kün nalahî zaringa huda
- 51.24. asib fena salma baharimga huda
- 51.25. can bağıda alma narimga huda
- 51.26. yetkürgin ammanı uşbu diyaringa huda

- 51.27. lutfigara maning ber maning balamga huda
- 51.28. kasanda meni şahim açılğan güla ohşâr
- 51.29. kafas icra ben bulan bulbuliga ohşâr
- 51.30. düşmanlar arabende-i be bahranga ohşâr
- 51.31. lutfügara mening ber mening balamga hudâya
- 51.32. bilmas anası kanda irur rah-i ravani
- 51.33. düşman koliga tüşti meğer şah cihani
- 51.34. kaşki şul zaman bersa habar 'ali makani
- 51.35. dünyani buzul bulsa ahadi uşbu zamani
- 52.01. lutfügara mening ber mening şahimge hudayâ
- 52.02. ol 'ali nasab kanda giriftar bolubdur
- 52.03. bul çarhi falak meğer ani zari kelibdur
- 52.04. heç adami yok aldıda afgari kılıbdur
- 52.05. yolida anasi yasini çala kılıbdur
- 52.6. lutfüga mening ber mening şahirga hudya
- 52.7. dermanda kılıb koyma usul 'ali nasabni
- 52.08. zulmat sariga salma bul küni mahir acabni
- 52.09. kuş kiyin anasığa ki usul kani adabni
- 52.10. şermende-i bipay kılms bu mahzun ğaribni
- 52.11. lutfgar ber mening ber mening sayanga hudâ
- 52.12. dib alğaraz mahlar ayım bu sözlarni kılıb
- 52.13. yığlab turur irdilar şul zaman bir neça düşmanlar
- 52.14. eşitti barıb ayddılar ki ey padişâh-ı 'alam vay şultan-ı

- 52.15. bakaram ađar bu ayımni öldürmasangiz ođlinin
- 52.16. orniga özü padişah bol gidek canimi bardur
- 52.17. dib öz namahurdalari irdi şul zaman mahlar ayım
- 52.18. hak ta'alaga munacat kılıb oltur irdilar
- 52.19. şul amir-i buhara amir kıldılar ki bu anasini
- 52.20. alıb banb şehid kılınglar dib andın kiyin bir neça
- 52.21. calladlar kelib ayddılar ey ayım buyana çıkıng
- 52.22. lar dib vahşat birla sözlarni andın kiyin
- 52.23. şul yerida mahlar ayım öz canlaridin ham imid
- 52.24. üzdilar dadı falakni dastasin dib bir neça
- 52.25. falakdin şikva kılıb yıđlađnlari turur
- 52.26. gazal mahlar ayım turur bayt
- 52.27. kânim şad ölmadi sendin şul zaman
- 52.28. sargardan ayladin başımni falak
- 52.29. bu birla kelibturding bilmadim kaçan
- 52.30. düşmanlar yitkürdi işimni falak
- 53.01. öz şaahrim mani musafir edib elimdin
- 53.2. elimdin ayırding be diyar etib
- 53.3. rakiblar koliga ham duçar etib
- 53.04. rahşarima töküb yaşıımni falak
- 53.5. bir neça makri ila 'aklimni olding
- 53.6. bamdi zancir ayođima saldırding
- 53.7. iki balam arman birlan öldürding

- 53.08. gariblara koşub laşimni falak
- 53.9. cabru cafa irur daim bu işing
- 53.10. hila-i tazvir irur daim kılmişing
- 53.11. gafil tapib âhir bitkördening işing
- 53.12. ağu kuşu berding aşıma falak
- 53.13. mahlar ayım ğamdin tubğanding mani
- 53.14. o carafnâtimni kırding meni
- 53.15. iki şahzodadin ayirding mani
- 53.16. macaki salıb başıma falak
- 53.17. dib alğaraz ol calladi birahimlar ol
- 53.18. ayinini bir zamanhanaga alıb barıb şehid kıldılar
- 53.19. andın kiyin ol han birla öltürüb bazim kuĝu
- 53.20. bir neça hatinlarni ham şehid kıldılar kalu
- 53.21. inna ileyhi raci'ün alğaraaz bularning
- 53.22. cam'isini bir çukurĝa taşlab
- 53.23. üstiga saman tolib koydular
- 53.24. çaroki bularni kişi bilmasin dib callad
- 53.25. lar kelib amr-i Buhananin du'a kıldı alğaraz
- 53.26. her kimki hazrat amirga had yubarıbdur hammasini
- 53.27. başini tanidin cida kıldılar ayddılar ki öz
- 53.28. haningga kılmagan nafani manga kılurmasan didilar
- 53.29. ama har kim bu Amr-i Buhara birla kılıbdurlaring ğu
- 53.30. sarupay şahanalar kiydurur edilar ki har kim öz uluĝaki

- 54.01. vafu kılıbdur ol kişiga navafo kılur burunğı muşâniga
- 54.02. eltibdurlarki birla vafa mening dib durlar har
- 54.03. öz kadırlarni uluğuğa canpaz kılıb kelsa
- 54.04. ol adamdin vafa keltirib bir neça had yazga
- 54.05. larin hammasi barbod berdilar bir neça hanning
- 54.06. kadiridin cani sipâr kullaridin herde kaçib
- 54.07. bir neçasi pinhan bolib kaldı alğaraz közga kör
- 54.08. ingan adamlari hammasini barbod irdilar andın
- 54.09. kiyin hayali ham kıldılar ki endi bularning barbod
- 54.10. berdim cam'i yurd özümga boldu hamma şahar
- 54.11. lar ki hakim bar yubardilar bir hakim Andicanga
- 54.12. yubardilar bir hakim Margilanga yubardilar bir hakim
- 54.13. Namanganga yubardilarki bir hakim Kasanga yubardilarki
- 54.14. bir hakim Kaşkarga yubardilar alğaraz hakan
- 54.15. çinki İbrahim Hay al degani sarkardalarni koydilar
- 54.16. özlari andın hotircan bolub
- 54.17. bir neça katta boylardin va neça eşan-i molla hocalar
- 54.18. din bçr neça akobirlardin küb adamlarin ak üyli
- 54.19. kılıb alıb şahirlariga yubardilar andın kiyin öz
- 54.20. lari şaharlariga ravana boldilar batamamı kuşlari
- 54.21. maliga ham sayyor-ı huş hal bolub öz caylariga yondi
- 54.22. lar hakakçında İbrahim Hayal kaldı bir neça kim bul
- 54.23. yurtni itiraz kılıb turdı bu arada üç ay ötti

- 54.24. andın kiyin bul yurtlar dađı uluđ kiçig hamma
- 54.25. süziş figâniga kirdilar ayddılar ki bizlar andađ
- 54.26. padişamizdin kalıb mundađ nemarsalarga hizmat
- 54.27. körbulmak dib hammasi mustar bolub yıđlar irdi
- 54.28. ki padişah bir derdikora bul adamlarni başimizdin
- 54.29. kōtarib öz padişamiz haslidin bir haşimizki öz
- 55.01. sayaban birğaysan dib hamma nala-i zariga
- 55.02. kirdilar valayat şahri 'azimlar hasratda kaldı
- 55.3. bu söz munda tursun endi bir söz Ulbay Bahadur
- 55.4. hahdin eşitmek gerekdur ama bir dastan söz eşit
- 55.5. Muhammad avliya handın bir eşitmek gerak
- 55.6. bâdaz söz oldurki bir neça handing namahur hizmatkarlar
- 55.7. har yerda kaçıb yatkan sarkardalar bilür irdilar bul
- 55.8. hanzodalarning bir hanzada on iki yaşlarida
- 55.9. bu şaharlardüi baş alıb ketib irdilar ama bul
- 55.10. vaktıda tahvillar bulur irdi bul şahzadaning heç
- 55.11. adam narda ikaning bilmas irdilar hayali birla
- 55.12. imed kıldılar bir damlar künlarida bir kini bu sakmining
- 55.13. yaşı diganı bir sarkargla bar irdi ama hanolar
- 55.14. ming ata babalariga hizmat kılgan irdilar sayar
- 55.15. sayyar kullaridin irdilar ğullarida bir kün
- 55.16. anda ğayratka kirdilarki ey bar hudaya ađar
- 55.17. uşyl hanimni tapmasam bul hakançin şahriga hargiz kadam

- 55.18. basmayman dib ahdi kıldı bir neça yigitlariga
- 55.19. in'am ihsan kıldı ayddılar ki ey yigitlar hamma har
- 55.20. kay sı gir lar har vilayatga barıb izlang ol
- 55.21. şahzadaning har yerdin tapingizlar yaki bizlar hardin
- 55.22. tapsan sizlar birla alıb kiraylik dib
- 55.23. 55.23. v'ada kıldılar sol v'ada birla ham bir adam hamma
- 55.24. si güyo ki uruğ saçkandek har tarafga ravana
- 55.25. bolub kettılar alğaraz araz Yusuf mening başımı özi
- 55.26. bir neça yigitlar birdan Talaş yoliga ravana boldılar
- 55.27. neça kün zamana yol yürüb Talaş
- 56.01. şahriga bardılar neça kün bir yerda turdilar alğaraz
- 56.02. künlardin bir kün bir yerga bardılar kördilar bir 'ali sahib
- 56.03. kıran bardorami ol yerda kördilar aisa aisa dağdağa
- 56.04. si 'alam tutubdur ol sahib kıran andağ
- 56.05. davlat va hükümat bila oturubdurlar ki güyoki
- 56.06. padişalardin ziyadarak fariştadin huşli
- 56.07. huyrak bir tolğon aydek yüzlari 'alami munavvar
- 56.08. kılur sol yerda andağ tuzatib durki misali
- 56.09. padişani camşed har nimarsa arzu kılsanglar
- 56.10. sol yerida topilur ama sürükda yılmı kutanda
- 56.11. koy katarda levalar bir neça ak üylar va neça
- 56.12. kolida kuş laçınlar va burkutlar andağ
- 56.13. şani şavkat ol yerida durur ki heç adam naslida mundağ

- 56.14. uluđ buzruk kişini harĝiz adam kör
- 56.15. magan bolĝay baz karab mutabi'a kılıb körsalar
- 56.16. ol iki farzandlari bardur hammasi oĝul irdi
- 56.17. valitasi kaza irdilar ama oĝlanlari cübbasiga baksalar
- 56.18. misali padişahlik nişani kelür irdi
- 56.19. va kızlariga baksalar har biri misali şamşı kamar dek
- 56.20. vamahi anvardek bolub har kabüari hıramani hıraman
- 56.21. man basıb tavis huş ravtardk bolub
- 56.22. yürür irdilar ama bul buzurukning hızmatlarida
- 56.23. rida bir neça uluđ kiçig hızmatkarlar va yana
- 56.24. bir neça mahramlar bir neça murahurlar kanca adam hızmat
- 56.25. da kol baĝlab tururlar hamma her nimasaki vaki'a
- 56.26. bolur misali padişahlar dek in'amlar
- 57.01. lar misli canimdek hamma kılĝani ravişlari misli padişah
- 57.02. lar dek bul küni o sahib kıran buzrug ol musafirlar
- 57.03. ning çakırdılar at koy soyub haddın biĝayat
- 57.04. ziyafatlar kıldılar öz hızmatlarida ötközüb
- 57.5. dedilar amma karib beray bularni cam'ilarning mihman
- 57.6. darlik kıldılar ahiremir bul asos saltanatga nusif
- 57.07. mening başi derdi hasrat boldularki ar bar huda biznilarning
- 57.8. munça kılğan mihnatingiz zail kılmaĝaysan endi
- 57.9. sol yerda muradimizni hasil kılĝas dib du'a
- 57.10. da boldılar ahiremir bir kimi ol sahib kıran buzruĝ

- 57.11. bularnı na yerdin keldingiz dib sorsalarkuniga
- 57.12. olurmu kin dib baradilarki bularaing hali ahvali
- 57.13. sormasam naçukduk dib bir neça sözlar aytıb ol
- 57.14. musafirlarning köngüglarini ulab bir neça söz ayğani
- 57.15. baz bir neça söz aytıb hal ahval suraganı turum,
- 57.16. ar barki mihmansan kandin kelsan ayğıl
- 57.17. ya inak insansan kandin kelsan ayğıl
- 57.18. bağringni kelürsan her dam kıblasan afgan
- 57.19. közüngni kılıb giryan kandin kelasan ayğıl
- 57.20. neçaşmi arcani kaypari huramani
- 57.21. kay şahnani mustani kandin kelsan ayğıl
- 57.22. Bilmam ne erür ahvalimni hamma kıl-i kol
- 57.23. kim 'akli habardurlar kkandin kelsan eyğıl
- 57.24. macnun balakişlik çaşming yanar ataşdek
- 57.25. deyvana dilkaşdek kandin ketsan ayğıl
- 57.26. ruzi harabati candan direm ey abyati
- 57.27. aylana hiyali kamdin kelsan ayğıl
- 57.28. söz fikri hayalingdin yok bahsi cavabingdek
- 57.29. ötkanmi salingdin kandin kelasan ayğıl
- 58.01. sen şunca şıtab ila ham bas cavan ila
- 58.02. bir neça 'azap kandin kelasan ayğıl
- 58.03. bizlardagi rahat yok caningda fararat yok
- 58.04. munda tula takat yok kandin kelasan ayğıl

- 58.05. devana musan macnun müştak musan mamnun
- 58.06. ya hicri ara bir him kandin kelasan ayğıl
- 58.7. kay dubara yar oldung vasılaga humar oldum
- 58.8. ming dardadur car oldung kandin kelasan ayğıl
- 58.09. kani mavoyiş bul ara sar olsa bolur ruha
- 58.10. danişli bolur gümra kasndin kelasan ayğıl
- 58.11. ey mahzun dilrava bolding na afsana
- 58.12. sam'i otiğa parpana kandin kelasan ayğıl
- 58.13. alğaraz bu sözlarning aytıb ol Yusufhing
- 58.14. başining öz hayrat yazılıb ol avliya-i
- 58.15. sahip kıraning közlariga bakıb bir söz ayğanlari
- 58.16. heç kim 'alamda meningdek sarvan ölmesun
- 58.17. padişahım ahtarib hicranida zar ölmesun
- 58.18. çigana olgay çarhu kacraftoridin 'alam cafa
- 58.19. kurgani andağ hasta bu canimdin azar ölmesun
- 58.20. tağı çöllarni keçib ol padişasin ahtarib
- 58.21. nabuğarib başım ketti her bihayr bidar ölmesun
- 58.22. kimim öldü zar-u sarsan haydatlar bila
- 58.23. tilbalar icra baziri çarh ğadal ölmesun
- 58.24. kalaydil buldı vayran cam'i kılmakka suhan
- 58.25. bajrining hunabasidin çaşmi giryan ölmesun
- 58.26. padişahin ahtarib hizmet üçün bağlab kamar
- 58.27. gar tapalmay hasratında zar-u afgar ölmesun

- 58.28. kara dünya haşıl barca pişaymanlik imiş
- 58.29. heç bende uşbu mahzidek nikuni seyyar ölmesun
- 59.1. alğaraz bul sözlarning avliya-i Bahadur
- 59.2. hanim zahir közlaringni yumub batin közlarini bu kelgani
- 59.3. mehmanlarki baksalar gözlarini ahtarib yürgan adamlardur
- 59.4. küb ham habz kılıb baksalar özlarining hak ta'ala padişah
- 59.05. lik munasib köribdur va 'mabatlar kılıb tamami ülinganm
- 59.6. 'aziz anbiyalarning ruhlari du'aga kol açib bul
- 59.7. 'aziziga bakib tururlar sol yerda hak ta'alaga şükr
- 59.8. küib bisyar hamdu sena ayddılar közlarini açib ol
- 59.9. mihmanlarga bakib ayddılar ki mihmanlar naçük adamni
- 59.10. ahtarib yürürsizlar dek azmayış kılıb bir söz ayddı
- 59.11. lar sol vaktida bu Yusufning bir neça söz ayta
- 59.12. berdilar man bu raviş-i şahim bidilrabaniahtarib
- 59.13. şah diyarni bolğani cida bermak lağani ahtarib
- 59.14. neça yıllar şahridin bolğani cidani ahğtarib
- 59.15. bu musafir şahridagi 'ali cahri ahtarib sargardin
- 59.16. boldum netayin padişahni ahtarib
- 59.17. on iki yaşida şahardin cida bolgan ikan
- 59.18. bük musafiri şahar içiida bar karar ikan
- 59.19. çün rakiblaridin kaçib çöl ara kelgan ikan
- 59.20. zar-ı zar oldum netayin padişahni ahtarib
- 59.21. tağ aşib darya keçib keldim imid aylab bu kün

- 59.22. çünkü bağday mu hudaimdin 'inayat dib bul bu kün
- 59.23. inbaha valiya kılğay fara'at dib bu kün
- 59.24. intizar oldum netay padişahni ahtarib
- 59.25. ol huday namakonim lutfi ihsan eylese
- 59.26. sahi devranim bu yerdin 'azmi cavlan eylese
- 59.27. kelgan ğılamlar özinikurban eylese
- 59.28. küb humar öldüm inayin padişahni ahtarib
- 59.29. ol hudayim kılmasun bizlarni munda naimed
- 60.01. çun madatkari busunlar padişahi Bayazid
- 60.02. bir neça şahri 'azimni sol yerda kıldı harid
- 60.03. men yürüb miz yürübimiz ah urub ol padişahlara ahtarib
- 60.04. mahzuna uşbu sözing memzur bulur mu şahiga
- 60.05. yaki manzur bulmağay mu ol uluğ dargahida
- 60.06. çün imid birla kılıbman dergahı 'alaga
- 60.07. men du'a aylab yurubman padişahni ahtarib
- 60.08. dib alğaraz bul sözlarni ol ming başi birbir
- 60.09. bayan kılıb ah nâlalar kılıb bul sözlarning birbir
- 60.10. ah dilsüz birla ayta berdilar andin kiyin ey mehman
- 60.11. lar usul padişah öz şahridin cida bolğan hanzada
- 60.12. larning man bolurman dib özlarning 'ayan beyan
- 60.13. kılıb turdular alğaraz bul sözlarning bul kelgan
- 60.14. mehmanlar eşitib hammasi yagbara özlarning ol
- 60.15. sahip kıraning ayağlarına yıkıldılar ayağlariga

- 60.16. alğaraz..bu yüz
- 60.17. divananing derdi tutdı ayrurki bibi a..... san
- 60.18. munça husamat kılarsan yalğan kitab bitib yüzing
- 60.19. ni kara kılarsan yalğan aytıb kitab bitmasang ham
- 60.20. han hazrat aşnan berurlar munça adam yalğani
- 60.21. bul yerda yurdilarmu munça adam katarida yubergin
- 60.22. munça husamat namaglar nimadur dib ağzidin akü
- 60.23. zad mastlardek bolub hamma urda hatunlar içinda ad
- 60.24. şu kimi salib aytur irdi ama seyyarinifig dilbar
- 60.25. dum ayddımki ey divana şunca padişahlardin kitab
- 60.26. haşıl bolubdur han rast hani yalğan dünya yüzi
- 60.27. da yürübdür aning bar meni kitabım ham yurar her
- 60.28. nima yamanı bolsa özümga bolsun dib ama küb
- 61.1. adamlarning içida iza buldum uşul vakta ayddı
- 61.2. kim nafsing kurusun eldin alur mendin yalğan
- 61.03. bitarsan dedi men ayddım ki bul senin düşman
- 61.4. ligingmu veya dustligingmu man baryad har
- 61.5. vaktıng sözlari bir amirlari birla bitorman
- 61.6. hak ta'ala şa'ir halkining yüzini kara dib
- 61.7. amir kılğani yoktur ama Rasulu huda aytıbdur
- 61.08. larki falbirming yüzi kara bolğay çaraki cin
- 61.09. sözi birla özining avliya kılıb karamat karamat etgay
- 61.10. kay si avliya karamat etıbdur ağar avliya bolsa

- 61.11. zahir batın sözini bilse yeringida yatkan zarlar
- 61.12. ning tapib alsun dib durlar ey falbinlar
- 61.13. sizlarning mundağ söz etiş mening künimning
- 61.14. şikasta kılğaningiz ham öz tali'im dur dib
- 61.15. bir neça sözlar ayddı bir 'ani turur gazal mahzuni asrar
- 61.16. falakdin bihuda etkani tin ganga birsöz ay gani
- 61.17. tıkar har harihasdin zahmi 'azyanligimdindur
- 61.18. çıkan murı miskindin kulfati nadanligimdindur
- 61.19. bilalman ey heranlar tilba künimning sarancamim
- 61.20. nafhaş eylasam kim bisari samaligimdindur
- 61.21. vücudum bir bebahana 'aşk enir manande baran
- 61.22. degaylarkim buna farora bağrikanligimdindur
- 61.23. maning asoyiş ahli mani kılmang gufti guyimdin
- 61.24. izhar kılsam barca beganligimdindur
- 61.25. seçer garbağ içinde buğnasa il bahra alğaylar
- 62.01. tirkilgay başimga cadan bargi afşanligimdindur
- 62.02. bu bazan cahan icra özümni imtihan ettim
- 62.03. zar esam hak bilgay nahta biikbaligimdindur
- 62.04. falakning gardaşidin şavkida kelmaklig nahacatdur
- 62.05. hamma bir fi'il kavli bir nafarmanligimdindur
- 62.06. sabak aylab başimga 'alami macarani
- 62.07. malâmat oklariğa caranibgani mardanligimdindur
- 62.08. başım bu asyayı çarh ara neça gizâr öldi

- 62.09. atam âadam safini varisi insanligimdindur
- 62.10. balağa sabr etib çandin kazasiga rıza bulmak
- 62.11. deşti sahran icra sargardanligimdin dur
- 62.12. naçuk bir müjde dur dib sorma ey nadan
- 62.13. hamma 'alam eliga huşni bu handanligimdindur
- 62.14. demang bul mahzuni beçara hud kılmas halayıkka
- 62.15. adab rasmini kim tark aylağan çiranligimdirdur
- 62.16. alğaraz bu sözlarni aytıb yığlab huday ta'alaga
- 62.17. munacat kılıb turur irdim sol vaktida baz ağzi
- 62.18. din küpüg saçıb ayddı ey yalğançi munça yalğan
- 62.19. yığlarsan turalar kelmadi dib küningda tarin
- 62.20. turalardin gam kılmassan çaro ki huşamat kıl
- 62.21. bir eski tun barar mu kin dib munça 'ayarlig kılıb
- 62.22. yığlarsan dib ming turli kılığlar kılursan
- 62.23. ayddımki y falbin ağar avliya bolsan ming
- 62.24. künimdagi bular üçün kiriganimni va bularning fira
- 62.25. kida urtanğanimni bilur irdim çara falbin
- 62.26. ligiga bardin bilmading man son birla falbinlik talaş
- 63.01. kılsam man birla uruş kılğil maning könümdağ hasrat
- 63.02. nadamatning naçuk bilarsan ki közidam başni tahkik
- 63.03. kılarsan çinançi har kim kabilasini halini bilur
- 63.4. dib ol devana avliyaning söziga bir söz
- 63.5. mahzuni beçara etib cevap bergani turur

- 63.06. cidalik derdini iki ulani badi sabadin sor
- 63.07. ki hicr an duvini c n-i kaynađani bir m btaladin sor
- 63.08. surađ etsam ki bu derdim davasin halk bilmaslar
- 63.09. eruru ol avval ahir rahim rahnamadin sor
- 63.10. kabumizki ma'ayyon dehli kim mahzuni esrar hak bolgay
- 63.11. miskinlik alam ol marhamatlik padiřahdin sor
- 63.12. nakbin..... nabi ol Ahmadi Muhtar
- 63.13 rahmati hazratgani subhandin sor
- 63.14. 'uruc etkan tunni h zmat etkan ol sabi bilda
- 63.15. amin hazrat hakning barca anbiyadin sor
- 63.16. n zul etkan saba ol gavhari nasifnadurlarni
- 63.17. sadafdek cađlađani ol ol yariđari Mustafadin
- 63.18. minib cir'at 'inanin kal'a dini futuh etti
- 63.19. řari'at yasini faruđ 'azam itkiyaadin sor
- 63.20. cihanning 'andalib tabmadi kim buyi tumarin
- 63.21. ki zalnurayn atlig kelin bađ hayadin sor
- 63.22. fakra 'aziz miskim ne yerda bolsalar muhtaç
- 63.23. murubbat babidin ol haydari kavi řubhani sor
- 63.24. zamana avliyasan tangla na bolđay kıl-u kal
- 63.25. řafa'at hilaning ol hazreti sahip adadin sor
- 63.26 'azizi hazrati ol has rahmanni
- 63.27. ki farzandi dađni ol Fatima hayri niřadin sor
- 64.01. cihan devrin s r b ani cabrini tartmađani

- 64.02. nafsın aylaban ol hakim ayım padişahdin sor
- 64.03. musafir şahrıda dust ahtarib har yahga bakmağmi
- 64.04. diyaridin cida bolğan ğarib binavadin sor
- 64.05. pirin becerende örtatib közidin kan revan eyleb
- 64.06. özin gam cayığa taşlab nisa-i ddilrahbadin sor
- 64.07. közi yolıgs tiilmurub yuragdin kanlar ukuzub
- 64.08. kişi pir nadi dib gayıb hust dek muhtaladin sor
- 64.09. etmekni yolıda canını bermakni
- 64.10. kanab şehri etmagini ki mahzuni binavadin sor
- 64.11. vali Allah bermağani yaman yahşi bilmagani
- 64.12. balasiga küfurmagni divana padişahdin sor
- 64.13. karamatlar kumaringni kal alıb murid etmagni
- 64.14. nimaga çıkmak urnini özingdek avliyadin sor
- 64.15. bismillâhir rahmânir rahim
- 64.16. nimadin eşitmakdurki ol zamaning padişahı Buhara-i Muhammad 'Ali
- 64.17. hanını şehid kıldılar andin kiyin hamma avvalkini Muhammad handin kan
- 64.18. gani tamami kadirandlari hammasini barbod berdilar ahiril emir hokancin
- 64.19. şahrini İbrahim Hayal degan bir sarkardalari bar irdi şunga berdilar
- 64.20. andın kiyin Marğalan şahrinin bir sarkardalariga berdilar andın
- 64.21. kiyin Andican şahrini bir sarkardasiga berdilar baz şahrihan
- 64.22. şahrini bir sarkardalariga berdilar andın kiyin oşol şahariga ham bir
- 64.23. sarkardalarini koydilar andın cam'i Namangan tuş Taşkand ve kurani
- 64.24. hamma şahri 'azimlarnifig biriga özlaridin hakim koyub hammaga

- 64.25. 'ahdi aman kilib andın kiyin özlari padişahi Buhara özlar
- 64.26. inifig şahrilariga ravana boldılar andın kiyin bir neça kadırdanlar
- 64.27. va cansipar kıları va yigitlari hamması zar zar çün abra navbahar
- 64.28. yığlab harkaysisi har yahda kaçib yatar irdilar alğaraz
- 65.1. andın kiyin ol arada bir Yusuf ming başı dib bir sarkarda bar irdi
- 65.2. lar ama Muhammad 'Ali hannı zamanlarida sayyar şahib davlat va şahib
- 65.3. hukumat irdilar çinançi mutabarlik körgan irdilar alğaraz bul hannı
- 65.04. öldürğandin kiyin binihayat ğamğın boldular bir pinhan cayida
- 65.5. özlaring ihtiyat kilib yattılar bir neça yiğit birlar andın
- 65.6. kiyin andağ köngüllariga çüş kirdi ki misali samandardek ayddılar
- 65.7. ey bari hudaya bizni şımdağ şahib hukumak şahib davlat padişahimiz
- 65.08. din kalıb mundağ kulnağlarga başımızni band kılurmusan dib
- 65.9. mardingni namardga muhtaç kılmağaysan dib hak ta'alaga munacat
- 65.10. kıldılar ol vaktıda hak aning du'asmı mustacab kıldı derhal
- 65.11. alğaraz bir söz seyyid Muhammad avliya Bahadur hândin
- 65.12. söz etmek kerekdur ki ol zamanda bu- şahzada bar irdilar
- 65.13. çinançi ol şahzoda hacıbeg va alardin kalgan irdilar ama hacı
- 65.14. beg valami Şurukbeg Narbotobeg uçulan 'Abdurahman
- 65.15. begni oğullari irdilar çinançi bu arada bir neça vakı'alar va hadisalar
- 65.16. ötüb irdi hacıbegdin üç oğul kalıberdi andın kiyin
- 65.17. 'Alimbeg hanlig tahtiga mindilar Ulugbeg çinançi zalim boldularki
- 65.18. 'Alimbeg zalimbeg nâm kötardilar bir neça zulmkenanda iş tutular
- 65.19. sol vaktıda bul hacıbeg valloyinin üç oğullarining bir neça kad

- 65.20. irdan adamları alib kaçib kettilar güyo ki bir keçada ğayıb bolğandek
- 65.21. sol barğanlarinça Talaş yeriga barib irdilar sol yerda
- 65.22. aylana içinda bir akabir datha bar irdilar ol kişi çinan buzruk
- 65.23. kişi irdilar har kandağ misafir ol yerga barsa panoh berir irdilar
- 65.24. andın hal-i ahvalidin habardar bolub birdilar ama sol akobilning hız
- 65.25. matlariga barib kaldılar ol buzruk kişi kandin keldingizlar
- 65.26. va kanda barursizlar na iş kılıb yurarsizlar
- 65.27. na sardar işlaringiz tüşti na gavgalar kördingizlar na boiş
- 65.28. din bul caylarga keldingizlar dib irdilar bu şahzoda birla
- 65.29. barğanlar ayddılar ki ey buzruk bizlar munda misafirdurmiz
- 65.30. hakan cin şahridin kelürmiz bular şahzodalardurlar ataları
- 66.1. ning hacıbeg valomidirlar aning amakzadalari şehid kıldılar andın
- 66.2. kiyin bular üç şahzodanifig boldilar baz bizlar bölak ham zabani
- 66.03. zahmat yitmagay dib bul şahzadalarning alib kaçib erdük
- 66.04. hak ta'ala bul yerga sizindek buzruk varnin hızmatlariga yetkürdi
- 66.05. dib du'a kılıb turdular ol zaman ol buzraklar andağ
- 66.07. sizlar hubdur ziyada bahrak durki mundağ şahzodalar
- 66.8. ning hak ta'ala bizlariga yetkurubdur bul yerlar sizlara mubarak
- 66.9. bolsun dib berdilar sol yerda şahzodalar ta'azim bisyar yetkürdilar
- 66.10. andın kiyin bul şahzodalar bisyar timi asliha yaroğ nahdi
- 66.11. kabğir laçınlar bürkütler inramuk edib hoşhâl kıldılar
- 66.12. alğaraz bul şahzodalar bisyar hursand bolub bul yerda neça künlar
- 66.13. u ulab dudular kukulab hayhaylab oynab yürdilar

- 66.14. çinançi aytıbdurlarki sen 'aziz etkan kolingni biçkim har aylamas
- 66.15. sen ağar har aylasan her yerda bolsa hardur
- 66.16. debdurlar azalda kolu baloda alarning hak ta'ala uluğ mukarram yara
- 66.17. tib irdi naçük adam bularnifig har kılğusidur andağ musafir
- 66.18. şahrıda ziyadarak davlat müyesser boldı neça kim neça sa'at
- 66.19. bul yerda mundağ dağdağa birla oynar irdilar aradin bir neça kün
- 66.20. bir neça ay bir neça yıllaroyun öttü bul şahzoda kamala yettilar
- 66.21. andın kiyin bir uluğ ağalari bul dünyayı fanidin ul dünyayı bâkığa
- 66.22. rihlat kıldılar bir çuralari kaldılar bul Talaş yerında
- 66.23. iletiba içında andağ baitibar bularki padişahlikdin
- 66.24. ham ziyadarakdur sol makamda yurar irdilar bir neça adamlar
- 66.25. ol buzruğ kişiga 'arz ıldılarki buyl şahzodalar kamola yetib
- 66.26. durlar bularning uylantirsalar hub berur irdi çinançi hak
- 66.27. ta'ala özi yaka yağonadur yana adamzatdin cuuft yaratgandur
- 66.28. bular uylansalar bisyar hubrab kelür irdi cam'i katta uluğ
- 66.29. kiöig maslihatta boldular andın ayddıalr ki falan adam
- 66.28. ning kızı bar irmiş suni alıb bersek deb munasib kördü
- 67.01 . sol yrda ol kızını alıb berdilar neça kün bul aradin ötti ama bu söz
- 67.2. munda tursun endi yana bir dastan söz avliya Bahadur hanini ol dadha
- 67.3. ol dadha şahşb hukumat kubu kılıb sari saltanat birla
- 67.4. öz kızlarining berib toy tamaşa kılğanlari turur ki ol
- 67.5. dadha zahib davlatining bir kızlari bar irdilar ol kızını mula
- 67.7. güya hazrati Bibizülayhaning hüsnining nişonasi bul kızda irdi

- 67.8. ama Bibisara bibihacalning latafatlari bul kızıdın nişanı irdi
- 67.9. yüzlaridinm kızıl gül raşk irtar irdi kad roftalaridin
- 67.10. suru-ı huş raftar yana andağ sarvirana
- 67.11. surud-ı raftoring hak ta'ala özi bul şahzodaga koldilar bul kızni
- 67.12. munasib körgan irdi sol kızning tariflari kaf nakaf
- 67.13. yetkeni erdihar birdin tamami padişahlar bir neça dadhalar bir neça uluğ
- 67.14. larhamma bul kızni sudğılğanlari bisyar irdi güya ki arzu kılmagan
- 67.15. adam yok irdi balki hazreti Yusufga kampar bir kılaba alıb kelib haridar
- 67.16. bolğandek şundağ malika rananing bul şahzodaga hak ta'ala özi
- 67.17. lutfi cinayatlar birla bul şahzodaga ilahi bolub toy tamaşa
- 67.18. kılıb yurt 'alamga aşnan kanca zar'u zaburning saçıblar
- 67.19. har birlarida vasıl boldılar anabeg ol şahzodaga huday ta'ala
- 67.20. andağ pariçihra hur tala'at malika müyesser kıldı ol şahzoda
- 67.21. ning öz ikbali belend leri turur ol şahzoda andağ rastgu
- 67.22. irdilar hak ta'ala mundağ davlat ikbalini müyesser kıldı
- 67.23. kimiki bilse rastgu albatta ikbali umradi kim haramzada bolur
- 67.24. albatta tapkay ol caza alğaraz bul malika birla neça zamana hoşhal
- 67.25. lik birla 'ömür ötkardilar andın kiyin malika huşraft rancandi oğul kız
- 67.26. tapdilar ama bul malika avval bir oğul hak ta'ala munasib
- 67.27. körüb berib irdi ama ol oğul andağ çinrasa andağ
- 67.28. rahatlig andağ şarafatlig andağ Bahadur güya ki kahri aman
- 67.29. kaidin han Bahadurak boldilar alardın kiçiglari ham bar irdi
- 67.30. lar çinançi alarning sarafatlar ol irdek ibtida şul malika

- 68.1. hamiladar irdilar sol vaktida bir divana keldilar Őu ayimga karab
- 68.2. du'a kilib irdilar ki ey malika farzandim sizga hak ta'ala bir oĐul
- 68.3. farzand oĐ lutfi 'inayati birla sizga karamat kılgay ama sol farzand
- 68.4. ningizki hak tac ala oĐu yardur va lakin ol parzandingiz cahangir bul
- 68.5. Đanlari misali padiŐahi iskenderdek padiŐa bohırlar misali CamŐiddek
- 68.6. cahaning saykal urarlar hamma calamga parzandingiz Őarafat
- 68.7. lar urar hamma daĐdavalari gıyo ki hazreti Sıleymandek 'alam yızi
- 68.08. ning tutar ma sol oĐullaringiz arkalaridin kōb saltanat
- 68.09. lar kōrarsiz dedilarki ama Őu oĐul kızni namlarını va ismi
- 68.10. Őaraflarının Őahzoda hudayarhan valami kavmining ol farzand
- 68.11. ningizga huda oĐi yardur sol oĐul kızingız Őarafatlaridin
- 68.12. sizni ham huday tac ala oĐi birla kıldılar Allahu akbar dib tur
- 68.13. didilar andın kiyin bul malika-i davran bu sōzların eŐitib
- 68.14. ayddılar bul dildavaga bit tun berayin dib uylariga kirdilar
- 68.15. bir tun alıb çıksalar ol devana heĐ yerda yokdur Đayib
- 68.16. blub ketibdur sol ol malika-i zamana hayran boldular bu sōz
- 68.17. larki taciplar koldilar andın kiyin bu sōzlarning ol avliya-i baho
- 68.18. durlanimga ayddıalr Őunca vaki'alar oĐti bir devana kelib bul
- 68.19. sōzlarni ayddılar kōrüb oĐkan vakic alarni birbir bayan kilib
- 68.20. erdilar ol avliya Bahadur hanima ayddılar ki ey malika-i huŐraftar
- 68.21. sizga hak tac ala oĐul ata kılur andaĐ Őahib hukumat
- 68.22. bolĐay ki gıyo ki hotandek olar ki Rustam davrandek iŐ tutar ama bul
- 68.23. oĐul kızi bisyarc aziz mukarram va muc azzam bolurlar Őul oĐul kızni

- 68.24. arkalardin bisyar sayri saltanatlar körasiz dib ayddilar zinhor bu sözni
- 68.25. kişiga aytmagaysiz didilar alğaraz neça ay neça kün neça sacat
- 68.26. ötti andın kiyin hak tac ala malika-i Rc anoğa bir oğul farzand
- 68.27.c ata kıldılar ki güyo ki hazrati Yusuf dib huşni raso va hazrat
- 68.28. Ayyubdek baş sabra hazrati Zakariyya payğambar dek zakirlik bul bacağı
- 68.29. bergan ama bul şahzodaning şarafatlari calamga tolğudek boldu.
- 69.1. ama bul şahzodaning adatlari ol irdi ki hub bu-i va huş ta'alim
- 69.2. va huş sifad adab va huş latafet va huş şarafet
- 69.3. erdilar ama şahzodaning körgan adam hüsni-afaring kahır irdi
- 69.4. lar çinançi bularningarklaridin bir oğul tapdilar bularning
- 69.05. namlari şahzoda Sultan Murad han koydular ama sol şahzoda
- 69.06. ol vaktida yaş irdilar ama bul vaktida malika huş raftar
- 69.7. dirt kızları boldı sol malikadin birlaridin namlari ayima azar sucuk
- 69.8. ayım birlarining namlari Ayçan ayım birlarining namları Sa'adat
- 69.9. sucuk ayım der irdilar ama bul kızlarining hüsnü camallariç alamga
- 69.10. toldi andağ latafatlik kızlar boldularki har kaysilari
- 69.11. bir tovis huraman dek yurar erdilar ama katta hatun
- 69.12. larining namlari Sunama ayım dir irdilar alardin ham bir neça farzand boldı
- 69.13. birlarining namlari Aftal ayım birlarining namlari Mahlar
- 69.14. ayım birlarining namlari Makkabeg birlarining namlari Sufibeg
- 69.15. der irdilar ama Malabeg Bahadurning nişanalari ol irdi
- 69.16. ki bisyar cahillari tez irdilar hamişa ğazab bila har kimga
- 69.17. bolsa bakar irdilar har kandak adamlarainç panahtilar irdi

- 69.18. larki pakaparvardigar mundağ şahzodaga özin panah bergin
- 69.19. ağar bul şahzodaga dast bersan bir neçani kün feyakün kılur dib
- 69.20. panohtikar irdilar sol acfazda nacandilar bul Talaş
- 69.21. yerinda karar tabdilar sol yerda özi ikifarzandlik buldular
- 69.22. bir neça oysa oysa tağdağalaric alamni tutkan irdilar ama
- 69.23. ğutanda koy suruğda yılkı katarda tevalar birla tamam
- 69.24. ila taevalaridin bul şahzodaga hızmatkar boldı
- 69.25. lar güyo ki sol musafirlik yerinda ham misli padişahlardek
- 69.26. yürür irdilar padazan öz yurtlan yotlari çıkıb ketti
- 69.27. mundağ bir manzur bir neça muraşkörla birla bir neça kayğır bir neça
- 69.28. bir neça bürküt hammalari bul yerida haris laçin irdilar
- 69.29. ama bul şahzoda u ulab dudulab kukulab bu yerda oynar
- 70.01. oynar berdilar ama bulyerda tusun endi bir neça söz
- 70.2. söz bu şahzodaning alıb kelib bir neça kadirlanlamak hurda
- 70.3. lar bul şahzodaning alıb ahtarib hokañin ga padişah
- 70.04. kılğanlari turur alğaraz bul söz munda tursun endi
- 70.5. bir neça söz Yusuf ming başıdin eşitmak gerakdur
- 70.6. şul Yusuf ming başı ol malika-i huşraftarning tagalari
- 70.7. irdilar ama özlari Muhammad c Ali han uluğ sarkarda irdilar namuğdar
- 70.8. kadirde cani bisyar irdilar sol ming başı bularning şehid
- 70.9. bolub tamam bölüşünü körüb bul yurtlarning kurbat boluşıga
- 70.10. bisyar ğamğim bolub andağı yurağlariga ğayrat kirdi ki güyo ki
- 70.11. kahramandek yurağlarining urgani bir farsah yeriga yeter erdi

- 70.12. sol ming baş bir neça özlariga karağan bakıb
- 70.13. bir neça söz aytıb turing yurtifiglar va kamari hizmat bel
- 70.14. laringizga bağlanglar canlaringni ol sahibe şarafat
- 70.15. bularga koyunglar dib hammalarin kanca nasihat birla
- 70.16. yolğa revana boldular neça kün yol yürüb Talaş şahriga bardılar
- 70.17. ol şah-i şarafatnifig hizmatlarida turdular
- 70.18. sol şah-i şarafatnifig bularning izzat-i ikramlar kılıb bular
- 70.19. bir mneça söz ayddiah- ki yerda neçand bu şahzodanifig körmağan adamlar *t*
- 70.20. ham ber irdilar hamma bular ol şahzada üçün barganlarining
- 70.21. fiahim kılıb bir neça söz aytıb bularni sözlakanlaridur bayt
- 70.22. ey yarki mihmansan kandin kelasan ayğıl
- 70.23. ya ins ya cinsan kandin kelasan ayğıl
- 70.24. bağrimni kılursan çak ahan yana aflak
- 70.25. amirdi girbani çak kandin kelasan ayğıl
- 70.26. bağrimni kılursan kan haradam kılisan afgan
- 70.27. deding kani kılıb giryan kandin kelasan ayğıl
- 70.28. kay cismi ara can i kay surudi hiramani
- 70.29. kay sahnaning bustaning kandin kelasan ayğıl
- 70.30. bilmam na erur ahvali yani hamma kila kal
- 70.31. ham anal hurdurlar kandin kelasan ayğıl
- 71.01. macnun-i balakaşlik cismin yanar ataşdek
- 71.02. davana bilkâidek kandin kelasan ayğıl
- 71.03. ranni harabati çandan diram bibyâti

- 71.04. aylab naharabati kandin kelasan ayğıl
- 71.5. söz fikri hayalingda yok bahs caraningdin
- 71.6. ötkanina salingdin kandin kelasan ayğıl
- 71.07. ham munda şifab ila ham bahsi cavab ila
- 71.08. bir neça c azab ila kandin kelasan ayğıl
- 71.9. sızlarda halavat yok caningda farağat yok
- 71.10. munda tura takat yok kandin kelasan ayğıl
- 71.11. divana musan mecnunu müştak musan memnuni
- 71.12. bil bahri ara bir hun kandin kelasan ayğıl
- 71.13. ming darda duçar olding kandin kelasan ayğıl
- 71.14. katig mu imiş bu rahsar olsa bolur ruha
- 71.15. danişli bolur gumrah kandin kelasan ayğıl
- 71.16. ey macnun divana bolding nega afsana
- 71.17. sam atiga parmona kandin kelasan ayğıl
- 71.18. dib ol hakançindin kelgan mihmanlarini
- 71.19. hammasi bul padişah haravliya hanimga özlarining
- 71.20. bayanını küb haliahvallarning
- 71.21. bir bir bayan c ılıb bir neça sölni ayğanı turur ki
- 71.22. öz hanlaridin va yurtlaridin cida bolub sargar
- 71.23. dan bolub ol şahzadadur ki zar zar çun avru
- 71.24. navbahar yığlab bir neça sözlar aytıb bir bir yığlağanlari turur
- 71.25. bayt heç kim c alamda birdek zar sarsan ölmasun
- 71.26. padişahin ahtarib hicranü zar ölmasun

- 71.27. degona olgay çarhi kacraftarin calam cafa
- 71.28. körgani andağ hasta bu canimdek azar çlmasun
- 71.29. tağ çöllarni keçib ol padişahsin ahtarib bir
- 71.30. biz ğariblardek cahardek beharidar ölmasun
- 71.31. biz c acap sarsandurmiz nahayalatlar bila
- 71.32. Talbalar icra bezem çarhu c azar ölmasun
- 72.01. kalc adili boldı vayran can kılmakka sahna
72. 02. başarning hunabasidin çeşmi giryar ölmasun
- 72.03. padişahsun ahtarib üçün bağlab kamar
- 72.04. ğarib tapakmay hasratingde zar afgar ölmasun
- 72.05. kori dünya hasıl barca puşaymanlik imiş
- 72.06. heç bende uşbu mahzundın nagardin sar ölmasun
- 72.07. alğaraz bu sözlarni aytıbol avlihan hanning ayağlari
- 72.08.ga yüzlarini taşlab yüzlarini bir öpüb duc a kılıb turdu
- 72.09. lar misali ğulamlardek kul bağlab yığlab turur
- 72.10. erürlar aning üstiga birtüb adamlar keldi
- 72.11. tuğ bir ağalar birla kelib avlihanning
- 72.12. hızzmatlariga klib hammasi ah fiğan birla yığla
- 72.13. dılar anda ol avliyahan murhumu ayddlat
- 72.14. ey biradarlar nadeb yığlarsizlar na c arzlarıngiz
- 72.15. bar dek sözlar sizlar na yerdin keldıngiz
- 72.16. lar dek ol kelgan adamlardin bir neça ahval sordular
- 72.17. sol vaktida sol kelgan yiğit

- 72.18. lar bul padişahni bakaramatni körüb ah-i nida
- 72.19. mast bila yıǵlab bir öpüb duc a kılıb bir neça
- 72.20. sözlarin aytıb yıǵlab c arzı kılğanı turur
- 72.21. biz yürübmiz ey şahnâm bir dilrabâni ahtarib
- 72.22. şahridin bolgan cidâ bir mahlikani ahtarib
- 72.23. neça yıllar şahridin bolgan cidâ ahtarib
- 72.24. bu misafir şahridagic ali cahni ahtarib
- 72.25. sargardin bolub netayin padişahı ahtarib
- 72.26. on iki yaşida cidâ şahardin bolgan ikan
- 72.27. bir bala tiba içinda bar kararı bolgan ikan
- 72.28. çün rakiblardin kaçıb çöllar ara kezgan ekan
- 73.01. zar zar oldum padişahni ahtarib
- 73.02. tağ aşıb göllar keçib keldik imid birla bugün
- 73.03. çün bolğaymu dek hudâ ümidin cinayat dek bugün
- 73.04. Enbiya va avliya kılğay keramet dek bugün
- 73.05. intizar boldum natayin padişahni ahtarib
- 73.06. ol huda ila mekanim lutfi ihsan eylese
- 73.07. şahirdur anim bu yerde cazim cavlan eylese
- 73.08. bir neça kılğan ğulam özni kurban eylese
- 73.09. küb humar oldum neteyin padişahni ahtarib
- 73.10. ol hodayım kılmasun bizlarni munda naimed
- 73.11. çilden madatkari bolsnglar padişahni Bayezid
- 73.12. bu neça şahir c zimni bu yerda kıldı şehid

- 73.13. biz yuribmiz ah olub ul padişahni ahtarib
- 73.14. mehruna uşbu sözning manzur bolurmu sarığa
- 73.15. yaki manzur bolmağay ol uluğ dargahga
- 73.16. çün imad birla kelübimiz dargahi calaga
- 73.17. man duc a aylab yurabman padişahni ahtarib
- 73.18. alğaraz bu sözlarning aytıb hammalrı misli ğulam
- 73.19. var2ılab turur irdilar ol vaktıda avliya
- 73.20. marhun hannim bularning sözlariga inamadı
- 73.21. lar şunca barğan adamalar hammasi figan
- 73.22. nala kılıbaytur irdilar ki ey padişahni andağ
- 73.23. kılmasunlar çinançi at babalaringizdin kalğan
- 73.24. miras taç davlat gizdur öz tahtingiz özi
- 73.25. nasip bolgaydek hammalari berilub
- 73.26. duc a kılıb yığlab közlaridin kan
- 73.27. ravana kılur irdilir ah nadamat birla arkaysı
- 73.28. lari bir söz ayta berdilar bayt
- 74.1. aya ey padişahim tahtingiz sizga nasib bolgay
- 74.2. usul hakançindin şahringiz sizga nasib ulğay
- 74.3. kalar miras altın tahtingiz sizga nasib ulğay
- 74.4. tatami davridur anlar hammasizga nasib ulğay
- 74.05. ağar bolsa takiblar ayağing astida har ulğay
- 74.6. ağar atlangsangiz buldem buluban rustemi davran
- 74.7. Bizindek kullaringiz davlatiga suruğusi davran

- 74.08. tamami halk 'alam bolğusi çungul sifat şadan
- 74.09. ayağın astiga bastani bitkani çün gül azar ulğay dib
- 74.10. alğaraz bul sözlarni aytıb kub
- 74.11. nalayi figan birla turur irdilar andın kiyin sol
- 74.12. yerda bir buzruk kişi kirib keldilar kurarlar
- 74.13. ki bir hatam-i tay dek acaymb adamdur k ibu adam
- 74.14. adanga heç nimarsa layık kelmas andağ c azizi
- 74.15. durlar ki har kim kōrsa özin feda kılur
- 74.16. har bir sözlari misali cavahiri niklig olbuzrug
- 74.17. kişi irdilar ki atı minbahlar bir farsah yoliğa
- 74.18. bir at minar irdilar çaroki kattaliglari andağ
- 74.19. hüsni raso irdilarki güyo ki oni nurin keça
- 74.20. lig yetmak irdilar ama latafatlari güya ki ca
- 74.21. nima taydek c adilliglari güya ki hamma c alamga
- 74.22. ayar bayan irdi ama bil aylana içında bnir
- 74.23. har irdilar ama ol buzruk kişi usul
- 74.24. malikaning anaları irdilar bul cam' i bolğani
- 74.25. adamlar içida yetib keldilar ayddialr ki
- 74.26. ey yaranlar kaydın keldingizlar kanda barur
- 74.27. sizlar bul yerga kelmakning bac işi ne turur
- 75.01. dib irdilar çiroki bul sözlarning eşitib ol
- 75.02. bergan adamlar hamması ol buzruk kişininin aldıla
- 75.3. rida kol bağlab yığlab turdılar ayddialr

- 75.4. ki ey taksir bizlar bu yerg yok yakatib kelgan
- 75.05. biz ama bul talaplarimizni hak ta"ala özi bergay dib
- 75.06. turur irdilar opl adam ayddıalr ki ey mihmanlar
- 75.07. nanimarsani ahtarib keldürsizar alar ayddılar ki
- 75.08. ey dathaim sizlar hakançin şehridin kelürmiz öz
- 75.09. hanimizdin ayrılıpmiz andın
- 75.10. kiyin bul yerga imid bir la kelibmizki binini zamanida
- 75.11. bir neça vakıc alar ötkan ekan oşol vaktıda
- 75.12. üç şahzoda kalğan ekanlar bir naça söz
- 75.13. kadşüirdanlar alıb kelib oşol karar tabkan
- 75.14. ekanlar birlari bu dünyayi fanidin ol dünyayi
- 75.15. bakiga rihlat kılğan ekanlar ama iki şahzoda
- 75.16. sol yerde bir c aziz buzrug kişining hızman
- 75.17. lariga kelib ekanlar ol dadha bu şahzoda
- 75.18. larning cabhalaridin tanib bir neça künlar
- 75.19. izzat ikram birla tutub ahiril emir çzlariga damad
- 75.20. kılğan ekanlar ama şu şahzoda bu taraf
- 75.21. ga kelganlarida ol on iki yaşta ekan
- 75.22. lar sol şahzodani ahtarib kelibmiz cala
- 75.23. bul künlarda ol şahzoda birla öz taht
- 75.24. lariga alıb barıb ötküzsak huday tac ala
- 75.25. nasib kılşa padişah bolsalar bizlar ham murada
- 75.26. yetib dib duc a kılıb turdular çinançi bul

- 75.27. hakançinning padişahlarining Muhammad c Ali han
- 75.28. Bahadurning va Sultani Mahmud hanning va
- 75.29. Muhammad Amirbegning padişahı Buhara kelib
- 76.01. bul şaharlarni vayran vayran kılıb özlarin
- 76.02. şahid kılıb andın kiyiyn başka yurtlarga sarkarda koyub
- 76.03. bir neça kattalarga' ahdic aman
- 76.04. kılıb özlari bularga ravana boldular
- 76.05. bialar alardin kaçıb hizmetlariga keldik
- 76.06. dib bir neça vakıc alarni bayan kılıb c aziz
- 76.07. kılıb kol bağlab yer öpüb duc a kılıb
- 76.08. turdilar andın kiyin ol dadha ayddılar ki
- 76.09. ey Mihman yigitlar hubdur yahşi yetursalar
- 76.10. man ham munça yıldın beri bul şahzoda
- 76.11. ning bul yerda kudratim yetkança hizmet kıldım
- 76.12. baz kız berib küyö kıldım bar dünyam bolsa sarf
- 76.13. kıldım ta hanüz tabiyatlariga bakıb kün kördüm
- 76.14. çinançi asli şahzoda bul munça casas saltanatlari
- 76.15. bu Isa munça ata babalidin kalğan tahti tâc
- 76.16. lar bolsa barganlari hubdur dib alarga
- 76.17. tasalla berib andın kiyin özlari ol balayi avliya-i
- 76.18. marhum hanning kaşlariga kirdilar ayddılar
- 76.19. ki ey farzandi şahib hukumat tez bargali unomobdursan
- 76.20. munça adamlar sening üçün zari

- 76.21. intizar bolub bul yerda yatubdurlar
- 76.22. sizning barmaganingiz çaroki namadig bolur
- 76.23. har nima ham bolsa bular birla barmağingiz hubdur
- 76.24. ađar bizni rızaliğımızga baksalar çinançi bul padilah
- 76.25. Hgni hak tac ala har kimga nasib kılmbdur ama
- 76.26. özini darganiga bir layık körgan öziga yakın
- 16.21. bendesiga berur munça hızmatingizga kelgan tub
- 76.28. tub adamlar çzidin kelgan emasdur
- 77.01. emasdur bul nima şeva berur diga 'almdur deb
- 77.02. ul dadha atalar köb nasihatlar kıldılar
- 77.3. andın kiyin ol dadha atalarning nasihat
- 77.4. lari birla bu" munça yigitlar kanca adamlar
- 77.05. ilayatidin can bolub vayana ol uluđ ođlı
- 77.06. lari Sasmisakbeg der irdilar ama fasıl namları
- 77.07. uluk babalarining namlarıc Abdurahmanbeg
- 77.08. der irdilar ama namların tutmay sarmisak
- 77.09. beg der irdilar çinançi erliklaric alamga
- 77.10. maşhur irdilar güyo ki Rustam-i Davran dek
- 77.11. sol Bhadır ođullarin ortalariga hamrah kılıb oldikar
- 77.12. bir neça mahzili marabila tay kılıb
- 77.13. yürüb kelür ürdilar ama bu yollaridin tub
- 77.14. tub dasta dasta güruh güruh el çıkıb barur irdi
- 77.15. lar sol bolğanlariga marohi tay kılıb safar

- 77.16. biz c azizlar dib bir mazar bar irdilar sol mazarga
- 77.17. kelib rüştilar alaring zayarat kılıb avliya
- 77.18. bahadur hanning şahzoda Sarnisak hanım ol safid
- 77.19. bila atadin madat işi canat tilab bir neça
- 77.20. at koy at teva soyub alaring haklarida
- 77.21. hatmi kuran kılıb sol yerde avliyaning bir
- 77.22. söz ayğanlari turar bayt
- 77.23. hudavanda kim c aziz etkan buzurugvar
7724. madat isti' ana sizdin tşalrman
- 77.25. rahim kılısın bizdin halikul Cabbar
- 77.26. madat istic ana sizdin tilarman
- 77.27. bir neça yıl yurdum musafir bolub
- 77.28. Musafirlik ara ğariblar bolub
- 78.01. neöa yıllar yurub cafalar çekib
- 78.02. madat isti' ana sizdin tilarman
- 78.03. on iki yaşimda şahrimdin çıkıb
- 78.04. ahl-i avladimdin biyana bolub
- 78.05. tağ çöllar ara sargardan bolub
- 78.06. madat isti' ana sizdin tilarman
- 78.07. neça yıllar aahlar keçildi
- 78.08. başlarimda neça ğavğa ötildi
- 78.09. falak bizg munça cafalar itdi
- 78.10. madat isticana sizdin tilarman

- 78.11. neça vaktlar mundağ cāfalar çektim
- 78.12. hak c inayat kıldı bu yerga keldim
- 78.13. sizindek biz ruguvadin madat tiladim
- 78.14. madat isticanat sizdin tilarman
- 78.15. alğaraz sol yerda bul keça munacat kılıb
- 78.16. hak tacaladin tilab yatib irdilar sol
- 78.17. zaman avliya hanimning közlari uykuğa bardılar
- 78.18. körarlarki tüşlarida bir turki turubdur ol tarak
- 78.19. kökka barabardur darhal aniya-i marcumı hanım
- 78.20. sol tarakida yigitlar yaniga yetkanda çıkalmadı
- 78.21. lar ama ol hudayarhan valomi şul turka çıkar
- 78.22. boldilar avliya-i valihanım ol tiragni bir maitda kala
- 78.23. lar hudayarhanı n-valami köz yumub açkança
- 78.24. ol tirakning üstiga çıkıb karar tabdılar şul
- 78.25. uykıdin bedar boldilar ayddılar ki
- 78.26. avliya hanım man barurman aman padişahlik nurçaimam
- 78.27. nurçaşım parzandin hudayarhan ki hak tac ala lutfi c inayat
- 78.28 lar kılıb huda kalasa cahangir bolğay
- 79.1. padişah! cemşid padişah İskandardik davri
- 79.2. sargaylay dib Allahu akbar dib hudayarhanni valam
- 79.3. ning duc a kıldılar andın kiyin şul yerda bir neça adam
- 79.4. larning hat kılıb Kasan şahriga va Namangan şahriga
- 79.5. Tuz şahriga va Margalan şahriga va Andican şahriga

- 79.6. va hakand şahriga va Taşkend Hocand şahriga
- 79.7. uluđ kiçiglarga hat yazdılar ki eu Mullo-i
- 79.8. hocalar vay kazıç ulamalar uluđ kiçiglar fukaralar
- 79.9. hammalaringizga noma oldur ki hammangizlar bizga tabi bolurmu
- 79.10. sizlar bolsa mandurman ul şah-ı avliya
- 79.11. bahadur han şah-ı Sultan sizlarni ahtarib
- 79.12. ata babamdin kalgan muras şahrim elimdin
- 79.13. kelibdurman ađar kelsangizlar tabc i bolsanglar
- 79.14. davri davrav birla yurursizlar bolmasa sizlar
- 79.15. ning andađ kılav barçagizlarning yurtlaring
- 79.16. alıv camci uluđ kiçig hammalarmı vayran kılıb
- 79.17. başlaringni tanglaringdin
- 79.18. cida kılıb kanlarini su ordiga akuzur
- 79.19. mam ama şamşarimni sizlarifigiz kaningiz birla su
- 79.20. ğarurman dib har vilayatga kişi yubardılar
- 79.21. bul hat lar har kimga barıv tiydi darhal ol na
- 79.22. maning öpüb közlariga süitti mubarak bad
- 79.23. kılıb bir öpüb duc a kıldılar ayddıalr ki bizni
- 79.24. ming canimiz bolsa ham ol şahımızga hazar hazar feda
- 79.25. kıldık dib hak tac alađa ming şükür sena ayddılar
- 79.26. lar andın kiyin bul hatni körüb ğuruh ğuruh rasta
- 19.21. favc favc bolub aldılarıga peşbaz
- 80.01. bar çıkıv hamması avliya hanning ayađlariga yıkılıb

- 80.2. yer öpüb du c a kıldılar ayddılar ki bizning yaşimiz
- 80.3. ađar beş yüz yılc ömür kursak sizindek padişah
- 80.4. ning atlaring ayađıda bolğay dib yıđlab
- 80.5. duc a kılıb hızmatka bel bađlab turdular
- 80.06. ama sol yerda bir neça sözlar aytib
- 80.07. bir mahammal ayđani
- 80.08. bu dem bir söz aytay şah-i cihanım
- 80.09. huda bersin sizga daim amanım
- 80.10. sizga bolsun ligahbon olhudayım
- 80.11. yana savri cihanım buyullar barçası bolsun mubarak
- 80.12. siz birla kay söz c izzat tabarak huda bolsun sizga her
- 80.13. damda ğamhur bolur düşman ayađın astıđa har
- 80.14. madatkarning Muhammed Mustafadur
- 80.15. yaningizga yana ser-i hudadur
- 80.16. iki şahzoda siz guyar bolğay
- 80.17. ađar düşmanlarning afgari bad bolğay
- 80.18. kelibmiz hazrating bir ğılamı duc a aylay biz okub
- 80.19. kalam fidai can kılaylık yolingizga aya şahı
- 80.20. cihanım mımda sizga huda-i lamakanım yar bolğay
- 80.21. kişini kar eylese abkar bolğay
- 80.22. kelibmiz hazrating misli banda
- 80.23. barurmiz amir kılsang harkayanda
- 80.24. deb hammalari ol avliya-i bir cihan hanım va şah-ı

- 80.25. sultani sarvarim cihan sol yerda
- 80.26. bir neça adamlar bila maslahat kılıb aydılarıki ey vay
- 80.27. yigitlar hammalaringiz çušt-u çöl bolinglar
- 80.28. varastlig birla blinglar çinançi hak tac ala harkim
- 80.29. rast bolsa anga acru bisyar berür irmiş
- 80.30. yana bul barğani yigitlar hammasiga inc am
- 80.31. ihsanlar kelib bir neça şirin kelam birla bular
- 81.01. köngüllarin alıb alarga sarapa gunagun berib
- 81.02. ayddılar ki ey kelgan bahadurlar sizlar hamragiz
- 81.3. kollaringizga şaş birm c alimlar dib amir kıldı
- 81.4. lar andın kiyin ol yigitlar hamması kollariga
- 81.05. şaş bir olib şaş bar bazlik kıldılar
- 81.06. andın kiyin yana bir yuruh rasta rasta saf saf
- 81.07. bir neça adamlar tuğı yarağlari birla yetib keldi
- 81.08. lar ayddılar ki ey padişah-ic alam ğay sultani
- 81.9. bakaram sizning mubarak sözingizni eşitiş
- 81.10. estab usalabiga yüzimizning sor
- 81.11. dib sizindek şaş buzur varning
- 81.12. mübarek sözlaringing körüb feda kılmak
- 81.13. üçün kelib turub hammasi bir öpüb
- 81.14. duc a kılıb turar irdilar ol şahri buzuruğ
- 81.15. varning alarga rahimlari kelib ayddılar ki
- 81.16. Barakallah ey bahadurlar huş kelibsizlar ama har kim ki

- 81.17. bizning xizmatimizga kelib tursa inŝallah
- 81.18. tac ala aman bergay baz davlat ihsankörgaysiz
- 81.19. dib alarga ham kanca inc am ihsanlar kilib
- 81.20. ol yigitlarga ayddilar ki yiğit
- 81.21. lar sizlar ŝamŝarbaz bolinglar dib hamma
- 81.22. lariga ŝamŝar berib sahana libaslar berib
- 81.23. bir neça yigitlaring köngülünü alib bir neça
- 81.24. sözlär aytib yigitlarga bakib bir neça söz
- 81.25. lar aytib huŝhallig kelib muhammas ayddilar
- 82.1. keling keling mard yigitlar bir bolub davran sürali
- 82.2. oturab maclis kuranglar bir bolub davran sürali
- 82.03. padiŝahlar bolsa ğayratda yigitlar bolub hizmatta
- 82.04. düşmanlar kalur ğaranda bir bolub devran sürali
- 82.05. padiŝahlar hükümet kılğanda yigitlar maydin kirganda
- 82.06. düşmanlar kanı tökkanda bir bolub davran sürali
- 82.07. mard yiğid cavlan kelganda maydan içinde kirganda
- 82.08. rakıblar hayran bolanada bir bolub davran sürali
- 82.09. mard yiğid ŝavosil bağlasa maydanda atı oynasa
- 82.10. rakıblar kanı tükürüb bir bolub davran sürali
- 82.11. ŝaharba ŝahar kezayin hokañini közlayin
- 82.12. rakkanın tökayin bir bolub davran sürali
- 82.13. kolima ŝamŝe alayin rakıblar başiga barayin
- 82.14. türlü âlamet salayin bir bolub davran surayli

- 83.01. deb alğaraz bu sözlarin ol padişah avliya
- 83.02. hanım hambul yigitlarga munça sözlarin ayddı
- 83.03. irdiler hamma yiğit masti mustašliğ bolub hamma
- 83.04. si ayddılar ki ey padişah c alam vay sultan
- 83.05. bokaram bizlarning yüz canimiz bolsa sizning
- 83.06. mubark fedamizga har bolsun ki ey padişah
- 83.7. ham har nimaki amri bizifigdek kollaringizki
- 83.8. buyursangiz bacani dil kabil kılarmız çinançi
- 83.09. sizindek padişah-ıc adil va padişah-ı dana
- 83.10. va padişah-ı bahuşning kandin taparmiz çara
- 83.11. ki bizlarga sizling mubarak camalingizni hak
- 83.12. tac ala öz lütfi-inayeti birla yetkirib dur ey padişah
- 83.13. ey padişah-ı calam larna hüküm buyursalar bizlar
- 83.15. deb hammaları misli ığlam var kol bağlap hamma
- 83.16. hamma çıkan davlat hizmetlarida bir uyub
- 83.17. dua kılıb durur irdilar bir neça güruh
- 83.18. ve neça saf ve neça tuğ bayraglar birla bir neça yiğit
- 83.19. barnalar bir nacmi muyi safedlar hammasi baz
- 83.20. ol avliya ham marhumi hizmetlariga yetib
- 83.21. keldilar ki hammalari misal karçiğay dek avliya
- 83.22. haniming ayağlarığa özlerin taşların taşlap
- 83.23. özlaring izlariga sürtüb
- 83.24. va şah-i calam sizning mubarak camalingiz

- 83.25. ning körüb bahdavar hızzmat kılsak
- 84.01. deb hammalari yiğlab yer öpüb dua kılib
- 84.02. terdilar andin kıyin ol pdişah-ic alam va sultan
- 84.03. bukaram andağ hüküm kıldılar ki ey yiğitlar kani
- 84.04. hammalaringiz hızzmet üçün bel bağlanglar
- 84.05. deb andağ laşkarcan heç köz körüb
- 84.06. kulak eşitmağan bular derhal bir taifa
- 84.07. yiğitlar boldular ey yiğitlar sizlar
- 84.08. kollariga şamşerin ğılafidin suğur
- 84.9. rub hammangizlar şamşer baz bolub aldığa
- 84.10. tüşünglar andin saf arasta kılib alarning
- 84.11. arkasidin ğuruh ğuruh rasta rasta çarh çarh bolub
- 84.12. çarh bolub kollariga şaş bir aling
- 84.13. turur irdiler şu zamani bir neça zamandin
- 84.14. şul zamani bir neça ğuruh adamlarga amir kıldılarki
- 84.15. ey yiğitlar kollaringizga faringgi tapanca aling
- 84.16. lar bir neça ğuruh adamlarga amir kıldılarki ey bahdurlar
- 84.17. sizlar karamuk kollaringizga alinglar çinançi bular
- 84.18. arkasidin yürüfiglar baz bir neça bahdurlara ayddı
- 84.19. lar ki ey bahadurlar sizlar nayza bulad surhran
- 84.20. ning kollariga alinglar ama bu şaharga at koya
- 84.21. li har ha kalsa tangridin koralı deb avliya-i marhum
- 84.22. han hüküm kılib irdilar bul turgan hammalari

- 84.23. al amir mundağ şuddat birla kelur irdilar
- 84.24. amma bul hani buzruğvarning amirları birla andağ savaş
- 84.25. yoliğa ravana boldilar şul yürğanlarınca
- 84.26. barib Kasan şahrini cihar atrafi
- 85.01. kumbab tüştılar derhal şul yerde bir neça bir izlar ol
- 85.2. yerlarning tazalap va sular sepip berdilar andin
- 85.3. kiyin bir neça posponlar kelib hayma kabargelarning ur
- 85.04. rub tamamı zarrin libas sahib feyyar kılıb
- 85.05. turdilar şul zaman al sultan-ic alam padişah-i
- 85.06. bakaram kelib bir çadırğa bir neça zarin kamerler mahram bir neça
- 85.07. tilla telaglig mahramlar ham bardarbirla ol yerga
- 85.08. tüşürub hamma laşker kelib şul yerde salam kıldı
- 85.09. dua kılıb ayddılar ki ilah-i şaha va mukkaram-i muâmi
- 85.10. davlatlari zirada bolgay deb hamma erkan davlat
- 85.11. lar dua kılıb turur irdilar şşu zaman bir neça çağar
- 85.12. bir bir üstün at çabıb keldilar ayddılar ki ey
- 85.13. padişahi 'alam ey sultani bakaram ol şahzoda beğim
- 85.14. yakin yerga keldilar deb yigitlar kol bağlab ol
- 85.15. şul şahzodanoning kelariga bir neça muhamas okub
- 85.16. hamma laşkar yollariga çıkıb durur irdiler binada
- 85.17. ol şahzoda sarmisaki andağ sari saltanat
- 85.18. va şanı şavkat birla najaray kornay surnay
- 85.19. bir neça türli nama birla oç kızıl sarig sabzining tuk

- 85.20. yarag kang rang tub tub bolub şul
- 85.21. yerga kelib tüştilar derhal ol avliya
- 85.22. bahadur hanim ayddılar ki ol şahzoda bahadurning
- 85.23. falan zerrin çadırğa çünlar deb
- 85.24. amir kıldılar şul arman bir neça uluğ seyid-i
- 85.25. donlar bir neça uluğ kiçiglar cami bolub ol
- 85.26. şahzdaning ol padişah-i 'alamning yanlarığa
- 85.27. rahim çadırja tüşürub dua kılıb söz ol.
- 86.1. ol padişahı 'alamning hizmatlarga kelib ol şahzoda
- 86.2. salabatlıqlarga bir neça bayt aytiş muhammas kel
- 86.3. turları turur bi hamdila keldi şahzodim âytayin padişah-i kamraning
- 86.4. usul Rustam sifadlig dastanim bu laşkar içre güT izarim
- 86.05. yüzü güldür usul kadri savav bar bahdirlik içinda beni hadim
- 86.06. muradim davlating bolgay ziyada buyana kelğaç safardin mahli kayım
- 86.07. farak kıl mahzuna didar keldi
- 86.08. icabat buldı hazrette daim
- 86.09. deb alğazar şul yerda tamami laşkar karar tabdılar
- 86.10. ol vaktida kasansay içida amir buhara kuyub ketgan
- 86.11. manga safahlar bar irdi hammasi hayran sargaran
- 86.12. boldigar namusin zaridin çıkıb ham hayal
- 86.13. birla saf bağlap turdılar andin kiyin ol
- 86.14. padişah-i calam va sultani bakaram bu tarafdin
- 86.15. saf bağlar boldilar derhal ol şahzoda ağıdabı

- 86.16. lar ki ey mahramlar vay ey vazirlar barib ol
- 86.17. padişah-ic alam padal-i buzurvorim bacfir oltursunlar
- 86.18. şul şaharni can kılmakka man parzand
- 86.19. lariga bersinlar deb bir neça mahramlarga amir kıldı
- 86.20. alar andin kiyin ol padişahi calam ayddilar ki ey mahram
- 86.21. har ol şahzoda boyik bol uruşka kirsunlar çinançi
- 87.01. bul laşkar arasida bahadurlar bardur ağar uruşğa
- 87.02. alar kirsu hubdur cavob bermadilar andin
- 87.3. kiyin ol mahram zarin kamarlar barib şahzodalarining
- 87.4. hizmatlariga kol bağlab ayddilar ki ey şahzoda
- 87.05. sargari lavanim atanğid padişah-i calam sizni
- 87.06. uruşga bergani cavob bermadilar
- 87.07. çinançi ol dilbari dağc i bahadurlardin uruşga kirsin
- 87.08. kıldular deb kol bağlab turub dua kılıb irdiler
- 87.09. şul zaman ol şahzodai cahan bahaduri
- 87.10. ming ğayrotlari keldilarki nabada usul kini
- 87.11. asmaning tutkusi bolsa irdi bul şahzoda
- 87.12. andin kiyin tutub tibro tıblar hamma zemini
- 87.13. tibratib para para kibir irdi ama şul yerdin
- 87.14. ğayratlari birla barib atalaridin icazat
- 87.15. suramak üçün orunlaridin turuş sariş turub
- 87.16. turub nega monc i kanatlarini tüzatip bir neça mahram
- 87.17. zarinpuşlarin arka salib bir neça bahadur talatibga

- 87.18. labkalarining yanlariğa alib
- 87.19. padişanic alam va sultan-i bakaram padari buzurug var
- 87.20. larining hizmatlariga kütub bardilar bir neça
- 87.21. usul adab birla salam kıldılar ol padişah
- 87.22. alam derhal ol şahzoda bahadurining körişi
- 87.23. bilan öz peşonalidin öptüler kub
- 87.24. ağır olar uruşğa c aziz kıldılarki candarim sen
- 87.25. va ahali yaşursis mundağ uruşğa kiralmaysan
- 87.26. hizmatingda çandin bahadurlar bardur sizdin lazimdurki ol hizmat
- 88.01. hizmatkarlarm uruşğa sahib tamaşalar kılga
- 88.02. ningiz hubrakdur deb irdiler şul zaman ol şahda
- 88.03. bahadur orinleridin nursanavbaridek kadrafta
- 88.04. larining tuzotib güyo ki aflatundek dadiliğ
- 88.05. birla sözga kirib ol padişah-i lalam ve sultani
- 88.06. bakaram pederi buzurugvari landin icazat tilâb
- 88.07. unış maydalariga özüm kirib bul kalnekleringni
- 88.08. dadini bermasam kanca rakibi rüyolaring
- 88.09. başini tanidin oyda kılıb kanlarin
- 88.10. çaşma çaşma kılıb akuzsam va bir neça munijder
- 88.11. kalmaklaring kanini tafrakka karib kışimni
- 88.12. sugarsam hargiz künim aram tapgay dek ata
- 88.13. lari padi-i calamga bakib bir söz ayğanlar
- 88.14. bu laşgar va cani kuş bardam hava kilur

- 88.15. bir neça rakib bizga bu sacat cefe kılur
- 88.16. ey şahu cahan eylesam endi sizğa hizmat
- 88.17. kelmakka bul maydan içina can suyuna dur
- 88.18. bir neça bu maydan icra kirsä bahdur
- 88.19. uşbu kılıcın zarfiga kanlar saçılatur
- 88.20. har çan nasiyhat etib özini tutarin
- 88.21. tilay netyin canu kuş parvazlar etadgu
- 88.22. meyli özi zur mana bu şayrat kabri
- 88.23. ol hamışa hudaga hamrah bolatur
- 88.24. ey şah-u şarafatn manga ruhsat bering endi
- 88.25. kurayçi kani mmça rafik kanda sigatur
- 88.26. şahzadam ölüm bila bağlab kamarni
- 88.27. kaşimğa mani kaysı bahatur keladı
- 89.01. alğaraz şahzoda bahatur ol şah-i alan va sultan bukaram
- 89.02. padari buzurvarlaridin sözlarini aytib icab
- 89.3. zat tilagandin kiyin ayddılar ki şu farzandi ah
- 89.4. va şahzoda bahatur endi sizni allah tac alaga tapşur
- 89.5. dum ol huday tac ala sizğa özi amanbergay andin kiyin
- 89.6. cami paygambarlar medet istic anat
- 89.7. kılgaylar baz hazreti hizri ilyas himmad cilbai
- 89.8. kozda hamrah bolgaylar allah akbar deb dua kıldılar
- 89.9. kiy ilahi bul laşkarga hak tac ala zafar bervay deb
- 89.10. icazat berdilar andin kiyin ol şahzoda bahatur

- 89.11. huşhal bolub ming usul adab birla ol padişah
- 89.12.c alam padari buzurvarlarining hizmatkariding
- 89.13. çıkıb öz koşınlariga bardilar baz ol cadarlarga
- 89.14. lariga barib olturdilar andin kiyin olturub ol arkar davlatlarğa va yigitlarga
amir kıldilar
- 89.15. ayddılar yigitlar hammangizlar saf arşta kılıb
- 89.16. tuzinciler şul bul kün bimaydani özimga kuyinglar deb
- 89.17. özlari cang yarajlarini kiydiler
- 89.18. andağ iş tattılar ki kadrafta çor oyna
- 89.19. üstilariga kiydilar andin kiyin sovutu c alama
- 89.20. aning üstiga ukilgilar baz başlarıga dabalğa
- 89.21. kiydiler kollariğa bir kılıç aldılar zahar su
- 89.22. birla sugargan erdi yana bir kollariğa fulodu
- 89.23. dalğaniğ oldilar andin kiyin bir badvi salmani
- 89.24. körindilar ahir amir özlari andağ tayyar boldi
- 89.25. larki misali camşidder valoki kahramoni katil
- 89.26. deb valoki rustam-i davram dek bolub şul yerde
- 90.01. irda tabali can vurular andin kiyin ul tarafga kasan
- 90.02. din bir neça saf arasta kılıb tevdilar
- 90.03. bul taraflin bul şahzoda bul saf arasta
- 90.04. kılıb turdilar şul zaman ol şahzoda biri
- 90.05. ravana özlari andağ arğimani salmaniga suvara
- 90.06. bolub hak tac alga özlerini sipariş kılıb

- 90.07. maydan içinda kirib güya ki padişahi iskender
- 90.08. dek bolub turur irdilar şul vaktıda bir neça
- 90.09. laşgar içinda şac irlar bar irdiler ol şahzoda
- 90.10. uraş maydanida turganlarida güya ki on tört künğü
- 90.11. oy dek bolub yurdular
- 90.12. badani kulob dek terlar güz yüzleridin har
- 90.13. tarafga cari bolub her tarafga kızıl gül dek
- 90.14. kızarıb at oynatıb cilva birla madat talaş
- 90.15. kılıb turar irdiler ol vaktida ol şahzodaning
- 90.16. bul turuşlariga şairler bir neça söz ayddılar
- 90.17. maydan ara oazmi aylagaç ol şah-i sitamgar
- 90.18. yüzi aksi bila boldi mutar
- 90.19. gül dek tanovin gül dek şahin çünki güzfa boldı ravana
- 90.20. maydan kıláb çiti bila boldi mutar
- 90.21. bu garibdin kim tinganin ey damodan
- 90.22. caniğa su boldı abtar dahil etti
- 90.23. ol vakta müştak bugani aldida hadim
- 90.24. bulgay cahon halki banğa barca mimbar
- 90.25. ol şah-icihan olsa kılıcını beyğuman
- 90.26. ol rustam davlati boladur oldan câğir
- 91.01. şahzada dara kılıç alsa koliğa
- 91.02. kelmas enga cin rustam surab arğa borar
- 91.03. deb alğaraz şul mağdarğa şul şahzada rano

- 91.04. rubarilariğa kelib mukabil bolib turdilar
- 91.05. şul yerda şahzoda ila kalağlar bahadur bul
- 91.06. birga kelib sen benomi benişama ölib ketmegin
- 91.07. ata babamni ayani bayani kılığık çinançi bu yerda
- 91.08. benom ölmagin deb ol yerda özlerining c aşk
- 91.09. nasilcerini ayana bayana kılıç berdilar
- 91.10. ki ey kalmaklar mandurlar şahzoda abdu
- 91.11. rahmanbek sahi davrani zamani sultani ol
- 91.12. valiya bahadur haniğ parzantlari durman
- 91.13. sizlerining hammalingizni barbad berguçi kolim
- 91.14. uçidin fani namus ğuçi bul şahzodani vayran
- 91.15. vayran kılığuçi dud mandip birneça sözlerni ayğanlari turur
- 91.16. tibra dilar bubirlar ki silarni ahtarip keldim
- 91.17. biz miras taci tahtimni ahtarip keldim
- 91.18. babamizdin kalğandur deb şahrimiz dep ahtarib
- 91.19. ağar bolsa rakib başin kesay deb ahtarib
- 91.20. mani biling bu han suşltanning ağlanlari ki bul şahdin
- 91.21. tahtilerin şahzodasi durman sahana ara içida azadasi durman
- 91.22. kezib bul kimi rekibler ahtarib
- 91.23. uluğ kiçig beringiz bul zaman hızmata keldim
- 91.24. bul yani misni macnundek ayağın astıda bolsan
- 91.25. bulur dalvi safit binağalik neça hızmanat kılıb
- 91.26. sifardek bedarlarni dara kılalab tabkanı keldim

- 92.01. ol maydan içinda at oynatip turur irdi
- 92.02. irdilar ol kelgan bahadur rano kelib kılıç
- 92.03. saldı aning kılıcını uçidin tutub
- 92.04. kökka etib yubardilar
- 92.5. andin kiyin ayddılar ki ey kalmak nadaning
- 92.6. beg nahardin barki maning nac araka naydanimğa kelib sandek
- 92.07. andağ şamşir bila urdular ki duhissa barabar boldı
- 92.08. baz bir yiğit nadlig talab kılıb maydanga kirdi
- 92.09. ol şahzonaning aldibariğa kirib nuskabil boluğ kılıç
- 92.10. turdı şul zaman ol şahzoda havaka kıldı
- 92.11. derhal şahzoda rano ayddılar ki
- 92.12. ey biâdab kalmak sanga va kündür ki maning mağaaraka
- 92.13. maydanimge kirsan ve manga
- 92.14. mukabil kılıb tursan deb kılıçni kolidin
- 92.15. alib kökka havala kıldılar özini andağ
- 92.16. urdilarki süyoki manbagasi çinokidin neça gaz aynob
- 92.17. çıkıb birgalikning şatrakiydin yerga tüşüp
- 92.18. tarkab ketti alğaras bul mikdarlar andağ husidin ketti
- 92.19. ayddılar ki endi bizlarni huda
- 92.20. urdi ol huşru anoning arvablari urkan ukşar
- 92.21. vano ki cğmla tanlar urgani okşar mundağ şahzo
- 92.22. da bahadur ki giriftarı bölük ki ama bul şahzoda
- 92.23. bahadurning kollariğa giriftar boldik endi

- 92.24. bul bahadurdin kutulmağniz esan emasdur
- 92.25. deb cümle laşkar ğavva tüşti andin kiyin
- 92.26. hamma maslihat kıldılar ayddılar ki endi cam' i
- 92.27. bolub yağbara ot koysak naçük bolur deb
- 92.28. hammasi yağbara ot koydilar andin kiyin
- 93.01. yağbara şahzodai kanuga laşkora munça ot koydular
- 93.02. şahzode ramam bularga karab ot koydiler bul kin
- 93.3. andağ came i kıldılar ki ol kin güya ki maysalaning
- 93.4. maymalaga maymananing maysaraga çokdiler
- 93.05. andağ hunretlik
- 93.6. baldiki kanlar dayra bolib aktı adamning başı
- 93.7. misal soy taşıdek birla bul munasib yata berdi
- 93.08. güya ki ol küni camni tarakasi ol şahzoda
- 93.09. niğ naraları güyoki bandi falakka boldi amma ol
- 93.10. küni canga insicin devupari hamma darlarzaga keldi
- 93.11. güyo ki ol canga kufdasi devuparlar hımma tama
- 93.12. tamaşaga keldiler andin kiyin şahzoning
- 93.13. bul cangı cudelleri ol hammasi noda
- 93.14. figan kötardiler ayddılar ki ey şahzoda rano
- 93.15. bizga anan bering hammamiz erta birla şuki bircavas
- 93.16. aman ettilar zor cin avrunalbahar yığleşip berurmizdap terak
- 93.17. yapragidek titrar irdilar alğaraz küni keç boldı namazı sam
- 93.18. vakti boldi ben öz cayleriga barib haymayi zarin

- 93.19. larga kirib caloçolarin erşib başka libaslar
- 93.20. kiyib andin kiyin oşah-i nolamga alemi olşahi la
- 93.21. kiyin o sahi âlâm rapadişahi bakaram
- 93.22. ning koşlariğe kelib duc a kıldılar ol zaman
- 93.23. ol bir 'alimning vaktilari haddin ziyada hurş
- 93.24. bolub mundağ cangi caddallarga hak
- 93.25. taâlaring özniga ol şahzoda bahadurning kılğan
- 93.26. işlarin tahsin oforin kıldılar ayddılar
- 93.27. ki paki parvardigar mundağ şahzoda bahadurning
- 93.28. fanohinde asrağaysan
- 94.01. ne duca kılادılar *alğaraz* şahzoda kiblagani padari
- 94.2. buzurvarlarding hicazad olub bargahleriga
- 94.3. barib cah birzerrinlariğa kirib kamhob mombahlaning
- 94.04. kamhob hubbanlarinng üztiga yatıb aram öldilar bir neça
- 94.05. hafiz hoş homar okub oturur irdiler andin
- 94.06. kiyin hammalari rahat ta kıyasiga baş koydilar ol
- 94.07. keça tang atti aftab darca zulmanidin baş
- 94.08. çıkardı andin kiyn orinleriidin turub faharat
- 94.09. taza kılıb namaz bağımdatni okudular baz
- 94.10. cam yalağni kiiyib kollariga dudaniğ
- 94.11. alıb bir koliga kalkan kubladin alıb bar
- 94.12. rib ol padişah 'alam sultan bakarami atalerini
- 94.13. hıızmatlarige barib salam kildiler ol sultan salam

- 94.14. salamlarige âleyk aldılar ayddılar ki
- 94.15. ey parzand rahmating ney sultan bahaduring
- 94.16. konda barursiz bar canga özingiz kirarmusiz
- 94.17. bul şahzoda ayddılar ki padari buzurverin çinan
- 94.18. halaman can kılıb çorçogonim yokdur
- 94.19. özim kiram an bul kimim taskim tapkay deb
- 94.20. takı bularning kılıçming zulbidin aman tapmagay
- 94.21. bularning parçasini barbal bersan köngülün aram topgay deb
- 94.22. atalariidin icazad tilab baz
- 94.23. laşkargah üstiga baz yetib can yarağını kiyib tapalican
- 94.24. kıldılar derhal ol taravdin berça laşkardsaf
- 94.25. tartib turdilar bul taravdin şahzoda bahadur
- 94.26. bul taravdin şaş tartib turdilar
- 95.01. derhal şul yerda bul şahzoda rano özleri maydan
- 95.02. içine kirib mubarizalar öldiler at oynatip
- 95.03. şamşerlerin ğılafidin çıkarib har taraf cilva berib
- 95.04. turur irdiler şul zaman bir bahadır killerdin çıkıb
- 95.05. bul şahzoda mukabil bolub turdi anda ol şahzod
- 95.6. ayddılar ki ey birader haçük maning mc iyoka maydaringa
- 95.7. beayyo kelibsan kin maning magdarim kindursan namus kılar
- 95.08. han sendek namadlargabebabar bolub cang caddalar
- 95.09. küsen ey naden nima deb keldin naişin bar
- 95.10. deb irdiler hamma ol şahzoda kanonin kanantari

- 95.11. kelib ғазab birla anday ardilar ki duhissa beraber boldi
- 95.12. andin kiyin baz yigit mubariza tiladi ay diler
- 95.13. ey naden san kaçuk adam sen çinançi mundak be adaz
- 95.14. kılıp maninin mazdanimga kirmakka nafçunki sarin
- 95.15. kılmay mandek şahzoda bahodurning alinga üçün
- 95.16. kelibssan deb ayddılar badarga ayğil ki aslimning
- 95.17. kabidur hayaling kabi turur na sababdin mundağ keldi
- 95.18. ning hala han bolsa binam nişana ölüb ketmagin
- 95.19. aslingni basan kılgin taki benom nişane ölüb
- 95.20. ketmegin deş köb takib kıldılar algaraz ol
- 95.21. yigit naraso kelib şahzoda şamşir havala kıldı
- 95.22. öz canini öz caniga cabir kıldılar andin kiyin yapirim şirim
- 95.23. galib andağ kılıcın kolidin alıb dur bu kim kemar
- 95.24. bandididn kütari b andağ yerga urdu ki ustuhanleri güya ki
- 95.25. singri zadek bu zaman hak taâlaga şükri
- 95.26. şano ayddiler andin kiyin bir neça man kıldılar
- 96.01. har guruh guruh cuf cuf bolus güya ki it boliğa
- 96.02. yügürgandek hammasi şahzodaga yapiştılar
- 96.03. lagaros şahzoda ol küni andağ ғазab birla
- 96.04. uruşka kürdiler güyo ki yükaglerining urğani
- 96.05. misali abri gardundek güidurar erdi misali guras
- 96.06. barning urğani bir fersah yerga yeter erdi ama ol
- 96.07. kün andağ cangi cadal kıldılar ki maysaraning maymanaga

- 96.8. ki maymananing maysaraning cokıdılar amma kanlar darya
- 96.9. bolub aktı başlar söninng taşidek
- 96.10. bodi kanlar çasma çasma bolub akar erdi
- 96.11. va başlar yodgani taşdek bolub kanlari
- 96.12. tufrakka koraldi andağ kuruş maydana
- 96.13. kirdilar ki bul kimi zamimim zemona makane duralar
- 96.14. rah keldi armrah gabana nar amona derya hamma uşniga kirdi
- 96.15. algaraz ol kimi ölüm vazari ravaştabdı güyoki
- 96.16. kanlar çasma bolub aktı amma ol küni mındağ uruş
- 96.17. kıldilar ol uruşdin güfi kavdagi parilar boğidegi
- 96.18. bir balalar can daryadagi boliğlar da hoçindagi kuşlar bağdagi
- 96.19. bağdagi kiyiklar hamma tüzdagi kirdiler
- 96.20. kirdiler ki ilahi padişaha pandinavoz bu şahzodaga ozing
- 96.21. bergin bolmasa bul şahzoda hargiz yer yüzida insaf anlar
- 96.22. oyraz hamma c alamni barbod begüdek bolgay deb
- 96.23. hamma canu ciran va sarsar din bolub ol şah özi
- 96.24. özidin larzaga kelib zar zar çün avru navbahar isab
- 96.25. ayttılar ki ey şahzodi alica bir sacat
- 96.26. tursunlar bizlarga aman bir şunlar bizlar hammamız tavbe
- 96.27. kılağlik öz barganlariga barib huda ta'alaga
- 96.28. özlerige bende durmiz deb aman deb
- 96.29. gavgani mütadilar ol zaman namolişan vakti idi
- 97.1. andin kiyin taban urdilar iki aşkar iki taravga ayrildi

- 97.2. arkasi öz hayma harsohleriga bordiler andin
- 97.3. kiyin o şahzada camcining çıkıb pader buzrug
- 97.4. varleri ol padişahic alamning hizmatğa bar
- 97.5. barib duc a kildiler şul zaman peder - i buzrusvar
- 97.6. lari darımal şahzodaning havozışler kılıp
- 97.7. peşonderidin busa kılıp ayddiler ki ey şahzoda
- 97.8. bahadurum va nuru çaşmam barmasunlar esan aman cang
- 97.9. din cangding farak bolub çıkonleri deb ang yanlar
- 97.10. din cay berib ötküzdilar gunogun tabamlar
- 97.11. tay ör kıldılar andin kiyin nul kim cangda ötkan
- 97.12. vakiralerining bir bir bayan kıldılar ama bul kim
- 97.13. gi şahzoda ranoming kılğan uruşleri hamma
- 97.14. olturgan bahadırlar çinaferin kıldılar
- 97.15. andin kiyn fatiha okub hamma öz çaylarına ravane
- 97.16. boldilar şul zaman şahzoda bahodur han öz koymalar
- 97.17. riga barib uhlaca yer oğlaring seçib adamlarğa
- 97.18. berdilar andin kiyin özlari rahat ustusiğa
- 97.19. baş koydular közleri uykuga berdilar şul
- 97.20. yerda hamma laşkar aram uytesiga kürdiler
- 97.21. bul söz munda tursan endi bir kelime söz kasa
- 97.22. halkidin aytmak kerak alğaras ol keça hasanlik
- 97.23. larhan öz şahriga yandilar söz berdi camci uluğ
- 97.24. kiçiglar said-i zaadtları hoca

- 97.25. lar hammasi yutning uluđ kiçiglari hammasi bir bolub
- 97.26. maslihat kildiler aydilar ki endi naiş
- 97.27. dur bul manfiğatlaring tutub şahzodanif
- 97.28. hizmatlariga alib barsak erte birla bizlarning küni
- 97.29. abvar bolğay deb bul şahori içindagi aşkar
- 97.30. derhal bir birleri birle yağ boldular şul zaman buharaling
- 98.01. lig sipanlarning tutmak yürler boldila andin şul zaman
- 98.02. namai bardiler ki ey padişahic alam
- 98.03. ey sultani bakaram ariza oldur ki hizmatlariga bul
- 98.04. buhara yiğitleri tutub özimiz tavba
- 98.05. tazarr'u kilib hizmatlariga biz günahkarlar
- 98.6. ning günahini oturmikin deb bir neça ademlerdin
- 98.7. namo çıkartilar ama bul namaning eşitib aytib
- 98.08. ayddilar ki ey kalmaklar har kim manga bar bölüp
- 98.09. hizmat kilsa inam ihsanlar kilib cada çikeraman
- 98.10. ayo düşmanlik kilib kilsa kılıcım zarbı birla
- 98.11. baş kesib kan töküb han idda çıkargandar noma
- 98.12. yazdilar andin kiyin bul horaning ispatlama
- 98.13. kasan yiğitlar can bolub al buhara gisit
- 98.14. lerge dast koydular ki hamma siparler bir birleri
- 98.15. birla cang kilib bir neça mankıtlaring rutub band
- 98.16. bir neça otliklar koçib çıkib kettiler
- 98.17. ol zaman nundağ ğazab birla tang atib aftamahana

- 98.18. darca zulmat dereza baş çıkardi
- 98.19. hamma c alem halk
- 98.20. âlâm arnidin turub taharat kılıb
- 98.21. namaz bagimdat okudular şul zaman bir neça
- 98.22. sayidi zadotlar bir neça molla-i hocalar bir neça akobirlar
- 98.23. bir neça uluğ kiçig hammasi camc i bolub buyinglariga
- 98.24. madoğni asıb zar zar yığlab öz günahlari
- 98.25. ning özlari tilab bir neça yiğit buharani mahkam
- 98.26. bajleb band zancir kılıb alıb çıkkıb havba nara
- 98.27. kılıb ol padişah-ic alamning va şahzoda va ikbal
- 98.28. ning hizmetlariga kelib günahimiznü koçur
- 98.29. simler deb özlerining günahini tiladu
99. 01. tilab yiglab nisli ğulam var kul bağlab
- 99.02. onlar kılıb turdilar şul yerda uladenleraing
- 99.03. günahini öttilar hammalar ol padişahic alemni
99. 04. duc a kılıb yer öpüp turdular şul zaman hammani
- 99.05. günahlarım ötib barçalerigu saripoi sunogun
- 99.06. larin berib inam ihsanlar kılıb dust
- 99.07. lar şod düşmanlar ğanğın boldular bir neça şâni
- 99.08. şefkat birla kasan şahriga kirdilar andağ napora
- 99.09. sodiyana kuydilar alğaraz bul yerda bul laşkar
- 99.10. nece kin karar tabdılat alğaraz bir söz dastan
- 99.11. tamam nanongan halkidin bir söz eşitmek keraddır

- 99.12. dur ki amma bulkasan şahriga bolgan rakidlerini
99. 13. hammasini nomangan uluguga yetib han dur hasrat
- 99.14. boldilar ilaç kılurun bilmay ne yerge barur bilmay
- 99.15. ahiret amir bir maslihat kıldılar azdılar ki endi
- 99.16. barçaniz ol padişahi âlâm hızmalariga barib
- 99.17. misli sulemser kulbales yer öpüp
- 99.18. düç kılıb tursak dos hammalari
- 99.19. darandişa boldilar azdur irdiler ki ayar bul
- 99.20. şah - i âlamning hizmatlariga har erta
- 99.21. kelib izlarni şahrimizge kelib hammasi vayran
- 99.22. kılıb kılıb parçamizni sergardar
- 99.23. lar deb bir neça mulla hoca sanga hizmat
- 99.24. huzuriga barib ayddılar ki muka-i hocalar vay
- 99.25. valim ulemalar endi bul yerda tinib olturmak
- 99.26. adabdin termas dur derhal turumkler ki alari
- 99.27. alari din bir munça yahşikar bir bolub borib ol
- 99.28. padişahi calamga tartub birla çıkıb kördük
- 99.29. har kanca hizmat kılsak ham çinançi padişahzada
- 100.01. deb algaraz namangan halki almakçı hamma
- 100.02. hammasi kanca uluğlar birla tamamı namangi şahri
- 100.03. uluğ kiçikleri barca ol padişahi calemniğ hizmet
- 100.04. 1erie barib ban devor hizmatta kol bağlab yer
- 100.05. öbub duc a kılıb turdular şul zamanı ol padişah

- 100.06.âlem sultan-ı bakaram ol bargan namangan
- 100.07.şanrının uluğ kiçiklariga hammasiga ahara libas
- 100.08.berdiler bas kanca in' am ihsanlar kıldılar hammalari
- 100.09.şad mani bolub ol padişah ölemning
- 100.10.bul şahzoda-i bulatatatning barca laşkerleri birla alıb
- 100.11.namangan şahriga birneça mezil yol yurab yetib bardı
- 100.12.1er munça aşkarning namangan şahriga alış kirib
- 100.13.bul padişahı alemning ming ming sari saltanat
- 100.14.birla urdaga tüşürüb baz bir neça hayma han körlerin
- 100.15.urub munça laşkar şul yerda karar tabdılar
- 100.16.alğaraz al sözni endi turakkorgondagi buhara
- 100.17.yiğitlarin aytmak kerekdur vakic a
- 100.18.larning aytib derhal uruşmak bolub öz
- 100.19.1ariga laik kuşni yığıp tayar bolubdur
- 100.20.1ar çinançi tura kurgan namangan şahriinin bir cay i urdasi
- 100.21.hurur harkimki namangan şahriga halkın bulsa tura kargande karar seper
erdikler ama
- 100.22.şul mankandler şull hırakarganda turgan yerde
- 100.23.öziga begana hakim kişi bolub amma bu
- 100.24.sözlerning alarga uluğ kelib aytsa husi vaşidin
- 100.25.uçti hayran sarsardan boldi ne yerge barurun bilmadi
- 100.26.namus - u nan köçidin bir para laşkar tayar kılıb turdı
- 100.27.algaraz bul vahtida bul şahzoda valatafat bolib

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والناقص للمتقين وحملوا

وسلام على رسول محمد وآله وصحبه أجمعين بعد آزار

بمكان كذا سنة كذا روى عن النبي صلى الله عليه وآله

كذا روى عنه أولئك من كذا سنة كذا روى عنه

أوز قضا كذا روى عنه كذا سنة كذا روى عنه

فيلما في أو جود كذا سنة كذا روى عنه كذا سنة

بني حنيفة في حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة

ان حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

بني حنيفة روى عنه كذا سنة كذا سنة كذا سنة

۸
لاریتو المری ملایک لاریتیک سیرج قولاق لاریتیک کبیلدی
سول وقتده لولار که شیطانیم بیر پیچناز بیر بولدی بیک
ار پیچناز بول کیمه فی تشکیل ویدار بولار قالیه لیر ویدار
سول بیره پیچناز کیمه فی تشکیل اولدین کیوچناز سولار
سول وقتده حضرت نوح علیه السلام و اولادین
لاریتو اولدیلار که انیدر حبوب قیلور سیرج سیرج ترو وایر
لاریتو اولدیلار که بر طلبیم یار ورا کیم سونکا اولنا
لاریتو فی اولدوم سیرج جان قیلور مندی لاریتو لاریتو
نوح علیه السلام اولدیلار بول بیون لاریتو قیل کیم
دیر بولون تک لولیم تک بولیم اولدین دیر اول اول
بلاک کولون اول اول کولیم اول کولیم بولیم کولیم
لاریتو اول اول اول اول اول اول اول اول اول اول
تانی لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو
لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو
کیمه لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو لاریتو

که قبول بودی اندین کین ایکو ازین دنیایوریده جا
 دیلار اندین کین دنیا یوریده قرار تا بدیلا را لغرض
 الارزین کین حقیقتیک کلاج بتمیر اولوح
 بتمیر ایدر دیلار اولوقت حقیقتیک امت لاری
 نیک کنایه سبب دین باسل لاری شه خوف بلا سینی
 پیاردی چنانجا اول وقت و فته حضرت کلاج بتمیر کیمه
 بود دیلار اول وقتده برکتی با بر تمور بر اول اول
 ایدر قبیلدیلار که بر کیمه لوز اتیک اگر رسول بلا دین کیمه بر
 قبله لیم سیر لار که فریم فی برور من دیدیلار لوز
 اینب اولار اول اول قانجه محنت مشقت بیره کیمه
 دیلار اندین کین هر جانو دین بر عبود ایدر کیمه کیمه
 لار اول ساعت طوقا پیوری الهیه لوز لوز کیمه
 جاندا دین لولا کیمه خوف بلا شیخ او جری نجد
 وقت نجدین کیمه بولند جنتیلار لوز یوریده
 لوقه جنت کیمه لوز کیمه لوز کیمه لوز کیمه

در فتوح اول که ایلام را بدست آورد که آن تغییر از زمانه
 بسیار خسته و زینب که دور از پول خزان را برین بیرون دست
 ری پار دور که آدم را در نیک ایوز بدین منتهی است و
 الا در دیدن کار ایلام که اول خزان را بیست لاری ا
 یک کجا ایلام آدم پار دور که آدم ذات نیک ایوز بدین
 ایزدک او زوب الارض او سبب ایست و این بدو لغات
 لاری دور از بدین کین هر کجا ایلام را بدین سوز و ملای ای
 زینم فتوح او ای ایلام را بدین و تحت لاری خود سوز
 الا ایلام که ای تغییر خوب و خراب لاری بخسته دور ای
 دت لاری پار دور که منتهی ای یک دیکه سوز و ملای
 زینم و پار ایلام بدین کین ایلام ای یک لاری
 او سبب ای یک ایلام را بدین ای یک کجا ایلام آدم
 ات ای یک کجا ایلام را بدین سوز و ملای ای یک
 میرونی کجا ایلام را بدین ای یک ایلام را بدین و زینم
 عن کین بدین ایلام را بدین کین و ملای ای یک سوز و ملای

فرلاری فری و مریب و عده قیلد ایردیلا ریندی
بیرلاکه بر جواب انیلد دیتب ایردیلا که لوج
علیه سلام حیران بولدیلا ر حنا نجب بر فرلار
ی بار ایردی اوج کولور اسپنده قیلدی حقیق
خیالت لیتدین مناجات قیلدیلا ر شیخ
لوز حالاری نیک ایجابت قیلدر برایت لاری بار
ایر دیلا ر بر سیک لاری بار ایردی در حقیق لاری نیک
صورتده قیلدی اوز لاری هم اوز فرلاری نیک
ایر سبب الالمدی لاری لاری اول اوج فرلاری
بریندی که چکه بر لاری لاری لاری لاری
لاری نیک در کار که بر دیلا ر اوج فری و خدایر
فری ناید لاری لاری لاری لاری لاری
کیرا اولندور با اوز فرلاری لاری لاری لاری
کلمه چا کولور لاری لاری لاری لاری لاری
اوی اچلاری نیک دور وقت لاری لاری لاری لاری

تو تنگ درگاه دیده قبول بدو لب اول او سحر کلندر
قدیر بدو اشلا پسر پیوسته برورد و کار
او زود ما بسند جناب انیم که در هر زمانه شیرین
اندر هر کلمه سوزان جمله خدایا انوار الهی
و من ایست مکرم که در سلک آکا قبولی که اندا
عج ذات با بره کات تنگ اول کافر بد بخت لارا
بشلا تو نشود که نماز سلا بیت لار بره اندا غیبا
لار تنگ ز دلا رنج میل عمر لار و شهن لارا را بسند
عمکین لبک بر او قتی لار لولا ر همه او بر عاقبت
لار که کشیده که بر سب مکرم او چون ابروی هیچ
سام بلکه علی الدوام است بسو که که فنار اند لارا تا نکل
عج سرگاه تنگ کشیده که بر عاقبت عاصم جلالت لار
کنه لار اول مرات با بره کات تنگ شرف لاری
بر عاقبت بو لغات و اند ما اند من کین اول کوزه
کی درگاه تنگ با اشلا پسر جناب لار تو شهنی همه پسر
اندر هر کلمه سوزان جمله خدایا انوار الهی

ادی ایچکنز چوک دور و فیکنز شو شو ناکه ناخو سکود
یب ایرد ملار اول کولولار ایچدی که ای تقصیر سیر
یک ذات شمر نفوس بیما بیروزند و جودعه کیده مو
دیب بیما تقصیر بی لاقیلد ملار ایچدی لار کولولار
اوز بیروزندیم ایچکاندیب خوشحال بولولار اند
ین کیدن موج طوفان بولاسینه صبر قیلب آخر الملار
بارغجه همانده قرار تا بولولار بولولار ایچدی
شبهه بیرو کار ایردی موج جفالارغ او شندایغ
زوج علیه سلام تار شماق الغرض بر کتمه بیور
ایرام خلیل الله دین دین بنت ملک کرا کور
اوسل وقت که جمع کافر لار ایرام خلیل الله کویور
مک اجوز قانجه اولو جمع قیلد ملار ایرام خلیل
ن اولو اوز و بیما سب قانجه اظرف دین اولو
قوبد ملار اولو قنده اول اولو اوت اچنده ترو ب چوق
بیچ ایجابات قیلد ملار اولو قنده دو عیلا دی چوق

قالنزه عدو لاله بجزشها چون برنوش اشکالو کند والای حسین

خونبار اولو با بزرگ بیست کینت

اول سپردی قدر خیم پیرا پاجنتی

ازواج اشکد یک شهر بر نازنه قیلد
عهد شنبده اول لاله پیراه نازنه قیلد
اولاد شهر سپهر بطحانه قیلد
حق در عهد منصب اعلا نازنه قیلد

سردنیل از پیمانته صبحا کینت

قیما الم از نیشی افشا کینت

غیر دانگا هیچ غریب او خشمو
احواله بیستیم او خشمو

قاله غم اجنده سپهر غریب او خشمو
بجزر شنبده او تانبیب او خشمو

چندک جده بیلل شیدا کینت

بجزر شنبده او تانبیب او خشمو

صد اول اشکد کمال جاده کیدو
بیلل کینت بیستیم او خشمو

برونوش اشکالو لاله کیدو
برونوش اشکالو لاله کیدو

بیلل کینت بیستیم او خشمو

برونوش اشکالو لاله کیدو

انداز چنانکه روزگار که بود فلک در دستندین

بر نچه اییاد بیانی بود میگه بیت

اول سواد کلام عجمی بنف قیلان مترا مادی

عنه نقل کلام میباشی اول از خدا بپیمد امر

شوق آئینه خلیل مولا کیتی

اول شاه نبی همدر برنا کیتی

اول صاعل صیدناش فنا ^{مت} امت ایلی قیلان شیوه کو باه اندا

نور شید بزور قند دور حج ^{مت} اول نور سول نور نجه نور اعلا

انبی از اول سجد اعلا کیتی

انلا قیلان حق بر بود کیتی

بجز با شطرا کتیر حق او کتیر بنام ^{مت} نوش ایند حسین شربت اول جام جفاد

پیر نذر محمد که او سگانه سحر دنا ^{مت} یوزنا ایله انقیل اول کتیر سلا دنا

بر نور سپر بر د اول شبر خود دین

کیم فالنا اول شاه مقل کیتی

بلا در شبر کتیر حسین ^{مت} زبانه از نیم دیر بر نجه نیا حسین

کونین پادشاه قبیلہ لارا قریب کونین پادشاه حضرت
میر تقی میر تقی میر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
قبیلہ لارا میں تخت لارا کا پسر پسر پسر پسر پسر
عین میں ملار پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
کونین پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
لارا لوت قبیلہ لارا پسر پسر پسر پسر پسر
قالوان ایلیہ پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
کونین حضرت پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
تخت پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
الوار پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
تخت پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
قالوان ایلیہ پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر
الوار پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر پسر

سازد عزت و بزرگی کند و بکلیه حکم فرماید بلا مشورت
آنکه آنرا بداند اینست که هر سیرده بگوید که خاندان
الشریفین از آن سیرده است و بلا مشورت او اینک است
فرمانی است از آن سیرده که هر سیرده که در آن است
سیرده عالم بکند و اینست که هر که در آن است
از وی هیچ که بگوید آنرا که بگوید اینست که او
حکمرانی است و هر که بگوید آنرا که بگوید اینست که او
قرب و فخر و قیادت است که هر سیرده که در آن است
و خانان را بداند آن سیرده که هر سیرده که در آن است
بلا مشورت آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند
بدون آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند
هر چه عالم خلق است آن است که بداند آنکه بداند آنکه بداند
بدان که بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند
آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند آنکه بداند

فردی بدینار و غیره و پادشاه نمیک دردی کس بود
اشتر المری بول عالم بیک اندام غلام چشم فیله باشتلا
دیکه همه اهل عالم اینک قولیدین داد که کبلائی الا
از نام عالم بیک ظالم بیک دیوایدیلا در حال رسول بیره
جای بیک ننگ شهدر قالوانا ایله او جود او قوس
دخن قیلدیلا ایندی بورت زنده که کبلائی بیره
اولوچ کبک بوشه با سیدن او جینه او سکی
پرنجه قودیده جینه بسیار خدمت کار فعل لاری جوی
چر بیک ننگ او ج فرزند لاری این المهدی بیره کبلائی
گیتی نجه کوز نجه بیاعت بول لور ب تلابسی ویلا
بنده بتلا اول وقتده تلابسی ایلا بتده اندا
غ مسمور بول لاری که پادشاه داده لاری بیره لاری نیک
ارمیر که بیدر لاری ب بسیار خوب حال همه لاری او
لوع لاری همه خدمتده بول لاری صحت او زدی غیر
بیک کوز بنده بیک ننگ بیک خار قبلانما سیدور بیت

لا انا بسا محمد علي في اوقاف شريفه قاضيه لولا
بمقريه نيك بيشن عشرت تنك قياي بيشلا ديلارا
اولا زما نوره انراغ تنك بيلال لارا اولغا ايدريغا
بجوانا لارا ايدريغا نالغا زخميه وفته لارا هجر
لالا زده ايدريغا لارا ايويت لارا نياغ لارا ايويت
بتميشل مشر كنه لارا قول لارا نيه جازن بيشلا
ديلا زما اولوغ كيجك زبون بوش لارا ايويت
بجوانا نالارا طوبچاق لارا كرم لارا هجر
بجوانا ايويت لارا عشرت كنه قول لارا ايويت
لرمانه ده نيم قراو كاي كيليسون تنك اياشلا ايويت
للك لولا ايويت لارا ايويت لارا ايويت
اولوغ نالارا كرم بوش اوغلار ايويت
لرمانه لارا ايويت لارا ايويت
بجوانا لارا ايويت لارا ايويت
بجوانا لارا ايويت لارا ايويت

دینه قیصری و لاریکی فرس چنانچه از دیار که اغنیه لار
ی سوزان و دیار امانتیه لار و تمانرهای ملای و سوز
لار لاری و دیار امانتیه و دیار امانتیه کیلیس و دیار
نیلار و دیار امانتیه و دیار امانتیه و دیار امانتیه
ام بسیار شکر ایز لار اولسون بزرگه بسبب و بسبب کتابت
له زندان ایستاده و غده غده بر نجه وقت دور دور انلار
سوز و دیار امانتیه و غده غده لاری و دیار امانتیه لاری ننگ
جمع اهل علم لاری سید محمد علی خان بهادور قوی و دیار
بر او غول کور و لاری امانتیه ننگ سلطان محمود خان
قوی و دیار بر جو و او غول لاری غده غده لاری شاه
قبیل جمع نام بلکه علی الروام سکر سید ایز و دیار
لاری غرض ابراهیم و دیار سید محمد علی خان امانتیه
غده و دیار شهید قیلد لاری قالوانا ایلد و دیار
بافون قیلد لاری امانتیه غده غده لاری

اما اولادى هم که کورست ما سن ايد پلار اولادى هر کيم
بهرم قيتلار ايد پلار اولادى قنده بوقضلار نه اليب و قند
لار اما برنجه مجسم برنجه غلام به درم لار شرب لار طيبا
قيمت ترور ايد پلار اندون کين برنجه قند قوشما
پلار برنجه نغمه که لار نغمه قيله باشلا و پلار نغمه اول و قنده
اول خان به عيق اول پلار شرب ايجيب جنت به انون
بولوب قول لار قنده اليب انداغ نغمه قيتلار
ايد پلار اندون کين برنجه مجسم برنجه انداغ اولوب
که روجو قيتلار ايد پلار سول اولوب باشلا غانلار
جه نانگ اتر ايدى اقباب درجه ظلمت اولوب
چنار اولوب اندون انداغ اولوب مجسم اولوب
غانلار که طلای سکه ننگ لنگر که لنگر اليب
قيتلار ايد پلار ليا سلا به بوجمه اولوب انعام قيتلار
ايد پلار اولوقنده سکه طلای سکه سينا اولوب
بولمدر سينا خا لولار اولوب نهم نشين اولوب لار جنان اول

بسم الله الرحمن الرحيم
اول من كن بوجه ضيقه لان بولور دملار كنه ابو شهنه اختر
ابن حسين رساموى دار قزلار ايو ايه تا قيب كيانك
لا اريب امير قيلد اول ضيقه لار نجبه يد لار في خسر يب شمال
صاحب جمال قزلار تا قيب كيانك اول قزلار في بجه
سيفه بيزكه ليا پلار بوزوب و بوزوب و لار في ظلا
اول لار تا قيب باشلا رغه طلامير كيك لار تا قيب
همه سفته خذينه ده جا هر ديلا راما بو قزلار جميع عام
زمن ليا پلار كيب قول لار في عطا طنور لار اريب
مشق قيب اربير يب اولتدرار اير دملار خندا او
دملار كتر من بلا پلار ايب كيب كيبه بند ليك او
نينا اجمده لوز لار في حازه سوز و قوب بر سوز لار
نظم ايتب او بناب اولتدرار اير دملار اما اول محمد
نظم ساعت به ساعت اللار حاليد بنجر الور اير دملار

خانوه لاردين وفا كورمدلار اما شونجه زير زير يورخ
بيج اول بياكلار كه خراجت اندام اهرمان قيله سلا
اندىن اول خانه نيك خزينه لار تمام اهل محبت
قرلار قول لار غه حلالا طبر اليب اول پيد محمد علي
خان طبعت لار غه با قيب بر نجه سوز لار نه اول
قرلار ايتيب كونهكل لار ينع خوش قيلغا ترو
پهلمه نم اول ايكو جلاد ايلكیده شمشير عشق
بر لوفه بلدا ايجنده خود ابرور سبكرى عشق
قانل عشاق بسير قائل اول كانير عشق
كم ابرور چه پاد پسر نغز نغز تيز كانير عشق
بيليه معشوق غنوه سبيل ديوانه بولغا با عملا
بول فراق اندوچننه بر نغز ابر بيله بيلكوشى
درد ايدونيك حال زار بين دبدده كرينه بيلكوشى
اشل شوق شيرين جسم پورا ز بيلكوشى

برای پیشگیری از پدید آمدن و از پیشگیری از این کارها
امامان و اولاد بزرگواران علم پیوسته بود و از این جهت
انچه در دنیا اول شد بر آنکه در دنیا
انلا غمید و نیز بر سید اکتی

انقرضی که بر پیوسته نام بر پادشاه لاری
ایشماق که در بول پادشاه لیکار پیونده نجه واقع
بارد و که اول ابتدا سلطان تخبکا خواجه عالم صلوات
شد بختی سپاس میداد لاری نجه وقت نجه ساعت اوستی
آخر امری بول دنیا پیوسته اول دنیا بقا که حلت
فیلسف حقیقتی اولوغ رهنه و اصل بولماق او جوی
الارین کین حضرت ایا پیکر خدیجی تخت کورین
سلار انقرضی نجه کوز اوستی الاریم بول دنیا پیوسته
اول دنیا بقا که رحمت فیلسف سلار بار سب او ذات
سره کات نیک بانلار پیدلن جابرد سلار اندرین
لاری اول سلار نجه حضرت عمر تخت که مندر سلار

Кол жазманы окууда кездешкен айрым маселелер.

Албетте, чагатай тилинде жазылган кол жазманын окулушун жазуу оңой болгон жок. Себеби, бул кол жазма болгондуктан автордун кол жазмасын өзгөчөлүктөрүн анализдеп чыгуу биринчи маселерлерден болду. Мисалы, кээ бир тамгалардын кыскартылып жазылышы, тамгалардын окшоштугу жана арапча, фарсча сөздөрдүн окулушу көп убакытты талап кылды.

Экипчи бир маселе бул чагатай сыяктуу эски тилдерге мүнөздүү болгондой сөздөрдүн ичинде үндүү тамгалардын же белгилердин болбогондугунда. Албетте, бул үндүүлөрдү такыр эле жок дегендик эмес. Үндүүлөрдүн ордуна колдонулчу үнсүз тыбыштыр бар. Бирок алар айрым бир үндүүнү так бербегендиктен окууда кыйынчылыктарды туудурат. Мисалы, арап ариби болгон "вав" тамгасы сөздүн Ал эми сөздү туура окуунун жолу болсо ошол сүйлөмдүн ичиндеги мааниге жараша блору белгилүү. Бул түркчө сүздөрдө көөбүрөөк кездешчү маселе, ал эми арапча, фарсча сөздөрдүн окулушунда алардын сөздүктөгү жазылыш тартибине кароого тура келет.

Үчүнчү бир маселе дагы кол жазмадагы кээ бир беттерде айрым сөздөрдүн, ал эмес саптардын көрүнбөй калышында болду. Андай учурда дагы ошол сүйлөмдүн маанисине карап сөздү табуу мүмкүн болду.

Негизинен транскрипция кылуу абдан көп убакытты талап кылды. Анткени, кол жазманы окууда торт сөздүк колдонулду жана кээ бир сөздөрдүн окулушунда кездешкен маселелер дагы да көбүрөөк кылдаттык менен иштөөгө мажбур кылды.

Кыргыз тилине тиешелүү болгон айрым сөздөрдүн тизмеси.

Андын кийин - андан кийин

Көңүл - көңүл

Алар - алар

Кеме - кеме

Айдды - айтты

Үй- үй

Кыз - кыз

Парзанд - перзент

От-от

Ошол вакыт - ошол убакыт

Инсан - инсан

Сөз - сөз

Көз - көз

Күн - күн

Ай - ай

Ойун - ойун

өгай - өгөй

келин - келин

кемер - кемер

өмүр - өмүр

таксыр - таксыр

иш -иш

мунча - мынча

үчүн - үчүн

Корутунду

Бул кол жазма 100 жылдан ашуун Стамбул шаарынын китепканасында сакталып анын баркына жете турган мезгил эгемендүүлүктүн учуруна келгенин көрүп турабыз.

Бүгүнкү күндө Кокон хандыгы боюнча негизги тарыхый булак катары колдонулуп келген "Сынган кылыч" романына теңтайлаш келе ала турган эмгек жокко эсе эле. Бирок бул кол жазманын табылышы менен тарых китептерибизде жазылып келген ошол доордогу окуялардын кайрадан каралып, жаңыдан жазылуу зарылчылыгы сезилүүдө. Себеби "Фергана хандарынын тарыхы" кол жазмасынын ичиндеги окуялар жана каармандар менен бүгүнкү тарых китептериндеги окуялар бири-бирине дал келбей калган. Мисалы, Шералы хандын образын берүүдө, аны хан көтөрүүдөгү жөрөлгөлөрүн сүрөттөлүшүндө жана да эч кимге белгисиз болуп келген жаңы каармандардын болушу эмгектин тарыхыбыз үчүн кошкон салымы катары билсек болот.

Жаңы тыбылган кол жазманын дагы бир өзгөчөлүгү анда "Алтын бешикке" байланыштуу идеологиялык санжыранын жоктугу. Захреддин Бабур Индияга жер которуп качууга аргасыз болгон учурда ал өз баласын таштап кеткени жана анын урпактары болгон Алтын бешик кийин Кокон хандыгын негиздеп, башкарып калды деген саясий санжыра тууралуу кол жазмада эскерилбейт. Анын негизги бөлүгүн Кудаяр хандын мезгилиндеги саясий окуялар, Кудаяр хандын жеке керт башына байланыштуу баяндамалар түзөт.

Тактап айтканда Кудаяр хандын 1875-жылдан кийинки тагдыры, анын

Оренбург шаарына сүргүнгө айдалганы, ал жерден качып Индия аркылуу Меккеге барып ажы болгону, андан келе жатып Афганистанда каза болгону кеңири баяндалат. Негизинен бул эмгек Кудаяр хандын буйругу менен жазылып, "Шахнаама" катары таанымал болуп келген.

Кол жазма арап арибинде жазылып, 1662 беттен турат. Тили Орто Азияны мекендеген түрк элдеринин бир убакта колдонгон чагатай тилинде жазылган.

Кыргызча котормосу үчүн атайы "Зиябидин Максым" фонду түзүлүп, ал Магзуминин урпактары тарабынан уюшулуп, китептин басып чыгарылышына жардам беришкен.

Бул эмгектин толук изилденип тарыхыбыздагы алган ордун баамдаш али алдыдагы иш, ал эми транскрипциясынын кылынышы бул изилдөөнүн биринчи баскычы боло алат деп ойлойм.

Адабияттар

1. Магзуми; "Фергана хандарынын тарыхы", которгон Молдо Сабыр ажы, Омор Сооронов, 275 бет, Бишкек, 2007
2. Eckmann, J., Çağatayca El Kitabı, Edebiyat Fakültesi Basımevi Yay. İstanbul 1988.
3. Şçerbak, A.M., Grammatika Starouzbekskogo Yazıka, Moskva, Leningrad 1962.
4. Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, istanbul 1988.
5. Ferit Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi Yay. Ankara 1999.
6. Prof. Dr. Recep TOPARLI; Hârezmi Hâfiz Divanı, İnceleme-Metin-Tıpkıbasım, TDK Yay.,Ankara: 1998
7. Prof. Dr. Faruk K. TİMURTAŞ; Osmanlı Türkçesi Grameri III, İstanbul: 1995
8. Janos ECKMANN; Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar, TDK Yay., Ankara, 2003
9. Ө. Ж. ОСМОНОВ, А. С. МЫРЗАКМАТОВ; Кыргызстан тарыхы, Бишкек, 2000
10. Prof.Dr. Necmettin HACIEMİNOĞLU; Karahanlı Türkçesi Grameri, TDK yay. Ankara, 1996.
11. Şeyh SÜLEYMAN EFENDİ; Lûgat-ı Çağatay ve Türkî-i Osmanî, İstanbul, H. 1298.
12. Yard. Doç. Dr. Volkan COŞKUN; Özbek Türkçesi Grameri, TDK Yay. Ankara, 2000.
13. K. ERARSLAN; Alî Şir Nevayî Külliyyatı, Yay., TDK yayınları 1993.

ÖZGEÇMİŞ

Doğum yeri ve yılı : 23.07.1984 / Bişkek
Lise : 1991-2001 yıllar arası Lebedinovka ortaokulu
Lisans : 2001-2006 yıllar arası Kırgızistan Türkiye Manas
Üniversitesi
Yüksek lisans : 2006-III Aynı üniversitede
Medeni dirim : bekar
Bildiği yabancı diller ve düzeyi: Kırgızca (çok iyi), Rusça (çok iyi), Türkçe (çok
iyi),
ingilizce (orta seviye)
Çalıştığı kurum : 2007-... Uluslararası Atatürk Alatoo Üniversitesi

Tarih- İmz
Adı Soyad